

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 80 Din,
za inozemstvo 100 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ob otvoritvi ljubljanske razstave.

Včeraj je bila otvorjena jesenska ljubljanska razstava »Ljubljana v jeseni«. To je nekako nadaljevanje veleseljma. Dočim ima pa veleseljem bolj industrijsko-obrtno obeležje, nosi ta razstava malo bolj kmetijsko-gospodarski značaj. Priznati je treba, da ta razstava pomeni z veliko energijo in smotrenostjo izvajen načrt našega slovenskega gospodarstva v prizadevanju, dvigniti se in se okrepiti. Posebej sedanja razstava ima nalogo, dati našemu kmetijskemu gospodarstvu novih impulzov za večji in širši razmah. Kajti jasno je, da slovensko gospodarstvo brez sodelovanja modernim razmeram prirejenega kmetijstva ne more uspeti. Zato mora vsakdo pozdravljati lepi razvoj slovenskega kmetijstva, ki dasi še ni na višku, vendar dokazuje solidno in krepko stremljenje k izpopolnitvi.

Iz teh razlogov je prizadevanje slovenskega gospodarstva, ki se kaže v teh razstavah vredno vsega spoštovanja. Vendar je treba vedeti, da se gospodarsko življenje ene dežele ne da kratko malo povsem izločiti iz gospodarskega obsega v državni celoti. To pa poleg zasebne podjetnosti ustvarja, vodi in dviga osrednja zakonodaja in osrednja finančno-gospodarska uprava s svojimi zakoni, odredbami in finančnimi ukrepi. Zato je uspeh še tako krepkega zasebnega prizadevanja poedincev in korporacij v slovenskem gospodarstvu brez dvoma odvisen od osrednje zakonodaje in osrednje uprave. Zalibog pa je ta uspeh le prevečkrat bil neuspeh.

Kakor pa je gospodarstvo enega dela državne celote zvezano z gospodarsko usodo celote, tako je na drugi strani resnica tudi ta le: Gospodarstvo se more in sme razvijati le po logično izpeljanem ter v razmerah, potrebah in gospodarskih silah urejenem sistemu, čegar nosilec je osrednja oblast, ki pa se mora s skrbno brigo izvrševati od etape do etape.

Enostnost in logičnih smernic pa smo doslej pogrešali. In vendar gospodarstvo najtežje prenaša skoke in stranpota. Lahko rečemo, da je doslej vsaka vlada imela pri nas drugačne gospodarske smernice ali pa jih sploh ni imela. Tako se je naše gospodarstvo nahajalo v nekakem stalnem »na razpoloženju« ter se hitelo akomodirati eni ali drugi smernici. Komaj pa se je za silo prilagodilo eni ter po njej uravnavalo svoje gospodarske načrte, že so z novo vlado prišlo do veljave nove smernice. S tem je šlo nešteto energij našega gospodarstva v izgubo. In ne motimo se, če rečemo, da je to večno menjavanje gospodarskih smernic mnogo če ne največ, pripomoglo do sedanjih slabih gospodarskih razmer.

Prva vlada, ki je pokazala resno in neupogljivo, svoje smernice izvesti do kraja v korist gospodarstvu države in ljudstva, je bila vlada, v kateri se je pred letošnjo veliko nočjo nahajala SLS. Za njo došla vlada g. Vukičevića je te smernice prevzela ter jih izvajala dalje. In sedaj se ima v Belgradu po tolikem času enkrat sestaviti in ustaliti vlada, v katero pojde tudi SLS, katera bo započelo gospodarsko smer nadaljevala in tudi dovršila. S tem se konča pri nas doba brezplodnih političnih bojov, konča doba političnih avanturistov, ter se pričneta doba smotrenega in resnega gospodarskega dela, za kakoršno se je bila kvalificirala v predvelikonočni vladi zastopnica slovenskega ljudstva SLS.

V tem novem miljeju, ki nastaja sedaj, se bodo tudi gospodarske sile in energije slovenskega naroda vse drugače uveljavile. V teh novih razmerah bo tudi prizadevanje, izraženo v ljubljanskih veleseljih in razstavah, vse drugače prišlo do veljave.

Ob zaključku bi bilo treba poudariti še naslednje: Poleg zastopnikov državnih oblasti se je včerajšnje otvoritve udeležil tudi predsednik avtonomne oblasti, na katero ima preiti del dolžnosti, ki so doslej bremenile osrednjo državno oblast. Od sodelovanja SLS v osrednji vladi bo odvisno, kako velik delokrog preide v bodoče na avtonomno domačo oblast. Sodeč po razmerah in po stremljenju, ki ga izražajo vodilni moške dosežane vlade, bo bodoči delokrog oblasti moral biti čim širši, čim večji. S tem pa prehaja na avtonomno oblast tudi več dolžnosti za razvoj našega slovenskega gospodarstva. In tu bo potem dana stalna garancija, da bo SLS v mejah svoje moči, mogla v polni meri razvijati svoj gospodarski program in ga uveljavljati k istemu cilju, ki mu služi tudi zasebna podjetnost, izražena v sedanjih razstavah.

Pred vstopom SLS v vlado.

Dr. Korošec v Belgradu.

KONFERENCA VUKIČEVIČ-KOROŠEC-MARINKOVIČ. — ODLOČILNA AVDIJENCA PRI KRALJU. — BREZUSPEŠNE INTRIGE IN DENUNCIACIJE SAMOSTOJNIH DEMOKRATOV IN RADIČEVCEV.

„Demokratski blok“ izpuhtel v zrak.

VUKIČEVIČ OSTANE. — IZPOPOLNITEV VLADE S SLS SE IZVRŠI ŠE PRED SPECIALNO PRORAČUNSKO DEBATO V MINISTRSKEM SVETU. — PASIČEVCI OPOZICIONALCI BREZ POMENA.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Danes je prišel semkaj nujno pozvan dr. Anton Korošec, načelnik SLS. Takoj po prihodu ga je sprejel ministrski predsednik Vukičević, kjer se je ravno mudil tudi zunanji minister Voja Marinković. Po kratkem skupnem razgovoru sta dolgo časa konferirala ministrski predsednik Vukičević in načelnik SLS dr. Anton Korošec. Razgovarjala sta se o tem, kako uresničiti takozvani blejski pakt. Takoj po konferenci je odšel ministrski predsednik Vukičević h kralju v avdienco, ki je trajala od pol 12 do četrta na 3. Dr. Korošec ni hotel o svojem razgovoru z Vukičevićem dati časnikarjem nobenih obvestil.

V političnih krogih se splošno zatrjuje, da se niso pojavile nobene ovire, da se ne bi mogel blejski pakt v najkrajšem času izvesti. Vse vesti, da demokrati ali del demokratov nasprotuje izvedbi blejskega pakta, izvirajo iz krogov samostojnih demokratov, ki so neumorni v intrigah in novih denunciacijah.

Tudi radičevci širijo neumno vest, da je Vatikan dr. Korošcu zaukazal iti v vlado, in sicer brez samostojnih demokratov. Ni treba omenjati da je vse to absolutno iz trte izvitosti in samo plod radičevske zlobe in neumnosti. SLS ni kriva, ako je Radić zaigral celo svojo politično reputacijo. Vatikan pri celi stvari sploh nima nič opraviti.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) V vladnih krogih se pretresa vprašanje, ali je treba zdaj po volitvah iz formalnih razlogov parlamentarnih običajev podati ostavko ali ne. Mnenja so različna in še ni prišlo do sporazuma. Toda obe vladni stranki sta prepričani, da je to gola formalnost. Glavno je, da se volivna vlada spremeni v delovno ter da se ojači z zastopstvom SLS v vladi. Manj važno je, ali se to zgodi potom ostavke ali potom rekonstrukcije. Gotovo je to, da ostane demokratska stranka v vladi s svojimi dosedanjimi zastopniki. Manjše spremembe bodo potrebne že radi vstopa SLS v vlado. Toda te spremembe predvidoma ne bodo povzročile nobenih nepremagljivih težav. Vse vesti, da bi nastale kakšne težave radi sedanjega ministrskega predsednika, bodisi od strani radikalov ali demokratov, so neresnične. Od nobene strani se dosedaj to javno ni zahtevalo. Da bi prevzel položaj dr. Ninčić ali Miša Trifunović je le želja majhnih, neuglednih krogov intrigantov, ki bi radi gradili zlat most sedanji vladni koaliciji, zato ker je njihovo dosedanje intrigranje ostalo neuspešno. O kakem demokratskem bloku sploh ni govora. Ves trud in napor samostojnih demokratov je bil zastonj. Vukičevićev položaj je popolnoma trden.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Rekonstrukcija kabineta se bo izvršila v takem času, da bo SLS že pri podrobnih debatah o proračunu v ministrskem svetu sodelovala.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Vse vesti o kakem demokratskem bloku ter vse govornice, da se vsaj sondira teren za ta blok, so se takoj v začetku izkazale kot popolnoma jalove in brez podlage. Tudi v teh krogih je danes več kot gotovo, da je vsak tak blok, tudi v opoziciji, končnoveljavno pokopan. Značilno, da danes baš približevci samo resignirano ugotavljajo dejstva naraščanja Vukičevićeve moči in Korošecov prihod ter samo računajo z bližnjo vlado, ki se bo ojačila s poslanci SLS.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Ministrski predsednik Vukičević vsak dan sprejema novozvoljene poslance iz radikalnih vrst. Dobri poznavalci razmer zatrjujejo, da bo nazadnje ostalo kakih 5 pasičevcev, ki jih Vukičević itak ne mara sprejeti v radikalni klub. Ako Davidović ne bi hotel vzdržati sedanjega vladnega položaja, kar pa je po včerajšnjem razgovoru med Davidovićem in Marinkovićem popolnoma izključeno, bi šlo z Davidovićem kvečjemu 10 do 12 poslancev. Sedanja vladna koalicija, ki bi se ojačila s poslanci SLS, je torej popolnoma osigurana.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Iz krogov, ki so blizu Davidovića, se je danes raznesla senzacionalna vest, da ima Davidović v vidiku razvoj tako svoje kakor Hrvatske seljačke stranke in da studira, kako bi se združila on in HSS v novo demokratsko zajednico. Mi smo že ob priliki komentarjev o sestanku med Marinkovićem to možnost izključili in poudarili, da Davidović ne bo podvzel nobenih takih korakov, ki bi položaj otežkočili. Gornjo vest beležimo samo kot kronisti.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Danes je prvič obiskal svoj kabinet demokratski minister Angelinović. Kakor znano, je Angelinović član demokratske zajednice, Hrvat, ki se vneto zavzema za sodelovanje demokratske zajednice z radikali.

Ohranitev diplomatskih odnošajev med Francije in Rusijo.

ODLOČITEV FRANCOSKEGA MINISTRskega SVETA. — USPEŠNA BRIANDOVA INTERVENCIJA. — RAKOVSKI PADE. — RUSKI PREDLOG O PAKTU MEDSEBOJNEGA NE-NAPADANJA PRIDE V RAZPRAVO.

v Pariz, 17. sept. (Izv.) Z veliko napetostjo pričakovana odločitev glede diplomatskih odnošajev med Francijo in Rusijo, je padla danes v francoskem ministrskem svetu. Briandovi intervenciji se je posrečilo, prepričati ukinitve diplomatskih odnošajev z Rusijo, katere so zahtevali deanciariji. Pustiti pa je moral proti svoji volji, da pade Rakovski. Dasi oficijelni komunikacije o tem ne govori nič, je zelo verjetno, da bo francoska vlada že v prihodnjih dneh po svojem poslaniku v Moskvi zahtevala odklize Rakovskega. O bodočem razmerju z Rusijo pravi komunikacije: Ministrski svet je sklenil, da ne odgovori na ruski predlog o paktu medsebojnega nevmešavanja, in sicer z ozirom na to, ker je ruska vlada že 9. oktobra 1924 v vsakem oziru prevzela obveznost, katere izvrševanje bo francoska vlada zasledovala. Na-

sprotno pa je ministrski svet sklenil, da se spusti v razpravo glede ruskega predloga o paktu medsebojnega nenapadanja.

v Pariz, 17. sept. (Izv.) Briand se je nalašč pripeljal v Pariz, da se udeleži današnje seje ministrskega sveta in prepriča ukinitve diplomatskih odnošajev z Rusijo, ter se jutri zvečer vrne v Ženevo. Na ministrski seji je danes zmagal na vsej črti. O ministrskem svetu objavljeni komunikacije izrečno ugotavljajo, da ni nobenega povoda za ukinitve diplomatskih odnošajev z Rusijo. Glede afere Rakovskega je Poincaré dal Briandu proste roke. V oficijelnem komunikacije navedena objava, da je francoska vlada pripravljena sprejeti ruski predlog glede pakta medsebojnega nenapadanja, je v tukajšnjih političnih krogih povzročil tem večje presenečenje, ker je bila stvar doslej neznana. Ministrski svet je naročil Briandu, da stopi v konkretna pogajanja z rusko vlado glede takega pakta. Briand naj sporoči potom francoskega poslanika v Moskvi Čiterinu, da pripravi Rakovskega k prostovoljni demisiji. Ni pa treba siliti na to, da bi se izsilil odpoklic Rakovskega.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

Vpostavitve anglo-ruskih odnošajev?

POGAJANJA SE VRŠE ŽE PAR TEDNOV. — RUSIJA MORA UGODITI ANGLESKIM ODŠKODNINSKIM ZAHTEVAM. NA PODLAGI TEGA BI DOBILA ANGLESKI KREDIT. —

v London, 17. sept. (Izv.) Diplomatični dopisnik lista »Westminster Gazette« poroča, da sta Rusija in Anglija že pred par tedni uvedli pripravljane razgovore in sondiranje, da bi se na podlagi izjave Chamberlaina v parlamentu, po kateri je sporazum z Rusijo vsak čas mogoč, ustvarila podlaga za novo ureditev odnošajev med Anglijo in Rusijo. Razpored, po katerem naj bi se ureditev tega razmerja izvršila, je sledeči: Najprej bi morala ruska vlada skleniti pogodbo o zadovoljitvi odškodninskih zahtev angloških državljanih. Nato bi londonske banke, ki so zainteresirane na trgovini z Rusijo, dale ruski vladi na razplago kredit z normalnimi pogoji, nakar bi sledila vzpostavitev diplomatskih odnošajev.

Važne intervencije posl. Žebota.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Z načelnikom SLS dr. Korošcem je prišel v Belgrad tudi poslanec Žebota. Poslanec je v vojnem ministrstvu interveniral, naj se ne vpoklicujejo kmetijski vojni obvezniki k orožnim vajam, ker se je pričelo nujno jesensko delo. Ministrstvo bo izdalo odredbo, da se kmetijski in delavski vpoklicanci, ki predložijo utemeljene prošnje, oproste orožnih vaj.

Radi katehetskih nagrad je dobil odgovor, da se bo izplačevanje do 15. oktobra izvršilo. Izplačevanje se je že pričelo.

V prometnem ministrstvu se je pritožil, ker še niso vse družine železničarskih delavcev dobile voznih olajšav, kakor jih določa pravilnik. Prizadeži naj javijo svojemu načelniku, da še niso dobili tozadevnih olajšav. Obvestijo naj tudi prizadete poslance. Delavnice dobe kredit za nakup materiala. Vsoto za pokojnino za orožniške vpoklicence je orožniško poveljstvo zahtevalo od finančnega ministrstva. Zadeva pride pred ministrski svet.

NAČRT REDUKCIJE SREDNJIH ŠOL.

r Belgrad, 17. sept. (Izv.) Danes je naučni minister dr. Ninko Perić sprejel časnikarje ter jim dal obširno poročilo o stanju našega šolstva. Dejal je, da se bodo vse gimnazije, ki v zadnjem tromesečju ne izkazujejo več kot 120 učencev, postopoma opustile. Število vseh popolnih gimnazij v državi ne sme znašati več kot 80. V katerih mestih ostanejo gimnazije, odloča ministrski svet. 36 gimnazij se postopoma spremeni v nižje gimnazije, oziroma se odpravijo.

Popolnih gimnazij bo 80, in sicer: Belgrad (3 in 1 realna in 3 ženske), Vranje, Zaječar, Kragujevac, Požarevac, Negotin, Niš, Berane, Piroć, Kruševac, Cuprija, Užice, Šabac, Valjevo, Bitolj, Kumanovo, Priština, Skoplje (moška in ženska), Plevlje, Podgorica, Cetinje, Veliki Bečkerek, Velika Kikinda, Bela crkva, Vršac, Vukovar, Zemun (le moška), Novi Vrbas, Novi Sad (ženska in moška), Pančevo, Petrovac in Bački, Sombor, Sremski Karlovci, Sremska Mitrovica, Srbobran, Subotica (le moška), Banjaluka, Bihac, Mostar, Sarajevo (2 moški in 1 ženska), Tuzla, Dubrovnik, Split (2), Šibenik, Kranj, Ljubljana (2 in realna), Ohrid, Maribor (realna gimnazija), Novo mesto, Celje, Bjelovar, Travnik, Vараždin, Gospić, Zagreb 1, 3 realne, 2 ženske), Karlovac, Osijek (realna), Slavonska Požega, Sušak.

Na štiri razrede se skrajšajo: Aleksinac, Gornji Milanovac, Jagodina, Knjaževac, Leskovac, Smederovo, Čačak, Belgrad (moška I.), Veleš, Novi Pazar, Prilep, Tetovo, Peč, Prijzen, Štip, Nikšić, Vinkovci, Ruma, Senta, Križevci, Nova Gradiška, Osijek (ženska in velika osiješka), Ogulin, Petrinja, Sisak, Sušak (ženska), Koprivnica, Zagreb (II.), Split (ženska), Kočevje, Senj, Maribor, Ptuj, Ljubljana (III.), Kotor.

Prosvetni minister je izjavil, da je v državi mnogo fakultet, katere se bodo v novem proračunu označile kot nepotrebne. To vprašanje smatra ministrski svet za zelo važno ter se bo z njim dolgo bavil. Ako bi se hotela katera od naštetih gimnazij ohraniti kot popolna, je to mogoče samo na ta način, da se stavi predlog, da se kaka druga gimnazija, ki je v številu 80, opusti. Sicer pa da je število 80 glede gimnazij absolutno.

Madjarsko-romunski spor pred Svetom Društva narodov.

DO ODLOČITVE NI PRISLO. — RAZPRAVA O SPORU SE V PONEDELJEK NADALJUJE.

Chamberlainovo poročilo o madjarsko-romunskem sporu. — Madjarska ne sprejme predlogov Sveta D. N., ampak zahteva odločitev haaškega razsodišča.

v Zeneva, 17. septembra. (Izv.) Na današnji seji Sveta Društva narodov pod predsedstvom Villegarsa je Chamberlain poročal o madjarsko-romunskem sporu. Izjavil je: Potem ko je tretja komisija vse poskusila, da bi dosegla direktni sporazum med obema vlada, je sedaj najvažnejše vprašanje, ugotoviti kompetenco sodišča. Nato je objavil že znane pogoje za odločitev mešanega razsodišča. Če Madjarska teh pogojev ne sprejme, smatra svet, da nima pravice, poslati v mešano razsodišče dva nadomestna sodnika. Če Madjarska sprejme, Romunija pa ne, je svet upravičen, storiti vse, da omogoči poslovanje razsodišča. Če obe stranki odklonita, smatra svet, da je svojo nalogo končal. Nato je grof Apponyi izjavil v daljšem govoru, da madjarska vlada ne sprejme predlogov in da zahteva odločitev mednarodnega haaškega razsodišča.

Romunsko stališče. — Haaškemu razsodišču se ne podvrže.

v Zeneva, 17. sept. (Izv.) Na govor grofa Apponyija je odgovarjal romunski minister za zunanje stvari Titulescu. Zastopal je nasprotno stališče, da tu ne gre za pravno vprašanje, temveč za eminenten političen problem. Grof Apponyi zahteva od sveta imenovanje razsodišča za mešano madjarsko-romunsko razsodišče na podlagi člena 239 trianonske pogodbe. To pa je težka pomota. Svet ostane popolnoma v okviru svojega pooblastila, če za to imenovanje stavi gotove predpogoje ter se ne more siliti, da sodnike imenuje pod pogoji, ki jih smatra za nedržljive s svojo najvišjo nalogo, ki mu je bila dana v paktu Društva narodov, t. j. ohranitev miru. Titulescu opira svojo repliko na znano romunsko teorijo, po kateri je bila Romunija v l. 1919. in 1920. vsled grozeče boljševiške revolucije prisiljena, svojo agrarno reformo, ki jo je nameravala že pred vojno, izvesti v popolnoma novih razmerah. Za ta politični problem gre sedaj pred svetom in je zato romunska vlada spravila stvar pred Svet Društva narodov na podlagi čl. 11 pakta. Ne gre, da bi grof Apponyi v stvarnem vprašanju, ki se tiče prav življenja in socialnega miru

naroda, odgovarjal s formalnimi jurističnimi ugovori. Romunija nikdar ni priznala mešanega razsodišča za to vprašanje. Romunija mora ostati pri svojem mnenju, da je razsodišče prekoračilo svoj delokrog, ko je hotelo soditi o tej stvari. Za tak slučaj, kakor je ta, ni razsodišča. Kompetenten bi bil edino Svet Društva narodov. Mednarodnemu razsodišču v Haagu Romunija te stvari zato noče izročiti, ker je Svet Društva narodov to odklonil že l. 1923., češ da ne gre za pravno, temveč za politično vprašanje. Zato predlaga, da se sprejme poročilo tretje komisije, ki zahteva predvsem, da se sprejmejo tri večeraj sporočena načela in da se potem pri Svetu Društva narodov predlaga, da se pozove Romunija, da zopet imenuje razsodišča pri mešanem razsodišču, kateremu naj potem pripadajo večinoma vsi slučajni razlastitve, kolikor se tičejo agrarne reforme.

Spomenica Češkoslovaške k madjarsko-romunskem sporu.

v Praga, 17. septembra. (Izv.) Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je poslal članom Sveta Društva narodov spomenico glede agrarne reforme. V tej spomenici navaja dr. Beneš, da gre v konfliktu med Madjarsko in Romunijo samo dozdevno za imenovanje sodnika, v resnici pa za to, da mešano razsodišče med Romunijo in Madjarsko odloči v vprašanju, ki se tiče političnih in gospodarskih interesov mnogih držav. Gre pri tem tudi za agrarno reformo v Češkoslovaški. Nastal bi lahko položaj, da bi kompetenca takega mešanega razsodišča bila nevarna sosednim državam in bi njegovega izreka ne mogla sprejeti nobena druga suverena država. Češkoslovaška vlada bi nikdar ne mogla pripustiti take absurdnosti.

Odločitev odgojena do ponedeljka.

v Zeneva, 17. sept. (Izv.) Navzlic želji Chamberlaina, da se madjarsko-romunska sporna zadeva reši še danes, ker boče jutri nastopiti svoje potovanje po Sredozemskem morju, ni bilo mogoče nočjo priti do sklepa v tej stvari, ki zaposluje Svet Društva narodov v prvi etapi že od l. 1923., v drugi etapi pa od začetka tekočega leta. Ob 8 zvečer je Svet Društva narodov uvidel, da je zastoj pospešiti odločitev ter je nadaljnje posvetovanje odgodil do ponedeljka.

Nemiri v Italiji.

RAZBURJENJE MED KMETSKIM PREBIVALSTVOM RADI GOSPODARSKE KRIZE. — KMETJE NAPADLI ŽUPANSTVA. — UMOR PREFEKTA. — ZAZIG SEDEŽA FAŠISTOV. DEMONSTRACIJE BREZPOSELNIH. — PLENITVE.

v Pariz, 17. sept. (Izv.) »Ere Nouvelle«, ki je o dogodkih v Italiji zelo dobro informiran, doznava od svojega zaupnika, da je razburjenje radi gospodarske krize med prebivalstvom v raznih provincih Italije dovedlo že do nemirov. Tako je v okolici Ferrare več tisoč kmetov prišlo pred prefekturo, kjer so ogrožali uradnike vlade. V San Vitale in več dru-

gih krajih te province so kmetje napadli in oropali županstva. Tudi v Mantovi so bili resni nemiri. Isti list navaja, da so kmetje tam naskočili mestno hišo, umorili vladnega prefekta in zažgali sedež fašistov. V Carpiju v provinci Modena so demonstrirali brezposelni. V Padovi pa je množica oplenila pekarije.

Boj za čast prestolice Slovenije.

Komaj so za nami volitve v državni zastop, moramo v Ljubljani znova k volivnemu delu. Za gospodarstvo v mestni občini, za oblast v prestolici Slovenije gre.

Zavedajmo se, da je ta volivna borba najtežja. Ne le zadnji neuspeh, vsake volitve v Ljubljani nam to dokazujejo. Tu je nasprotnik najhujše zakoreninjen in ima največ sredstev, s katerimi kupuje in vara volivce in če treba, z goljufijo pridobiva glasove.

Zmaga v prestolnem mestu Slovenije, pa je za stranko, ki vodi politično usodo našega naroda, najvažnejša. Zato je naloga vseh somišljenikov SLS v Ljubljani tem večja.

SLS hoče v bodočem občinskem svetu lojalno sodelovati in podpirati vsako stranko in skupino, ki pokaže dobro voljo, delati za korist širokih množic ljubljanskega prebivalstva, zlasti njegovih revnejših slojev. Hočemo sodelovati v vsakim, o katerem smo prepričani, da bo mogoče z njim delati pošteno, voditi pošteno in napredno komunalno politiko.

SLS hoče Ljubljani in njenemu prebivalstvu predvsem vrniti čast in samopravo, ki so jo naši nasprotniki strli za dolgih šest let.

SLS hoče to, kar je hotela l. 1911, ko je v ljubljanskem mestu izvajala prvič splošno in enako volivno pravico za vse brez razlike po sloju in spolu. Tedaj se je Ljubljana dvignila iz srednjeveške politične zaostalosti v višek politične naprednosti in svobode. Dobila je za tedanjí čas najmodernejši volivni red, kakršnega še danes nima nobena občina v državi.

SLS se je po vojni morala 6 let biti, da je politično svobodo ljubljanskega mesta dvignila vsaj tja, kjer stoji vsaka najzaketnejša občina. Kajti za vsako ceno je SDS hotela držati Ljubljano pod peto.

Da Ljubljana ne bi bila več tudi politično središče Slovenije, so nas raztrgali v dve upravni in samoupravni edinci. S tem so

Ljubljano potisnili iz kategorije tretje prestolice v državi v malopomembni sedež oblasti, kakršnih je v državi 33. To je prvi veliki greh SDS nad Ljubljano. Za ta greh smo in se bomo pokorili vsi Ljubljani, dokler centralizem — to dete SDS — ne bo propadel.

Pa še je imela Ljubljana moč in svobodo, da vrže gada iz svojega naročja. SDS je vedela, da dokler bo Ljubljaničnan svobodno volil svoje zastopstvo, toliko časa zanjo ni mesta na magistratu. Zato smo dobili dr. Zerjavov volivni red, ki je uveljavil gospodstvo manjšine nad večino, zato smo dobili tri komisarje in tri gerente SDS, zato vsa dolga leta Ljubljana sploh nima svojega svobodno voljenega občinskega zastopstva.

Šest let je SDS zlorabljala oblast, da je tlačila naše mesto, šest let je poniževala svobodnega Ljubljaničana v politično brezpravnega tlačana, ki ima samo dolžnost plačevati davek in poslušati ukaz policijskega režima, elementarne politične svobode pa ni vreden.

To poniževanje mora biti kaznovano. Čast zavednih Ljubljaničanov to zahteva. Našemu ponosu moramo dati zadoščenje.

Na volitve gremo v boj za našo čast, za našo politično svobodo, za poštenje proti nepoštenju, za gospodarsko vstvarjanje proti razdiranju.

Ljubljana mora zopet postati vredna imena slovenske prestolice! Vsi poštenjaki na delo za ta veliki cilj!

SDS izgubi dva mandata

Ljubljanski mandat resno ogrožen.

v Belgrad, 17. sept. (Izv.) Kot se zatrjuje, izgubijo sam, demokrati nadaljnja dva mandata in sicer enega v modruškoreškem, drugega v sremskem okrožju. Glede volitev v Ljubljani se je nabralo toliko materiala o izvršenih sleparijah, da bo verifikacijski odbor imel lahko stališče, da v resnici ni bil izvoljen kandidat samostojno demokratske stranke.

Otvoritev jesenske razstave ljubljanskega velesejma.

Pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni« ki se je vrnila na razstavljalnem prostoru ljubljanskega velesejma prvič lanske leto se je otvorila včeraj, v soboto dopoldne, v drugi.

Kakor je ljubljanski velesejem posrečena smetna našega ustvarjalnega dela v industriji, trgovini, obrti in kmetijstvu, tako pomeni pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni« posrečeno misel vodstva velesejma, da združi prijetno s koristnim. Na pokrajinski razstavi se uveljavljajo zlasti vse one panoge našega javnega življenja, ki se morejo uveljaviti v svojem polnem obsegu le, ako jih ne moti trgovski in kupčijski ritem velesejemskih dni. Zato vidimo, da prihaja na pokrajinski razstavi mnogo bolj do veljave umetnost in posebno arhitektura. Razdelitev prostorov, razvrstitev razstavljenih predmetov, vse to kaže na sedanjí razstavi in okus in posebno skrb razstavljalcev. Kdor je včeraj ogledoval na primer samo vrtnarsko razstavo, se je moral čuditi, s kako nežnostjo, obzirnostjo in z visoko razvitim estetičnim smislom je aranžirana. Vsa vrtnarska razstava je v celoti zaključen umotvor zase. V kmetijski in sadjarski razstavi spoznaš metode modernega kultiviranja zemlje, občuduješ poljedelske stroje in pregleduješ bogato izbiro krasnih plodov, kolikor jih rodi naša zemlja.

Oni, ki jim je posvečena skrb za našo Talijo, so se umaknili v ozadje, zato pa tu učinkujejo tem izrazitejše. Dober kos naše kulturne zgodovine je obsežen v tej gledališki razstavi. Vtis, ki ga na njej dobiš, je ta, da slovenskemu igralcu gledališče ni samo poklic, slovenskemu narodu ne luksusa, temveč globoka duševna potreba. Med drugimi številnimi razstavljenimi predmeti naj omenimo še razstavljen arhitektonske načrte za zgradbe mestnih stanovanjskih hiš. Higijenska razstava je letos znatno izpopolnjena.

SLOVESNA OTVORITEV.

Kljub nallivu, ki je lil na mesto, se je na velesejemskem prostoru zbralo ob priliki slovesne otvoritve odlično število zastopnikov oblasti in mnogih javnih korporacij. Navzoča sta bila oba slovenska velika župana dr. Vodopivec in dr. Schaubaeh, predsednik oblasne skupščine in oblasnega odbora dr. Natlačen, dalje je bil navzoč angleški poslanik v Belgradu ekselencia mister Kenard s svojimi atašejem mister Parkerjem, vojaške oblasti pa polkovnik Korajs, mestno občno pa je zastopal vl. svetnik dr. Meneinger. Navzoč je bil tudi celoten tukašnji konzularni zbor, generalni konzul Italije markl Gavotti, avstrijski generalni konzul Pleinert, francoski konzul Richard, belgijski konzul Dular in portugalski Struelj. Med drugimi so otvoritvi prisostvovali tudi državni poslanec Škulj, oblasni poslanec Avenec, zastopnik univerze prof. doktor Krek, Zbornice TOI, Zveze industrijecev, ljubljanske borze. Od ostalih častnih zastopnikov naj naštejemo še šefa prosvenske oddelka dr. Capudra, ravnatelja graškega velesejma g. Gracena, župnika Finigarja, ministra na razp. Pacija in Kristana, dvorno damo preblagorodno gospo Tavčarjevo, dr. Brejca, dr. Štokarja in druge odličnjake.

Razstavo je ob pol desetih dopoldne otvoril predsednik ljubljanskega velesejma g. Bonač s sledečim govorom:

»Obodren po lepem uspehu, ki ga je dosegla lani prva naša Pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni«, je sklenil odbor ljubljanskega velesejma, da obdrži to razstavo na stalnem repertoirju. Nadejamo se, da bo »Ljubljana v jeseni« od leta do leta

pridobivala na privlačni sili in postala važen reprezentant našega dela na gospodarskem in kulturnem torišču.

Potem, ko je predstavil predstavitelje oblasti, tujih držav in gospodarskih institucij, je nadaljeval:

»Dočim zastopa običajni velesejem specifično interese industrije, trgovine in obrti, ima biti jesenska razstava nekaka propagandna organizacija za povzdigo in napredek vseh panog kmetijskega gospodarstva in kulturnega udejstvovanja. Ona naj nudi verno sliko razvoja in porastka prav vseh materijelnih in duševnih dobrin našega naroda. Naša lakrena želja je, da bi jesenska razstava leto za leto privabljala vse sloje prebivalstva, da si okrepe nacionalno in stanovsko zavest ob pogledu na uspeha polno delo tisočero pridnih rok in bistrh glav.

Letošnja razstava bo pokazala plodove vestnega in požrtovalnega dela našega kmetovalca, ki je dosegel na naši grudi, dasi je priroda ni obdarila s prebogato plodnostjo, lepe uspehe v živinoreji, sadjarstvu, vrtnarstvu, čebelarstvu, mlekarstvu in vinogradništvu. Ta razstava pa bo tudi podala pregled delovanja naših gledaliških umetnikov, igralcev po poklicu in amaterjev, dalje naših zdravnikov, radioamaterjev in esperantistov. Pogled na sočno in harmonično ubrane barve naše pristno slovenske narodne noče ob priliki revije bo moral zadiviti vsakega gledalca. Velikopotezna gradbena akcija mestne občine ljubljanske ter »Stan in dom« je orisana v posebnem razstavnem oddelku. Osebito prijetna dolžnost mi je pri tej priliki povdariti velike organizacijske in delovne zasluge naših odborov za posamezne razstavne oddelke, za kar jim s tega mesta najiskrenejše zahvaljujem. Dovoljeno naj mi bo zahvaliti se za požrtovalno sodelovanje tudi Kmetijski družbi, Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu, Sadjarski in vrtnarski podružnici, čebelarstvu, Osebnim in mlekarjem in trgovskim vrtnarjem.

Milostljiva gospa, častna dvorna dama gospa dr. Tavčarjeva velečenjeni gospod kmetijski svetnik Rohrmann, velečenjeni gospod upravnik arh. Kregar, neumorni gospod prof. Šest, vrli vrtnarji in ugledni odbori higijenske razstave ter razstave plemenskih konj, bodite uverjeni, da vam je slovenska javnost hvaležna in da bo znala ceniti Vaše velike zasluge.

Z željo, da bi tudi letošnja prireditelj izpolnila vse nade, ki smo jih stavili vanjo, odvarjam drugo razstavo »Ljubljana v jeseni«.

Za g. Bonačem je povzel besedo predsednik man, ki je poudarjal, da praznuje Kmetijska man, ki je poudarjal, da praznuje Kmetijska družba, ta važna slovenska institucija letos 60 letnico svojega obstoja. Najlepšo proslavo tega jubileja pomeni gotovo sedanja pokrajinska razstava. Nato je govornik v kratkih besedah očrtal Kmetijsko razstavo na velesejmu, ki obsega šest oddelkov: sadno, čebelarstvo, zelenjadno, mlekarstvo, vinsko razstavo in razstavo kmetijskih strojev. Raztolmačil je navzočemu občinstvu velik pomen teh panog kmetijstva ter se končno zahvalil najtoplejšo vsem, ki so pripomogli k temu, da se vrši letos kmetijska razstava v takem obsegu.

Ko je g. Bonač naznanil otvoritev razstave, so si navzoči zastopniki pod vodstvom predsednika g. Bonača in ravnatelja g. Dularja ogledali razstavo. V paviljonu »K« jih je pozdravil intendant g. Kregar, ki je otvoril gledališko razstavo, naka je imel prof. Šest krajše predavanje o zgodovini našega gledališča. Omenjal je razne znamenitosti na gledališki razstavi, tako na primer rokopise Jurčiča, Cankarja in drugih.

Pogosti nalliv ni mogel preprečiti, da ne bi že včeraj, prvega dne, obiskalo razstavo mnogostevlino občinstvo, ki si je z odkritim priznanjem in občudovanjem ogledalo razstavljen predmete. Enako priznanje naj velja organizatorjem razstave tudi s naše strani.

DIPLOMATSKE AVDIJENCE PRI MARINKOVIČU.

v Belgrad, 17. sept. (Izv.) Danes je obiskal zunanjega ministra Marinkoviča Branko Lazarević, ki se vrača s počitnic iz Splita preko Belgrada v Prago. V zunanjem ministertvu je dobil navodila z ozirom na Malo antanto po ženevskem zasedanju. Zunanjega ministra je tudi obiskal italijanski poslanik Bodrero.

BREZPLODNOST ROTHENEROVE AKCIJE.

v Praga, 17. sept. (Izv.) K zadnjemu članku v »Daily Mailu« proti Češkoslovaški piše ministrskemu predsedniku blizu stoječ »Vedec«: Madjarska more svoje meje proti Češkoslovaški spremeniti samo po vojni, kar pa bi pomenilo tudi vojno z Romunijo in Jugoslavijo, kar pa bi bilo tudi konec in razdelitev Madjarske.

USTAVNE SPREMEMBE GLEDE RAZPUSTITVE POLJSKEGA PARLAMENTA.

v Varšava, 17. sept. (Izv.) Komisija za sporazum med poljskim sejmom in senatom je našla kompromis, po katerem naj pristoji pravica samolastne razpustitve poljskega parlamenta tako sejmju kakor senatu, dočim je doslej imel to pravico samo predsednik republike.

Sadije v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjadi. Spisal M. Humeč. Cena Din 24.-.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.



Poljsko darilo jugoslovanskim letalcem. V spomin na lepah uspehi polet jugoslovanskih letalcev po državi Male antante jim je maršal Pilsudski poklonil malo zlato soho, predstavljajočo Sigismunda I.

Priporočajte

naš list ob vsaki dani priliki Priporočajte tudi njegov oglasni del.

Kaj se godi doma

Privatni nameščenci za svoje pravice.

V petek dne 16. t. m. se je vršil v prostorih restavracije pri »Levu« članski sestanek trgovskih nastavljenec članov »Zveze privatnih nameščenec Jugoslavije«. Sestanek je otvoril v imenu pripravljalnega odbora za ustanovitev »Krajevne sekcije trgovskih nastavljenec v Ljubljani« g. Vladimir Pfeiffer iz Ljubljane, kasneje je bil izvoljen kot predsednik g. Vekoslav Vrtovec, ki je sestanek dalje vodil. Po prvi točki dnevnega reda: Odpiranje in zapiranje trgovin v Ljubljani, je govoril g. Lojze Jamnik, predsednik ljubljanske podružnice »Zveze privatnih nameščenec Jugoslavije«. Ostro kritizira škandalozne razmere, ki vladajo pri odpiranju in zapiranju trgovin v Ljubljani in ugotavlja očividno kaosa in anarhijo. Naglašja, da podaljšanje delovnega časa, preveliko število vajencev in današnje nadvse mizerne plače trgovskih nastavljenec le še povečujejo brezposelnost, ki je že tako v vrstah trgovaškega nameštenstva zavzela ogromne dimenzije. Z druge strani neenotnost pri odpiranju in zapiranju trgovin povzroča razmah umazane konkurence. Omenja, da je tudi pri trgovcih, zlasti pri velikih trgovcih, najti uvidnih elementov, ki zagovarjajo ureditev enotnega odpiranja in zapiranja trgovin. Na koncu svojega referata predlaga resolucijo, ki jo objavljamo na koncu. Resolucija je bila soglasno in z velikim odobravanjem sprejeta.

Nadalje govori predsednik »Zveze privatnih nameščenec Jugoslavije« g. Vladimir Pfeiffer iz Zagreba. V svojem več kot enurnem govoru, ki je bil spremljan z največjo pozornostjo in večkrat pretrgan z aplavzi, natančno oriše današnje gospodarsko krizo, stagnacijo dela in nje logični pojav — brezposelnost. Danes sem se tukaj seznanil s trgovskimi sodelavci, ki imajo 300—500 Din mesečne plače. Sila, ki nas priganja k naši združitvi brez vseh malenkostnih razlik, so naše nevdružne ekonomske razmere, ki nam omogočajo zadostni najemolastniški, kulturni, socialni in higijenski potrebi. Govoreč dalje o potrebi, pomeni in nalogah strokovne organizacije, povdarja, da ta organizacija mora biti enotna, da mora svoje delovanje razširjati po celi državi in biti v ozkih stikih s tovariškimi organizacijami drugih držav. Poleg tega ta in takšna organizacija mora se emancipirati od vsakega vpliva vseh političnih strank in političnih ideologij. Ona mora biti nadstrankarska, ter mora popolnoma ohraniti značaj strokovne organizacije. Priznati moramo, da je Zveza privatnih nameščenec Jugoslavije edina organizacija, ki odgovarja temu smislu in gornjim zahtevam. Cilj nje ne borbe je: osemurni delavnik, nedeljski počitek, povišanje plač, omejitev števila vajencev, razširjenje pokojninskega zavarovanja na vse kategorije trgovskih in privatnih nameščenec, izvajanje celokupne socialne zaščitne zakonodaje itd. in v tem cilju moramo vsi trgovski in privatni nameščenec voditi odločen boj potomi svoje organizacije. »Zveza privatnih nameščenec Jugoslavije«.

Referat g. Pfeifferja je bil burno in dolgotrajno odobravan. Nato je bil izvoljen odbor Krajevne sekcije trgovskih nastavljenec, ki se bo konstituiral na svoji prvi redni seji.

Sestanku je prisostvovalo okoli 300 trgovskih nastavljenec. Razpoloženje je bilo izvanredno živahno in borbeno.

Resolucija.

Trgovski nameščenci, zbrani na članskem sestanku »Zveze privatnih nameščenec Jugoslavije« v Ljubljani dne 16. sept. 1927 ugotavljajo: a) da pri odpiranju in zapiranju trgovin v Ljubljani vada popoln kaos in anarhija, ter da je s tem poedinim trgovcem dana možnost samolastnega postopanja in neomejenega izkoriščevanja nameščenec; — b) da za reguliranje enotnega odpiranja in zapiranja trgovin v Ljubljani ne obstoja nobena naredba, pač pa so vse dosedanje tozadevne navedbe omogočava razmah umazane konkurence med po-

edinimi trgovci s tem, da se delovni čas od dne do dne podaljšuje na škodo interesov trgovskih nameščenec; — d) da se s podaljševanjem delovnega časa povečuje število brezposelnih in da se na ta način ogrožava eksistenco zaposlenih; — e) da se z nobene strani ni podvzela resna akcija za reguliranje odpiranja in zapiranja trgovin, ter da je vsled tega kaos in anarhija zavzela tolike dimenzije.

Zahtevajo: da g. veliki župan ljubljanske oblasti izda naredbu za enotno odpiranje in zapiranje trgovin v Ljubljani na bazi osemurnega delovnega časa, ter podvzame vse mere, da se bo ta naredba striktno izvajala.

Nalagajo upravi krajevne organizacije »Zveze privatnih nameščenec Jugoslavije« v Ljubljani, da predno resolucijo takoj odpošlje vsem merodajnim faktorjem.

Ugotovitev škode radi zadnje poplave v gornjegrajskem okraju.

Koj prve dni po zadnji poplavi je odposlal mariborski oblastni odbor šefa gradbenega oddelka inženjerja Fišerja v po povodnji prizadete kraje, da ugotovi škodo. Za inženjerjem Fišerjem se je podal v gornjegrajski okraj g. predsednik oblastnega odbora dr. I. Leskovar. Pregled od povodnji prizadetih krajev je pokazal, da zadnja poplava ni oškodovala krajev v Mežiški dolini, ampak je tamkaj videti le še sledove lanskih poškodb radi povodnji.

V gornjegrajskem kraju je poškodovala povodenj cestno zvezo Radmirje—Solčava—Luče—Gornji grad. Treba pa posebej poudariti, da je poplava ceste Luče—Solčava radi lanske povodnji pri letošnji vzdržali. Od Luče do Ljubnega je razdrtil precej škarp. V Radmirju močno poškodovani most je že popravljen in je izvršil delo gornjegrajskega okrajni zastop.

V Gornjem gradu je Dreča most popolnoma razlila ter odnesla blodovje, ki so ga pa našli nekaj kilometrov nižje in se bo dal porabiti ta les pri popravilu. K popravilu tega mesta to poleg okrajnega zastopa prispeval tudi precejšnjo vsoto oblastni odbor. Močan plaz je zasul okrajno cesto na Černivcu (prelaz iz Štajerske na Kranjsko.)

Nadalje je poškodovan most na Kropi v Zadrečki dolini, vendar je promet mogoč in bo popravljen škodo oblastni zastop.

Vas Luče leži višje nego struga Savinje. Da bi bili Lučani zavarovani pred povodnjjo, so zgradili poseben obrambni zid in tega je zadnje neurje potrgalo na več mestih in je voda poškodovala vas ter okrajno cesto.

Škoda, katero je povzročila povodenj na okrajnih cestah ter mostovih še ni tako občutna, ampak bolj prizadeti so posamezniki in to predvsem lesni trgovci.

V Gornjem gradu je odneslo valovje dva velika jez in povzročilo g. Podbrežniku škodo nad dva milijona Din, ker mu je poleg jezov odneslo ogromne zaloge lesa. Povodenj je šla z vsem lesom, ki je bil pripravljen pri žagah za splave. Ze vse zbirke in za odhod pripravljene splave je odtrgalo in odplavilo les.

Ogromno škodo zasebnikov si je ogledal g. narodni poslanec Vlado Pušenjak, ki bo posredoval v Belgradu za državno podporo.

Poškodb vsled povodnji krog Celja, katere je napravila predvsem Hudinja, oblastni odbor ni pustil oceniti, ker spadajo ti kraji že pod kompetenco hidrotehničnega oddelka na velikem županstvu in bo ugotovil ta škodo in izposloval državno podporo.

ŽREBANJE LOTERIJE

društva »Trgovske akademije« v Ljubljani nepreklicno 31. oktobra. — Srečka 10 dinarjev. Dobitkov 885. od 50.— do 100.000 Din. Poizkusite srečo, naročite take srečke!



Continental

Balonasti obroči

zelo elastični, trpežni, črne kakovosti skoraj neprodorni izredno malo obrabljivi Vam omogočijo prevoz daljav kakoršnih si doslej niti predstavljati nismo mogli. Contin „Type Ballon“ montirate lahko brez premembe koles na normalna platišča za obroče z visokim pritiskom. —
Stedite čas in denar!

Viktor Bohinec, Ljubljana

Skoda vsled povodnji v Sav. dolini.

O razdejanjih, ki jih je povzročila nenadoma narasla Savinja tako na obrambnih delih in mostovih kakor na obmejnih zemljiščih, smo že poročali. Izšlo je tudi podrobno poročilo o poškodbah ob Savinji od Letuša do Celja, ugotovljenih o priliki oglada od strani oblastnih poslancev gg. Antona Cestnika in Miloša Levstika ter narodnega poslance g. dr. Hodžarja. V sredo 14. t. m. sta dalje oblastni poslanec Levstik in narodni poslanec dr. Hodžar ogledala posledice povodnji po narasli Hudinji. Posebno huda so razdejanja ob bregovih Hudinje nad Majdičevim mlinom in Škofjo vasjo. Skoraj vse dosedanje obrambne naprave so zrahljane, na mnogih mestih popolnoma porušene, voda je odnesla zopet neverjetno mnogo najrodovitejše zemlje obrežnim posestnikom. Široko in strokovno zasnovana akcija za končno regulacijo Savinje in njenih pritokov je eno najnujnejših vprašanj v celjskem okraju. Priznati moramo, da je okrajno glavarstvo pridno na delu, od mariborske oblasti pa sta si sam predsednik g. dr. Leskovar in gradbeni inženjer g. Fišer ogledala posledice povodnji. Po končanem ogledu se je večer vršil v v Celju še sestanek obeh funkcionarjev z zgoraj omenjenimi poslanci v pogledu odpomoi. V kratkem je pričakovati posebne ankete prizadetih faktorjev glede vprašanja regulacije Savinje in njenih pritokov.

Jugoslovanski žel. uradniki v Prahi.

Iz Prage nam poročajo: Kljub slabemu vremenu nas je iznenadila na praškem kolodvoru velika množica meščanov, ki so nas pozdravljali z živahnimi »Na zdare kllici in obisipali s cvetjem. V imenu češkega naroda nas je pozdravil narodni poslanec g. Proházka, predsednik združenja žel. žel. uradnikov g. Novak in mnogi drugi zastopniki političnih oblasti in strokovnih organizacij. Za prijazen sprejem se je v češkem jeziku zahvalil zastopnik SHS min. saobračaja g. dr. Kavčič. Pri ogledu magistrata nas je sprejel v zbornišni dvorani župan g. dr. Baxa, ki je bil vzhlehen nad prvim večjim oficijelnim obiskom Jugoslovancov, ki bo povod še za večje zblizanje in delovanje obeh narodov. Komerza, ki se je vršil v Narodnem domu, so se udeležili različni visoki dostojanstveniki Čehoslovaške republike. Spored, katerega je sestavil predsednik združenja žel. uradnikov g. Novak sporazumno z ministrstvom saobračaja, je tako zanimiv in obsežen, da sedaj ni mogoče podrobno poročati. Izčrpno poročilo sledi.

Strahota trahoma v mariborski oblasti.

Medjimurje in tudi že Prekmurje trpi v zdravstvenem oziru zelo veliko vsled trahoma, egiptovske očesne bolezni. Drugi kraji naše oblasti so bili do zdaj pred tem še varni. Toda zadnji čas pa je bilo že opaziti tudi drugod sporadične slučaje.

Včeraj pa je prišlo v mariborsko bolnico 20 delavcev iz opekarne Derwuschek v Lafterspergu. Vsi so imeli egiptovsko očesno bolezen. Do so se

je drug od drugega nalezli, ni prav nič čuda, ko pa spijo natlačeni v male barake, kjer je prostora za 20 oseb, po 50 skupaj, zariti v slamo.

Ta slučaj nastopa te hude bolezni pa že ni več samo slučaj in oblast bo morala z vso energijo započeti akcijo, da se ta bolezen zatre. Oblastna skupščina v Mariboru je v svojem proračunu določila 100.000 Din za pobijanje bolezni trahoma in bo sedanji oblastni zdravstveni referent odredil vse, da se taki slučaji ne bodo več ponovili.

Poleg javnega in oblastnega pobijanja te bolezni pa je potrebno, da tudi privatniki store vse, da se bolezen med mariborsko delavstvo ne bo širila. Glavni pogoj za ohranitev pred to boleznijo je — brezpogojna snaga. Snaga ni draga, vsak si jo lahko oskrbi, voda je skoro že čisto zastoj, treba je le požrtvovalnosti od strani podjetnikov, da dajo priložnost za snago in od strani delavstva, da se te priložnosti poslužijo.

Najcenejše

in najboljše modroce, spalne divane, otomane, žimo dobite pri trvdki
Fran Jager, tapetnik,
Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 pri Zmajskem mostu.

Žrtev povodnji.

Iz Vojnika nam poročajo: Ob zadnji povodnji dne 12. t. m. se je zgodila na jezu g. Klinca v Škofji vasi, župnija Vojnik, ob Hudinji težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev.

Ze v jutro smo na pol odprli jez — pisec teh vrstic, žagar — in mlinar Ivan Podrgajs ter še par delavcev, tako da bi bilo brez vseh nevarnosti. Ker je pa voda vedno silneje naraščala, je bilo treba jez popolnoma odpreti. Okrog 10. ure dopoldne sva odšla zopet oba na jez. Ze sva odprla dve zapornici, ko pa odpirava tretjo, priplava po vodi nekaj lesa in zadene v jez. Jez je zahreščal, tram jezu se je zlomil in sva padla oba vznuk med valove. Borila sva se na življenje in smrt med tramovjem jeza in razburkanim valovjem. Jaz kot telovadeec sem se takoj zasukal in zgrabil za vejo jellevega grma, ki se mi je pa utrgala. Pognal sem se naprej, zgradil drug grm, ki je bil nekoliko močnejši in tako sem splezal višje in se polagoma skobacal na breg, seveda ves raztrgan, ranjen in onemogel. Ivana Podrgajsa so pa razburkani valovi nesli dalje in ga še danes niso našli. Zapušta ženo in troje neprekrbljenih otrok. Za njim žaluje cela okolica Vojnika do Celja, ker je ž njim izgubila dobrega mlinarja. — Anton Sinkovec, žagar.

„UNA“

najdovršenejši ročni aparat sedanjosti za gašenje ognja
Cena Din 800.— do 1300.—
Iščete se zastopniki.
„Una“, trgovina kemiško-tehniških materialij, Zagreb, Račkoga ul. 3.

Monsignor Mihael Arko

1857 1927



(Jubilat kot mlad kaplan.)

Danes 18. t. m. je izpolnil 6. g. Mihael Arko dekan v Idriji, sedemdeseto leto svoje starosti.

Monsignor M. Arko je bil rojen v Zapotoku hštev. 5, župnija Sodražica, dne 19. septembra 1857 ter je bil tudi v duhovnika posvečen 19. septembra 1880 po izvršenem tretjem letu bogoslovja. Ze kot dijak se je oprijel z vso vnemo godbe in petja. Kot osmošolec je bil organist v Alojzijevežu v Ljubljani, v semenišču pa je vodil petje vsa štiri leta.

Izbornu podkovnan v bogoslovnih in drugih vedah je nastopil svoje duhovsko službovanje. Kot kaplan je bil štiri leta v Škofji Loki in tri leta v Hrenovicah, dve kapelanski mesti, ki sta med najtežjimi ljubljanske škofije. Leta 1888. je prišel za kurata v Šturije na Vipavsko, kjer je bil 3. januarja 1894 inštaliran za župnika na novo ustanovljeni župniji. L. 1896. je umrl v Idriji dekan Jožef Kogoj. Kdo bo njegov naslednik, so se vpraševali. Pokojni dr. Krek, ki je tedaj že spoznal in vzljubil idrijske rudarje, vprašan za svet, odgovori: Za Idrijo dobite šturskega župnika Arkota, poznam ga, mlad je, izobražen, ima veselje do dela pa tudi poguma mu ne manjka. Knezoškof Missia, poznejši nadškof in kardinal v Gorici je bil istega mnenja. Le njemu se mora Idrija zahvaliti, da je dobila za duhovnega voditelja mladega, čilega Arkota. Trideset let je preteklo 1. julija letos, ko je bil inštaliran v Idrijo, kamor je dospel od vseh pozdravljen 7. julija.

Trideset let delovanja v Idriji ni malo. Njegovo duhovsko delovanje je bilo vzor in vzgled delovanju drugih duhovnikov v dekaniji. Ko gre za duhovno prenovljenje verni-

kov, se monsignor ne mení ne za trud ne za stroške. Župnik, ki gleda kot svoj vzor božjega Zveličarja, je tudi vnet za lepoto božje hiše in bogoslužja. Vseskozi je popravil in prenovil mons. Arko župno cerkev sv. Barbare v Idriji. Oskrbel je dober pevski zbor. Podlago mu je dal društveni zbor katoliške delavske družbe, ki je bila ustanovljena blizu pet let pred njegovim prihodom v Idrijo. Sam ga je izveščal in omislil orkester. Tudi prekrasne nove orgle so sad njegovega prizadevanja. Malokje se morejo ponasati, da bi slovesneje obhajali praznike kakor v Idriji. Znani so tudi njegovi krasni koncerti, zlasti vsakoletni Cecilijin koncert dne 22. novembra.

Izven zakristije je monsignor povsod sodeloval, kjer je šlo za dobro stvar. Kot častni predsednik Vincencijeve družbe je bil obenem njen najbolj delavni ud. Katoliški delavski družbi je že po pravilih predsednik ter jo vodi z vso skrbjo ves čas bivanja v Idriji. V ljudski posojilnici je do zadnjega delal vsak uradni dan kot kak uslužbenec, — a ni maral nobene nagrade. Prav tako je pri krščanskem gospodarskem društvu skrben član nadzorstva že mnogo let.

Svojo blago, dejansko ljubezen do bližnjega je pokazal zlasti v hudih dneh svetovne vojne. Idrija je bila tik za fronto. Še po devetih letih se ti dogodi, da naletiš v starih pokrajinah Italije na duhovnika, ki te vpraša, ko zve, odkod si: Ali monsignor v Idriji še živi? — Kako ga poznate? — Bil sem vojaški kurat, bil sem sanitetec v italijanski ar-

madi ter ž njo prišel v Idrijo. Monsignor nam je bil tako prijazen in postrežljiv, da ga ne pozabim.

Leta 1913. je bil mons. Arko imenovan papeževim komornikom z naslovom monsignor. Zaslužno odlikovanje. Na usodni svoj dan 19. septembra (dan rojstva in posvečenja v mašnika) 1901 je bil izvoljen za deželnega poslanca mesta Idrije. Stal je v prvi vrsti onih borcev, ki so končno zmagali in pripravili kranjski deželi čas miru in miru sledečemu splošnemu napredku, ki je dvignil Kranjsko visoko nad druge avstrijske kronovine. Uspešno je delal za poddržavljenje realke, ki je bila hudo breme za mestno občino.

Delavno življenje pa ni bilo s tem izčrpano. Veliko se je pisalo že o Idriji in njeni zgodovini, toda sloviti rudnik je našel pravega zgodovinarja šele v monsignorju Arkotu. Sklenil je ugotoviti zgodovino rudnika in cerkva v Idriji. V cerkvenem arhivu je bilo le malo gradiva, ker je bila Idrija vedno tesno sklenjena z usodo rudnika. Vsi spisi so prihajali in se reševali pri rudniškem predstojništvu. Monsignor Arko je torej prosil rudniška predstojnika Schmida in Billeka, da je zbiral iz grajskega arhiva zgodovinske podatke. Zelo mu je šel na roko kontrolor Ivan Tušar, ki je prav tedaj dobil nalog, da pregleda vse ohranjene akte. Dvanajst let se je monsignor trudil, da je material uredil in nam pokazal, kdo in kaj so delali v Idriji v dobi od začetka Idrije do danes.

V soboto 10. t. m. zvečer in v nedeljo

Dnevne novice

★ **Ljubljana v jesen** je dosedaj najzanimivejša razstava v Ljubljani. Dočim so velesojni bolj trgovskega značaja, nudi ta razstava izredno zanimivosti za vsakega. Gledališka razstava je prva te vrste v državi. Kmetijsko-strojna, sadna, čebelarstva razstava, kakor tudi higijenska razstava so prav poučne. Vrtnarska razstava je res krasna. Tudi za zabavo je na veselilnem prostoru dobro poskrbljeno.

★ **Kdaj bo tega konec?** Dan na dan dobivamo dopise in zdaj celo že na plakatih beremo (slavni uradi, ki si na noben način ne pustijo vzeti rekorda v pačenju našega lepega materinega jezika, so itak to že davnej vpeljali) da se bo »prilikom« te in te slavnosti godilo to in to. O drugih nestvorih, ki se berejo, ne govorimo. Vprašamo samo: kako neki se poučuje dandanašnji slovenščina v šolah? — Kmalu bodo pravilno in lepo govorili le še kravji pastirji na naših planinah, »inteligence« pa žlobudro, ki pač točno odseva njeno od slovenske narodne duše odtrgano miselnost.

★ **Omejitve dovoljenj za prekoračenje policijske ure.** Kamniški okrajni glavar g. dr. Ogrin je izdal sledečo odredbo: Ponovno sem grajal nespodobno, surovo obnašanje na javnem prostoru, čezmerno popivanje in divjaško pretepanje. Navzlic temu in izrečenim kaznim se je zopet pojavil uboj (v Šmarci) sredi razgretih glav od alkohola. Zato odrejam: 1. Ob cerkvenih prošenjih (žegnanjih) načelno ne bom dovoljeval nobenega podaljšanja policijske ure, marveč bom v danem slučaju še splošno policijsko uro skrajšal. 2. Podaljšanje policijske ure bom poslej v mejah primernosti praviloma dovoljeval le povodom društvenih prireditve. Prošnje gostilničarjev za podaljšanje policijske ure morajo dosepeti sem vsaj 5 dni pred dnevom, za katerega naj podaljšanje velja. V njih je vedno navesti razen utemeljitve tudi stavek: Pri tem ne gre za cerkveno prošnjo. Priporočam pa, da bo vsaka prošnja, ki ne bo s tehtnimi razlogi podprta (dovolj utemeljena) zavrnjena, enako se na njo ne bo oziralo, ako ne bodo izpolnjene tu navedene zahteve. Prekoračenje policijske ure in dajanje pijače že pijanemu gostu pa bom najstrožje kaznoval; gostilno, kjer se bo še kdaj izvršil kak uboj, ako se bo ugotovila sokrivda gostilničarjeva (preobilo dajanje alkoholnih pijač) pa bom za delj časa zaprl. O tem obvestim vse v pošte prihajajoče urade in organe. — Okrajni glavar v Kamniku, dne 9. septembra 1927. Dr. Ogrin s. r. — To odredbo kamniškega okrajnega glavarja toplo pozdravljamo in z nami gotovo vsi resni ljudje. Čas je, da se nerodnostim in nesrečam o priliki javnih slovesnosti po deželi napravi konec. Organizirani mladini takih uradnih ograj ni več treba, ker je že sama dovolj disciplinirana, tembolj pa ostali. Pozivamo tudi ostala okrajna glavarstva v Sloveniji, da slede zgledu kamniškega okrajnega glavarstva.

★ **Opozorilo trgovcem.** Carinarice zopet zahtevajo pri uvozu ali izvozu blaga potrdilo o plačilih davkih ali potrdilo o protokolaciji firme. V nasprotnem slučaju zaračuna carinarica 4 odstotke vrednosti uvožene ali izvožene robe. Opozarjajo se trgovci in izvozniki, da pazijo, da bodo potrebni dokumenti vedno pravočasno na razpolago, drugače trpe po lastni krivdi škodo.

★ **Državni uslužbeni v Sloveniji.** Vseh državnih nameščencev v slovenskih deželah je po uradni statistiki 26.315, ki so porazdeljeni po uradih in zavodih in sicer takole: Vrhovna državna uprava (mestna kontrola) 6, finančno ministristvo 2.242, agrarna reforma 27, narodno zdravje 1.089, prosveta 4.932, notranja dela 769, vere 868, trgovina in industrija 170, socialna politika 38, kmetijstvo in vode 215,

ministristvo pravde 971, javna dela 698, gozdovi in rudniki 103, pošta 2045, železnica 10.064, monopolna uprava 1162, poštna hranilnica 119, carinarice 202. Od teh 26.315 državnih nameščencev jih je I. kategorije 1282, v II. kat. 6134, v III. kategoriji 2103, zvančnikov je 6168, služiteljev 867, drugih nameščencev pa 9761.

★ **Povratak ameriških izotnikov.** Sinoči z večernim brzolokom je odpotovalo iz Ljubljane preko Jesenic 35 ameriških Slovencev, ki so se mudili na obisku pri svojcih v Jugoslaviji. Iz Havre bodo odpluli v sredo 21. septembra z novim brzoparnikom »Ile de France«, ki je največji in najlepši brzoparnik francoske linije »Cie. Gle. Transatlantique«. — Dragim povratnikom kličemo: Srečno pot in na zopetno svidenje!

★ **Pošne zveze v okrožju poštnega ravnateljstva v Ljubljani.** Knjiga pod tem naslovom se tiska v tiskarni ljubljanskega poštnega ravnateljstva in bo izšla še ta mesec. V njej bodo navedene (železniške proge, po katerih so razvrščene pocestne poštne zveze; b) pocestne poštne zveze; c) ambulantne poštne in druge železniške poštne zveze, s katerimi posredujejo zaprte sklepe poštne uslužbenici. S to knjigo bo poštno ravnateljstvo jako ustreglo poštne mu uradništvu pa tudi občinstvu bo ta brošura v preminogih primerih dobro služila.

★ **V zagrebškem frančiškanskem samostanu je 13. t. m. umrl p. Akurzij Križan.** Gospode duhovne sobrate, ki so l. 1900. dovršili v Ljubljani bogoslovje, spoštljivo prosim, da bi pokojnemu tovarišu izkazali ljubezen, kakor smo se ob slovesu iz šole dogovorili. — Dr. p. Regalat Čebulj, prov.

★ **Dr. Krokova meščanska-gospodinska šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani** (s pravico javnosti) prične s poukom 15. oktobra t. l. Teoretično-praktični pouk traja 10 mesecev. Predmeti so: verouk, slovenščina, vzgojslovje; računstvo s kalkulacijo, knjigovodstvo; narodno gospodarstvo; higijena, negovanje otrok; gospodinjstvo in gospodinska opravila (pospravljanje, zmaženje, ravnanje s perilom itd.); živiloslovje, kuhanje, serviranje; šivanje s krojnim risanjem (tudi vežbanje v finejših ročnih delih); vrtnarstvo in sadjarstvo; čebelarstvo. Učenke bodo imele tudi priliko, izobraževati se proti posebnemu plačilu v petju, glasbi in tuji jezikih. Tekom leta se prirede tečaji za kuho, na zahtevo tudi drugi. Šola ima v krasni, zračni legi lasten, z vodo-vodom in električno razsvetljavo opremljen moderen dom, ekonomijo in obrežen vrt za razne kulture sadjarstva, zelenjadarstva in cvetličarstva. Zemljišče meri 7 in pol hektarjev. Sprejemajo se redne vnanje učenke, ki ostajajo v zavodu čez dan in dobe ondi delno oskrbo, in redne notranje učenke (internistice) s popolno oskrbo. Praktikantke se pridele praktičnemu delu. Vodstvo doma in gospodinske šole so prevzele šolske sestre iz Maribora. Šola ima pravico javnosti. Priglasje sprejema, prospekte pošilja: vodstvo šole (Zgornja Šiška pri Ljubljani) ali kuratorji šole (Ljubljana, Mestni trg 8-III).

★ **Oražnov dijaški dom v Ljubljani.** V zimskem semestru 1927-28 bo sprejetih v »Oražnov dijaški dom v Ljubljani« 50 stanovalcev (prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava). V prvi vrsti se sprejmejo ubožni slušatelji tukajšnje medicinske fakultete, ako bi potem ostalo kaj prostih mest, se bodo sprejeli revni slušatelji ostalih fakultet. Prosilci naj opremijo svoje prošnje z izpričevali (o višjem tečajnem izpitu, odnosno o kolokvijih in o državnih izpitih) ter z ne nad leto starim izpričevalom ubožnosti, ki naj bo potrjeno od županstva, davčnega urada in glede event.

Popoldne po litanijah je bila v prostorih Kat. del. družbe prirejena društvena akademija na čast slavljencu — predsedniku. Pri tej priliki je bila izročena delavnemu gospodu dekanu tudi diploma »Prosvetne zveze« v Gorici, ki ga je radi zaslug na polju krščanske prosvete imenovala za častnega člana. Diplom je narisal naš Domen in je prav posrečeno delo. Slavljence je bil od tako nepričakovanih in številnih dokazov globoke ljubezni ganjen in presenečen in je v svojem zahvalnem nagovoru tudi poudarjal in prosil, naj ta ljubezen ostane vedno med nami, kajti ona nam daje nepremagljivo, neporušno moč.

Monsignoru Arku izreka na tem mestu najtoplejše častitke tudi uredništvo »Slovenec«. Monsignor je bil pred vojno eden izmed naših najbolj marljivih sotrudnikov. Njegovo pero je bilo odlično v boju za krščansko kulturno misel, pa vedno strogo pravično in objektivno ter prežeto ljubezni do vseh. Bog ohrani monsignora še do skrajne meje življenja!

Iskrena zahvala.

V teh dneh sem prejel od raznih strani toliko pismenih častilk in raznih drugih dokazov ljubezni, da se pri najboljši volji zlasti še radi svojega bolj rahlega zdravlja ne morem vsakemu posebej zahvaliti. Bodi zato na tem mestu izrečena iskrena zahvala vsem, ki so se me na katerikoli način spomnili. Bog povrni!

Msgr. Mihael Arko, dekan.

zemljejniznih bremen od sodišča. Tako opremljene prošnje je treba vložiti najkasneje do 8. oktobra t. l. pri upravnem odboru Oražnovega dijaškega doma v Ljubljani (univerza).

★ **Na orglarski šoli Cecilijinega društva v Ljubljani** se bo pričelo šolsko leto 1927-28 v ponedeljek, 26. septembra. O poldevetih dopoldne bo vpisovanje in sprejemanje učencev. Nanovo vstopajoči učenci naj prinese s seboj rojstni oz. krstni list, zadnje šolsko spričevalo in priporočilo župnega urada. Vpisnina znaša 25 Din, učnina mesečno 50 Din. Med šolskim letom se učenci ne bodo sprejemali.

★ **Zaročil se je vojaški zdravnik dr. Edo Jemec** iz Ljubljane z gđo. Lili Kocbek-ovo, hčerko uglednega tovarnarja v Kranju. Iskreno čestitamo!

★ **Sima Marković ni bil aretiran.** Pred par dnevi so poročali listi, da je belgrajska policija aretirala voditelja jugoslovanskih komunistov Simo Markovića in da ga bo prepeljala v Sarajevo v svrhu konfrontacije. V oddelku splošne policije v Belgradu pa trde, da se Marković nahaja na svobodi. Sicer je bil res pozvan na policijo radi nekega naznanila, toda ni bil aretiran. Zdi se, da je iskalo Markovića sarajevsko sodišče, da pa belgrajska policija še ni dobila zahteve za njegovo aretacijo.

★ **Jugoslovansko gozdarsko združenje** je odložilo svoj glavni občni zbor od 21. septembra na 16., 17. in 18. oktobra.

★ **Nova tekstilna šola** v Leskovcu v Srbiji se je otvorila nova tekstilna šola, ki je že pričela z delom. Dosedaj se je prijavilo že 30 učencev.

★ **Zahvala.** Dne 2. septembra t. l. so bili zapustili Dolenjske Toplice zadnji izmed 96 invalidov, ki so bili tamkaj sprejeti v svrhu zdravljenja. Ob tej priliki izrekajo vodstvu invalidskega zdravilišča v Toplicah, zlasti gosp. zdravniku dr. K. Kanvalinki, št. šolskim sestram, gg. upravitelju I. Kuhariču in I. Bezjaku za vso skrb, dobro postrežbo in prijazen, izkazano vojnim invalidom, najlepšo zahvalo. V imenu vseh: Kenc Vincenc, Maribor.

PRIVAT. DETEKTIV. ZAVOD. RIMSKA 9.

★ **K povodnji v Trzinu.** »Slovenec« poročalec o povodnji je priporočal železniški upravi, da bi vzdignila prago v Trzinu. To bi res ne bilo napačno za potujoče občinstvo, pač pa škodljivo za vas Trzin, ker bi voda še težje otekala in bi bila povodenj še večja. A lahko bi železniška uprava ustregla potujočemu občinstvu in Trzinem, ko bi prago vzdignila, pod njo pa naredila dosti primernih predorov, da bi se voda hitreje otekala. Vsa regulacija Pšate ne pomaga veliko, dokler ni potrebnih predorov, ker ravno železniška praga vodo najbolj zadržuje. Velike koristi bi bila vzdignjena praga tudi za posestnike njiv onstran proge, ker bi voda ne zalivala več njih njiv, ampak bi se otekala skozi predore na nižje ležeče travnike.

★ **Nesreča na polju.** V Spod. Gaberniku pri Rogatu se je težko ponesrečila posestnica Amalija Štefek. Nakladala je na polju koruzo. Med obračanjem se je težko obložen voz prevrnil pri padel na njo. Dobila je težke notranje poškodbe in ima zlomljeno desno nogo. Prepeljana je bila v mariborsko bolnico.

KUŠAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe

★ **Sadjarji, ogledite si o priliki kmetijske razstave** tudi Arborin in druge izdelke za pokončevanje škodljivcev, ki jih razstavlja na velesojmu tvrka Chemotechna v lastnem paviljonu.

OBLAČILA TVRDKA J. MAČEK
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljše in najcenejše.

★ **Pri žolčnih in jetrnih bolečinah,** žolčnem kamnu in zlatenici ureja naravna »Franz-Josef«-grenčica prebavo skoro na brezhiben način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da je posebno učinkovito domače zdravljenje s »Franz-Josef«-vodo, če se vzame zjutraj na tešče zmešana z nekoliko gorke vode. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Ljubljana

○ **Ljubljana v jesen** je dosedaj najzanimivejša razstava v Ljubljani. Dočim je velesojem bolj trgovskega značaja, nudi ta razstava izredno veliko zanimivosti za vsakega. Gledališka razstava je prva te vrste v državi. Kmetijsko-strojna, sadna, čebelarstva, mlekarstva, kakor tudi higijenska razstava so prav poučne. Pozornost vzbujajo tudi načrti za stavbe, ki jih gradi mestna občina s svojo stanovaljsko akcijo. Vrtnarska razstava je krasna. Tudi za zabavo je na veselilnem prostoru dovolj poskrbljeno.

○ **Obhod narodnih noš** se vrši danes popoldne ob 3 na sejmišču.

○ **Volivni popravki.** V zadoščenju in pohvalo naših volivcev v vodmatem okraju popravljamo prvotno naše tozadevno poročilo in ugotavljamo, da je bilo pravo razmerje glasov v tem okraju naslednje: Na XIV. volišču je bil oddanih za SLS 156, SDS 122, Soc. 12, kom. 26 Na XIV a pa za SLS 189, SDS 115, Soc. 14, kom. 29. Skupaj torej za SLS 345, SDS 238, Soc. 26, kom. 55.

○ **6% obligacijsko posojilo mesta Ljubljane** za zgradbo stanovaljskih hiš so nadalje podpisali: Assicurazioni Generali — general. zastop za Slovenijo 100.000 Din, »Sava« obče zavaroval. d. d. — general. zastop za Sloven. 200.000 Din; Hranilni in posojilni konzorcij javnih nameščencev in vpokojencev 7.500 Din, Penko Jože, poštni zvančnik 1.000 Din, Neimenovan 60.000 Din, 3 neimenovani po 10.000 30.000 Din, Neimenovan 5.000 Din, Neimenovan 4.000 Din, Neimenovan 3.000 Din, Neime-

novan 2.000 Din, 3 neimenovani po 1.000 Din 3.000 Din, dva neimenovana po 500 Din 1.000 dinarjev.

○ **Instrukcije** išče akademik, ki ga uredništvo našega lista kot umsko in moralno visoko kvalificiranega nujno priporoča. Kdor mu na ta način pomaga prebresti bedo dijaških let, bo storil zelo dobro delo ne samo za dotičnika samega, ampak za stvar mlade slovenske katoliške kulture sploh. Ponudbe sprejema glavni urednik našega lista F. T.

○ **Razstava cerkvenih paramentov.** Priporočamo obisk razstave cerkvenih paramentov, ki jih je naredila bratovščina sv. Rešnjega Telesa za ubožne cerkve. Paramenti so razstavljeni v dvorani škofijske palače danes, jutri, v torek in v sredo od 9 do 12 in od 2 do 5 popoldne.

○ **Izvenekrveni sestanek** križanske moške Marijine družbe bo v sredo, dne 21. sept. ob 8 zvečer v družbeni dvorani. Ker je ta sestanek prvi v letošnji zimski dobi in se bo določil red nadaljnjim sestankom, se vabijo vsi družbeniki, da se zanesljivo udeležijo tega družbenega shoda.

○ **Sv. maša-zadušnica za pok. Lovra Seiškarja** bo v Križankah v četrtek 22. septembra ob 6 zjutraj. Člani moške kongregacije se vljudno vabijo k najštevilnejši udeležbi.

○ **Maša zadušnica za pokojno g. Marijo Cerar** bo v ponedeljek ob pol 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra.

○ **Marijanska kongregacija** za učiteljice in Marijanska kongregacija za gospodinje pri Sv. Jožefu v Ljubljani imata v ponedeljek, dne 19. sept. ob pol sedmih zvečer svoj prvi letošnji shod.

○ **Ekskurzija vinarske šole.** V četrtek 15. t. m. je napravila enoletna vinarska in sadjarska šola izlet na posestvo graščine Haus am Pachern v Hošah pri Mariboru, kjer si je ogledala poleg drugih zanimivosti dva nova »lila« silosa, edina te vrste v naši državi, in pa slamoreznic »Pebekec«, ki krasno služi pri polnjenju sila. Priporočamo tudi našim gospodarjem, da si stvari ogledajo in po možnosti posnemajo ta vzgled.

○ **Slovo.** Vsem svojim prijateljem in znancom od katerih se nisva mogla osebno posloviti, kličeva ob svojem odhodu v Novomesto: Z Bogom! Edmund in Fani Schott.

○ **Promenadni koncert** godbe Dravske div. oblasti danes ob 11. uri v »Vozdici«. Spored: 1. Obruča: »Volga«, koračnica 17. češke brigade. 2. Nedbal: Valček iz operete »Poljska krič. 3. Thomas: »Raymond«, uvertura. 4. Kienzi: »Evangeljnik. 5. Jaki: »Odmevi iz naših krajev«, slovenske pesmi. 6. Siede: »Mavricac, intermezzo. 7. Čerin: »Delaj, dekle pušeljca«, koračnica.

○ **G. Leopold Kovač,** tenorist kr. opere je nabral za Podporno društvo slepih v veseli družbi znesek 250 Din, za kateri znesek v imenu odbora kar najiskrenejša hvala! — Preda. PDS.

○ **Razpis stanovanj.** Stanovanjsko sodišče I. stopnje v Ljubljani naznanja, da se bo prihodnja razprava za dodelitev stanovanj vršila dne 19. in 20. septembra ob 16. uri. Razpis 18 stanovanj, ki se bodo nakazovala, je nabit na uradni deski stanovanjskega sodišča, soba št. 6, kjer se vlagajo tudi prošnje za ta stanovanja.

○ **Kolesarske tatvine.** Proti aretiranemu kolesarskemu tatu Antonu Remarju se vrši še obširna preiskava. Remar je rojen l. 1899. v Martini pri Mokronogu. Bil je radi tatvine že večkrat kaznovan in je radi večjega vroma sedel št. štiri leta skupaj. Po poklicu je delavec, vendar pa zadnje čase ni maral delati, temveč se je preživljal skoro izključno le z barantanjem z ukradenimi kolesi. Kakor je policija ugotovila do sedaj, je posedoval že najmanj štiri kolesa, ki jih je za prodal. Kolesa je seveda ukradel. — Aretacija Remarja pa ni kolesarskih tatov prav nič olajšala in nemoteno nadaljuje svoj posel. V petek popoldne so izpred justične palače ukradli Valentinčiču Antonu iz Štepanje vasi tisoč dinarjev vredno kolo. — Ob istem času je bilo iz veže Alojzijevejša ukradeno 2500 Din vredno, črno pleskano kolo znamke Jax. Kolo je last strojnega ključavničarja Stanislava Zdešarja.

○ **Veliko izbiro volnenih jopic** najnovejših bluz, perila, kravati itd. priporoča tvrka lg. Zargi pri nizki ceni. Ljubljana, Sv. Petra cesta.

○ **Dr. Ivan Pintar,** strokovni zdravnik za ženske bolezni in porodništvo, se je vrnil iz studijskega potovanja in zopet redno ordinira.

○ **Specialist za ženske bolezni in porodništvo.** Med. univ. dr. Leo Šavnik ordinira od 20. t. m. dalje v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 6, telefon št. 2614.

○ **Nogavice** vseh vrst v velikih izbiri in najceneje pri Dobeju, Pred škofijo 15.

○ **Razstava in zaloga pletilnih strojev** vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Židovska ulica 5.

○ **Gospodinje,** ki hočejo šivati perilo zase, sprejema zopet v pouk tvornica perila M. Aleševca, Cankarjevo nabrežje 1, kjer se izdeluje vsakovrstno perilo po meri in najnižji ceni.

○ **Matična knjigarna** na Kongresnem trgu ima največjo in najbogatejšo izbero muzikalij v Sloveniji. Posebno opozarjamo cenjene učitelje glasbe na našo veliko zalogo instruktivnih del za vse instrumente in petje po najnižjih cenah. Za naročila z dežele zadošča dopisnica s točnim naslovom.

Maribor

○ **Cenj. naročnikom v Studenih pri Mariboru.** Podružnica »Slovenec«-uprave v Mariboru prične s 1. oktobrom dostavljati list naročnikom v Studenih pri Mariboru direktno na dom. Ker bo povzročilo dostavljanje znatne obremenitve naše uprave, vabimo vse cenjene somišljenike in prijatelje lista, da si ga naroče najkasneje do 24. t. m. pri gornavedenih podružnicah. Prosimo pa tudi stare naročnike, da agitirajo in pridobijo novih svojemu listu. Končno pripomnimo, da se bo dostavljal list v času od pol 11 do 12 popoldne, dočim ga dostavlja sedaj pošta šele okoli 4 popoldne.

○ **Moško učiteljstvo** je prišlo zopet na dnevni red. Mi moramo popraviti včerajšnjo notico v tem oziru, da obnovimo vrstico, ki je

11. t. m. je Idrji za ljubeznijo in hvaležnostjo praznovala dvojni jubilej svojega duhovnega očeta.

V soboto zvečer so se poklonili častitljivemu slavljencu zastopstva vseh katoliških organizacij, ki so v Idriji. Zbrala so se v župnišču vodstva K. D. D. in njenega pevskogodbenega, dramatičnega, fantovskega in dekliziškega odseka, potem mladeniške, dekliziške in ženske Marijine družbe. Tretjega reda, Prijateljev presv. Srca Jezusovega, Kršč. gosp. društva, Ljudske posojilnice, Kmetko-delavske zveze, Cerkevnege pevskega zbora in Vincencijeve družbe. Med tem so zagoreli pred farovžem lampijončki in godba je zaigrala in pesem je zadonela.

V nedeljo zjutraj je zdramila Idričane iz njihovih zaspanih sanj živahna budnica godbenega odseka, ki je prekoralak vse mesto. Ob 10 je bila slovesna sv. maša. Cerkev je bila nabito polna meščanov in okoličanov. Na častnih sedežih pred oltarjem smo videli zastopnike številnih idrijskih uradov, častniškega zbora in ustanov. Znani naš tenorist Joško Bratuž je pa s svojim prikupnim glasom dal vsej svečanosti še posebno očarljiv podvig. Slavnostno pridigo je imel prof. Terčelj.

Po sv. maši so se poklonili slavljencu v župnišču zastopniki idrijskih uradov, armade in organizacij. Zastopniki rudnika in raznih drugih oblastev, ki so že s svojo prisotnostjo pri slovesni sv. maši doprinesli dokaz kako cenijo in spoštujejo svojega dekana, so mu pri tej priliki ponovno izrekli svoje častitke, tudi italijanske dame so poklonile lep buket rož.

pomotoma izostala: »Gospod ravnatelj zavoda najprej ni hotel nič izjaviti, še le na ponovno željo urednika...« S tem bo jasno, kdo je dal izjavo o zavodu: »Dokler zavod »Jutrovi« dopisniki napadajo, vem, da je na zavodu vse v redu. Bojim se le, če bi ga začel eventualno hvaliti.« — »Jutro« pa tudi popravlja. To popravljanje pa se glasi, da je v I. letniku padlo le 17 odstotkov in ne 50 odstotkov kot je preje drugače priobčilo, gotovo seveda mistificirano!

□ **Socialistična beseda socializmom.** »Delavska politika« v Mariboru piše o delavcih — zdaj po volitvah seveda, dne 17. septembra to-le: »Masa je masa, in to še nezavedna in neuka masa. Njo se z demagogijo pridobi za vsakršne vloščevanje kvarne ideje. In to posebno ljudi, ki niso dosti razsodni in izključeni.« — O voditeljih pa piše to-le: »Vsakdo, kdor resno premosti njihovo početje in presodi njihova dejanja, mora spoznati, da so to razruševalci, ki ničesar ne zidajo. Oni so politični demagogi, ki sejejo med mase razdor, mesto da bi jih pripravljali potom resnega organizatoričnega dela do smotnega delovanja.« — In še prerokuje, ko pravi: »To je sreča, da se ljudem vendar oči odpirajo, ko gledajo njih delovanje ter se trumoma odvrčajo od njih.« — Mariborsko socialistično delavstvo bo te besede, ki jih socialisti ene skupne obračajo proti socializmom druge skupine, obrnilo nazaj na prvo skupino — ker jih še bolj zasluži, ko drugim pridiguje, pa je sama pridige najbolj potrebna! Delavstvu pa se res odpirajo oči in zato vidijo na obe strani in ne le tja, kamor Delavska politika kaže.

□ **Socialisti mečejo — tovariše na cesto.** Socialisti se tako radi bahajo, da so — socialni, a kadar je treba to v dejanju pokazati, tedaj seveda je vse drugače. Tako se nam poroča o slučaju, kako nečloveško so vrgli na cesto nekega železničarja ravno iz hiše, kjer ima glavno besedo eden socialističnih velmož. Neusmiljeno deložirani je moral z družino v vagon. Mnogi železničarji so bili priča temu in bodo v bodoče znali, kakšni so socialisti v besedi in kakšni v dejanju.

□ **Moderno tlakovanje ulice.** Ena najbolj prometnih ulic je gotovo Tattenbachova, ker pelje iz Glavnega trga proti mestni klavnic. To ulico je mestni gradbeni urad zaprl in jo tlakuje na modern švicarski način. Na prodnato podlago pride posebna 15 cm debela masa, ki je podobna katanu, a se takoj strdi. S to maso tlakovane ceste so gladke in tlakovanje drži do 15 let brez vsake poplave. Ako se bo ta poskus obnesel, bo dobil Maribor še več tlakov po vzgledu Tattenbachove ulice.

□ **Najpoetje orglje** v Sloveniji s 35 registri dobi velika romarska cerkev v Rajhenburgu. Z izdelovanjem teh orgelj, ki bodo postavljene majnika prihodnjega leta, je pričela mariborska tiskarna Josip Brandl.

□ **Umrila je** v mariborski bolnici gospa Marija Kranc v starosti 57 let. Pogreb se bo vršil danes v nedeljo iz mrtvašnice v bolnici na Pobrežje ob pol 12. uri popoldne.

□ **Zginil je neznan kam.** Komaj 21 letni V. V. je izginil pred dnevi med znaki, ki govorijo verjetno, da si je mladenič neke v okolici Studencev sam končal življenje. Morebitni podatki o izginutem se naj naznanijo žandarmeriji v Studencih ali pa mariborski policiji.

□ **Dišerija je začela** v zadnjem času močno razsajati med deco in to po ulicah v bližini glavnega kolodvora.

□ **Na mesečnem sestanku** duhovnikov — tretje rednikov v sredo 21. t. m. ob pol 5 popoldne v frančiškanskem samostanu bo po običajnem premišljevanju predaval g. svetnik Čede o panogah krščanske dobrotelosti na Bavarskem. Pridite polnoštevilno!

□ **Trgovska nadaljevalna šola** trgovskega gremija v Mariboru. Vpisovanje učencev in učenek v trgovsko nadaljevalno šolo v Mariboru se vrši v nedeljo 2. oktobra od 10 do 12 v prostorih državne trgovske akademije na Zrinjskega trgu št. 1. I. nadstropje, v sobi št. 28. Pri vpisovanju je predložiti zadnje šolsko izpovednico in dve izpolnjeni rodovnici, ki se dobijo pri trgovskem gremiju ali v trgovini V. Weixel. Novinci morajo imeti razen tega še potrdilo gremija, da so tam vpisani kot vajenci. Sprejemni in ponavljalni izpiti se prične v ponedeljek, dne 3. oktobra točno ob 15. uri (ob treh popoldne). Ustmeni izpiti se končajo v torek, dne 4. oktobra zvečer, nakar se razglasi definitivni sprejem novih učencev. Reden pouk se prične v sredo, dne 5. oktobra ob 15. uri.

□ **Češka nadaljevalna šola** v Mariboru bo zopet odprta dne 21. t. m. v dosedanjih prostorih deklarišne meščanske šole v Cankarjevi ulici. V šolo je vpisanih 46 češkoslovanskih otrok. — Češki klub, kot zastopnik tuk. čs. kolonije, se srčno zahvaljuje p. n. šolski oblasti kakor tudi gospej ravnateljici meščanske šole za visoko naklonjenost, ki je omogočila, da se čs. šola tudi letos nadaljuje.

□ **Bolgarski vijolinst** Saša Popov, ki je lani s svojim nastopom vzbudil največje priznanje in zanimanje, bo koncertiral v okviru Ljudske univerze 7. oktobra v Götzovi dvorani.

□ **Ljudska univerza** v Mariboru. Zaradi prav ugodnega odziva (okrog 60 prijaviteljev) se otvorita prihodnji ponedeljek zvečer dva izobraževalna tečaja — začetniški in nadaljevalni — v obsegu meščanskih šol. Pristopiti morejo tudi še neprijavljeni. — Za slovenske, srbskohrvatske in ruske tečaje se sprejemajo prijave.

□ **Dr. Valerija Valjavec** se je preselila v Aleksandrovo cesto št. 6 (Zadružna gospodarska banka) ter ordinira od 8—9 in od 14—16 (2—4).

□ **Dr. Lud. Novak** zopet redno ordinira. Maribor, Stolna ulica 1.

Celje

□ **Celjski Orel.** Svojo požrtvovalnost in ljubezen do ustvarjalnega dela hoče celjski Orel zopet dokazati v nedeljo, dne 18. sept. v Dramljah pri Sv. Juriju, ko pohliti tja, da ponese med tamkajšno mladino lepo orlovsko misel. S svojim peštrm telovadnim sporedom, pri katerem nastopijo člani, članice in naraščaj iz Celja in bližnjih okrajev, bo nedvomno vzbudil pozornost in v srcih drameljskih fantov smisel za ustanovitev lastnega odseka, kar je tudi namen nedeljske orlovske prireditve v Dramljah. Ob pol 10. uri sprejem gostov, ob 10. uri sv. maša, na kar se vrši pred cerkvijo ljudski tabor, po popoldanskem opravilu pa javni telovadni

nastop pri cerkvi. Kar najviljudneje opozarjamo bližnje in daljne prijatelje orlovske mladine, da pohite dne 18. sept. z idealnim celjskim odsekom v Dramlje.

□ **Krekovcem.** V sredo, dne 21. t. m. se vrši naš redni sestanek, katerega se sigurno vsi udeležite, ker so na dnevnem redu nujna, aktualna vprašanja. Na sestanku predava gosp. narodni poslanec dr. Hodžar o naši soc. politiki, kar bo zlasti za nas delavske fante izredno zanimivo in poučno. Pridite vsi! — Odbor.

□ **Osebnost.** Kakor slišimo je absolvent praškega konservatorija g. Slavko Osterc pridržen drž. konservatoriju v Ljubljani. Gosp. S. Osterc je priznan eden naših najnadarjenjših komponistov, ki še mnogo obeta. Gosp. Osterc je dobil od ravnateljstva v Ljubljani že poziv, da naj službo nastopi, a iz Belgrade se nima podpisane dekleta. Zakaj se take zadeve zavlačujejo? Gosp. Osterc bo poučeval na konservatoriju kompozicijo. Želimo mu na novem mestu kar najboljših uspehov!

□ **Maksimilijanska cerkev** se v svoji zunanosti zopet renovira. Prav je, da se cerkev, posvečena staremu celjskemu svetniku in mučencu, sv. Maksimilijanu, spet napravi dostopna, potem ko je med vojno služila kot vojaško skladišče. Popravljalne delove krije gospa Korošičeva, vdova po pok. g. Korošču, uradniku celjske državne cinkarne, dela pa izvršuje stavbeni mojster g. Gologranc.

□ **Deklarišna Marijina družba** obhaja 25 letnico svojega obstoja dne 25. septembra 1927 popoldne v Narodnem domu v Celju. Na to svojo proslavo prijazno vabi vse svoje članice, kakor tudi vse one, ki so vneti za versko, pošteno življenje, ter vse sosedne Marijine družbenke, da se jo po možnosti udeležijo. Na sporedu je slavnostni govor, petje in deklamacije ter igra v štirih dejanjih: »Goslarica naše ljube Gosper. Ker je čisti dobiček namenjen za misijone, so najprijaznejše vabljeni vsi in vse. Odbor.

□ **Stavba Mohorjeve tiskarne** na dvorišču poslopja Družbe sv. Mohorja pod vodstvom mestnega stavbenika g. Kalinška po načrtih prof. Plečnika vidno raste in dosega že prvo nadstropje. Vse poslopje je tudi v notranjosti v obnavljanju. Poleg Jugoslovanske bo stavba Mohorjeve tiskarne najmodernejša v Jugoslaviji.

□ **Našla se je** 16. t. m. zvečer na Kralja Petra cesti manjša vsota denarja. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v Prešernovi ulici št. 4. Vidmar.

□ **Iz rudarske službe.** Napredoval je g. ing. Andrej Torkar, profesor na rudarski šoli v Celju v 4. skupino I. kategorije.

□ **Smrtna kosa.** Umril je v sredo v javni bolnici šele 21 let stari premogar Karel Jazbinšek od Sv. Krištofa pri Laškem. N. v m. p.!

□ **Ponarejene dvodinarke.** Celjska policija je dobila te dni v roke več ponarejenih dvodinar. Falsifikate je spoznati po tem, da imajo na obodu razpoko, kar priča, da so falsifikati iz dveh delov sestavljeni; so iz svinca in brez zvoka.

Trbovlje

□ **Vpisovanje** v trgovsko in gremialno nadaljevalno šolo v Trbovljah se vrši v nedeljo, 23. septembra od 10—12 ure popoldne v pritličju deške šole na Vodi. Vajenci in vajenke naj prinese seboj zadnje šolsko spričevalo. Opozarjajo se vsi g. trgovci, da morajo obiskovati trgovsko nadaljevalno šolo vsi vajenci in vajenke.

□ **Napačeno poročilo.** Dopisniku »Delavske politike« bi priporočali, da si poišče novi pravilnik bratovske skladnice, ki je pripravljen v podpis, da ne bo poročal stvari, o katerih pravilnik ne govori. Obenem se bo poučil, da je novi pravilnik smrti rudarja-zavarovanca pri bratovski skladnici. O valorizaciji so tudi sanjali starovpokojenici in je bila edina rešitev, a pravilnik govori, da pridejo v V. kategorijo, novim vpokojenem bi se pa zmanjšala pokojnina. No, če je to »Delavski politik« prav, nam ni.

Laško

Smrt. Umrli sta Marija Pečnik, stara 50 let, iz mesta, in Barbara Pinter od Plačjovca.

Kranj

Ljudski oder v Kranju otvori letošnjo gledališko sezono v soboto, dne 24. t. m. Vprizori se Fr. S. Finžgarjev »Divji lovec«, narodna igra v štirih dejanjih. Igra se vprizori v soboto, 24. t. m., in v nedeljo, 25. t. m. Obakrat ob 8 zvečer. Opozarjamo cenjeno občinstvo, da je začetek točno ob napovedani uri. Dvorana Ljudskega doma je okusno prirejena. Oder je opremljen z novimi kulisami. Pridite v obilnem številu!

Tržič

Novi kino-aparat našega prosvetnega društva smo preizkusili že pri dveh prosvetnih večerih. Prvi večer so bile pri njem še nekatere nepopolnosti, drugi večer je pa popolnoma brezhibno kazal jasne, lepe slike. Te dni smo aparat odstopili Prosvetni zvezi v Ljubljani, da ga razstavi na ljubljanski jesenski razstavi.

Peški koncert pripravlja naš aglini in številni pevski zbori prosv. društva sv. Jožefa. Kot kaže, se bo vršil ta koncert v nedeljo, 25. t. m.

□ **Osebnost.** Kot smo zadnjič poročali, je bil g. kaplan Mirko Bartol prestavljen v Dobrič. Selilo se je na tja samo njegovo pohištvo za 10 dni, a je v petek zopet srečno priromalo nazaj. Gospod Mirko ostane še pri nas in smo tega tudi vsi veseli.

Jesenice

Volite. Kakor vsakokrat tako so tudi to pot na Jesenicah volitve izpadle za SLS nadvse častno. Od 1068 oddanih glasov jih je dobila 506. Komunisti niso hoteli poslušati glasu pameti ter voliti krščansko socialistično SLS. 15. vsakega meseca preklinja na vos glas SDS, kadar dobi kuvert, na kateri je zaznamovano, koliko se mu je odrgalo za davek na ročno delo, ki se je uvedel pod Žerjavovo vladno, ko pa pridejo volitve, tedaj pa gre in odda svoj glas — SDS! In koliko jih je na Jesenicah, posebno med obrtniki, katerim je Slavenska banka toliko škodila, a vendar so šli v svoji zamegljenosti voliti »gospodarsko« stranko! 314 demokratov bi sam Dijogen s svojo laterno ne našel v jeseniški občini. Najmanj polovica glasov je proletarskih! Sicer pa so se volitve vršile mirno in dostojno, če izvzamemo skrajno nedostojno in neslano karikaturu z verski čut žalečim napisom v oknu Hauptmanove gostilne na Jesenicah. — Volivcem in pa somišljenikom SLS iskrena zahvala za zvestobo, katero sta 11. septembra držali! Iskrena hvala tudi zaupnikom za požrtvovalno delo, a največja zahvala gre č. g. Krašni za njegov obilen trud!

Novo mesto

Mesečni semenj v Kandiji dne 15. sept. t. l. je bil bolj slabo obiskan. Prignali so skupno 189 glav živine. Kupčija je bila slaba, kar ni bilo zunanjih kupcev. Opoldne je bilo semjišče že prazno. Prignana živina pa je bila v splošnem dobro rejena.

Slavbena vest. Občina Šmihel-Stopiše name-rava čez potok med Hribom in Vel. Orehkom graditi nov most ter je za zaprosila za tozadevno oblastno dovoljenje. — Franc Golob, posestnik v Praprečah, bo gradil na Potoku nov mlin in žago. Dalje namerava postaviti posestnik Janez Zupančič na Potoku nov mlin ob Potoku ter je zaprosil za tozadevno uradno dovoljenje. — Posestnik Franc Strah na Mirni namerava preurediti nekatere lokale v svoji hiši v poslovne prostore za izvrševanje mlekarске obrti. — Nov slajp na Krki v Novem mestu za pranje in zajemanje vode postavi gospod Josip Kobe, trgovec in posestnik, tu.

Smrtna kosa. Umrila je v Novem mestu dne 15. septembra t. l. zvečer po dolgi bolezni gospa Štrobil, vdova po vpokojenem jetniškem pazniku in vojnem invalidu. Zapušča dva nepreskrbljena otroka.

Tradicionalna tombola Jugoslovanske Matice v Novem mestu se bo vršila v nedeljo, dne 2. oktobra 9. oktobra t. l. Tukajšnja podružnica Jugoslovanske Matice se tem potom zopet obrača na občinstvo Novega mesta in okolice. Naše prodajalke Tombolskih tablic bodo prodajale tablice po 1 Din, odbornice in odborniki pa se bodo oglašali pri premožnejših meščanih in okoličanih s prošnjo za prispevke v dobitkih. Zavedamo se v polni meri, da čas gospodarske krize in splošne tesnobe za požrtvovalne cilje narodno obrambnega dela ni ugoden. Vemo pa tudi, da je ravno v tem času pomoč dvakrat nujna. Saj se vsak dan posebej množijo obupni klci onih Slovencev, ki jih je ponorel fašizem obsodil na hitro smrt, razpuščajoč in z brezobzirno roko uničujoč zadnje celice slovenskega življa, kulturna in prosvetna društva. Pravijo, da je pomoč najbližja, kadar je sila največja. Upamo, da občinstvo ne bo odreklo svoje pomoči v tako žgoči in vnebovpijoči potrebi in da bo rado poseglo po tombolskih tablicah oziroma po svojih močeh prispevalo z dobitki. — Podružnica Jugoslovanske Matice v Novem mestu.

Kočevje

Občni zbor Orla v Kočevju. V nedeljo, dne 18. t. m., ob pol 5. uri popoldne ima tukajšnji odsek Orla svoj redni občni zbor. Člani in starejšine, pridite točno!

Segajte pridno po stadionskih srečkah, ki leže na prodaj v obeh trafikah kakor tudi v Zadružni banki. Mogoče vas zadene sreča.

Kranjska gora.

Zahvala. Krajevni odbor SLS se pristrčno zahvaljuje vsem somišljenikom, ki so se skupščinskih volitev v tako častnem številu udeležili. Posebna zahvala pa še vsem onim, ki so prišli iz oddaljenega Srednjega vrha, Podkuž, Gozda in Podkorenja. Kopališče. Drugo leto namerava županstvo oziroma Letoviško društvo zgraditi v Jasni veliko kopališče. Jez se bo povišal in bo imel več zatvorov, ki se bodo ob povodnih odpirale. Tako se bo ves ogromni prostor v Jasni spremenil v jezero. S pripravi se bo morda že letos začelo.

Povodenj tu ni naredila posebne škodi; voda je sicer zelo narasla, vendar pa so jo pri uničevanju ovalni številni koši in betonski pomolki, ki so bili šele letos dograjeni.

Kamnik

V odgovor dopisniku sobotnega »Jutra«. Da bo gospod, ki je v včerajšnji »Jutro« poslal dopis iz Kamnika in z njim razodel svojo največjo bolečino, to je »fenomenalno« zvezo NRS in SLS v kamniškem občinskem odboru, mogel mirno spati in ne bo živel vedno v strašnem strahu pred to zvezo, mu povemo, naj bo čisto, pa prav čisto brez skrbi glede nje. Kar imamo med seboj stranke delovne večine občinskega odbora, bomo že prav sami opravili, popolnoma brez demokratske klike. Da bi se v listih prekljali na dolgo in široko z ljudmi, ki jim je ta zveza (mimogrede povedano »fenomenalna« zato, ker je povzročila, da so se naši demokrati tako fenomenalno peljali iz občine in Mestne po »fenomenalnem« svojem gospodarstvu v obeh institucijah) trn v peti in bruno v oči, nimamo časa in tudi ne veselja. Moramo namreč skrbeti, da čimprej spravimo v red Mestno in podobne stvari, ki jih je SDS več kot fenomenalno upravljala. Da bi si to gospodarstvo zapomnili, Kamničanov ne bo treba prav nič opominjati z dopisi v »Jutru«, ker je preveč občutljivo vsi. — Tako, gospod dopisnik, zdaj ste tedaj lahko pomirjeni; delovna večina je vsak dan bolj trdna, kar itak doživljate sejo za sejo. Torej, kar mirno kri radi nje in sladko spite!

Ježica pri Ljubljani

Javna tombola prosvetnega društva se vrši, kakor smo že poročali, v oktobru, in sicer je predvidena za to prireditve »žegnanska« nedelja, ko smo domačini bolj doma. Opozarjajo se ostale organizacije, da v lastnem interesu ta dan ne prirejajo svojih morebitnih prireditev.

□ **Stadionske srečke** se dobe pri br. Dovcu v Stožicah št. 13, kateri vodi glavno razprodajo, lahko se pa naroče tudi pri posameznih članih Orla. Vsak zaveden Slovenec bo kupil vsaj eno srečko, da s tem pridone svoje delo k zgradbi, ki bo ponos vsem nam in naši domovini!

Posledice zadnje povodni. »Slovenec« je že nekoliko poročal o škodi, ki jo je napravila tokrat Sava, ko je prestopila svoje bregove in se razlila na široko po polju in produ vse do vasi (tekla je tik pod Stožicami, ki so sicer od Save oddaljene več kot 200 m). Poleg že omenjene industrijske železnice, ki je večinoma šla po vodi ter so jo rešili komaj del, je razdejala ter raznesla po gromovju, deloma tudi s seboj odnesla vse tramovje, ki je bilo okoli železniškega mostu zloženo. Odtrgala je tudi čoln pri mostu in ga odnesla. Precejšen del naprav in kamenitega obrambnega zida pri srednjem stebru, pri katerih delih je delalo celo leto po več delavcev, je ogromna sila vode zopet razdrila. Izruvala je železne traverze, ki so bile zabite po 2 m v skalo, kar je znake, da bo treba s popravilo tega mostu temeljito začeti in ga sistematično urediti z obrežno regulacijo vred. Sicer je vse delo zastojno in so tisočaki, v ta namen potrošeni, res vrženi v Savo. Topot je Sava svoje razdiralno delo pričela tudi na levi strani mostu; izpodjedla je mostnemu nosilcu temelj v zelo nevarnem obsegu. Sava je odnesla precej rodovitne zemlje z obeh bregov, zlasti na črnuški strani v dolžini 200 m, na nekaterih mestih kar po več metrov v širino. Trgala je pa tudi na ježenski strani skozi od mosta pa do Tomačevega, zlasti pa na ovinku pod vasjo Stožice. Glavna struga je povsem premenila svoj tok in teče zdaj v glavnem po levi strani ter se šele v Stožicah vrača na desno v ostem loku, kar pomenja veliko nevarnost za vso tamonjšo zemljo; ob prvi priliki jo bo spet voda odnesla precejšen del. In tako gre leto za leto vsem tem posestnikom zemlja z drevjem vred po Savi nizdol. Nujno potrebno bi bilo, da se oblasti pobrigajo in si ogledajo položaj; uvidele bodo, kako zelo potrebna bi bila v tem delu Save temeljita regulacija.

Cerklje ob Krki

Pevski tečaj, ki ga je priredila Pevska zveza za leskovsko in videmsko dekanijo, se je izvršil v največjo splošno zadovoljnost zadnje sredo in četrtek. Udeležba je bila prav lepa, zlasti lepo je bil zastopan učiteljski stan. Prav je, saj lepa pesem bo približala ta stan z našim ljudstvom, ki rado poje. Predavali so gg. ravnatelj dr. Stanko Premrl, predsednik zveze Dolinar in upravitelj Primožič.

Trgatev že pričenja. V teku prihodnjega tedna bo večinoma vse spravljeno. Pridelka bo sicer manj kot druga leta, a bo pa dobra roba.

Po volitvah. Naša občina, ki ima dvoje volišč (Cerklje in Veliki Podlog) je dala za SLS 764 glasov, dočim so vse druge skatle dobile le 116 glasov, ali v procentih: naša stranka 87, vse druge skupaj 13. Domislili smo se na dr. Pucevo načelo, po katerem so kraji ob glavnih cestah — in pri nas smo ob glavni cesti Ljubljana-Zagreb — z dušo in telesom pri žerjavovcih. Domislili smo se na to in smo dali tej stranki celih 29 glasov. Še teh je škoda!

Dopisi

Sv. Vid pri Ptuj. Pretečeni terek smo spremlili k večnemu počitku pridnega delavca v vinogradu Gospodovem preč. g. P. Pija Vaksela, župnika v Sv. Vidu pri Ptuj. Velika množica ljudi, ki se je udeležila pogrebnih svečanosti, je pričala, kako je bil pokojni gospod priljubljen pri svojih faranih, pa tudi med svojimi duhovnimi sobratji. Znan je bil daleč na okoli vsled svoje velike gostoljubnosti in prijaznosti in zato ga je tudi vse imelo rado, vsi so ga ljubili. Počivaj v miru in uživaj še znanprej našo ljubezen! Vsem pa, ki so ga spremljali na zadnji poti, iskrena zahvala. Posebno še č. gg. duhovnikom, potem domačim ognjegascem in pevskega zboru.

Vrhpolje. Umril je dne 14. sept. Kokošnjah g. Franc Peterka v najlepši dobi 29 let za jetiko. Bil je ves čas po vojski najagilnejši član kat. prosv. društva v Vrhopolju, spreten igralec in neumoren delavec pri gradnji doma Društvenega doma na Vrhopolju. Zalujočim staršem in drugim domačim naše najiskrenejšje sožalje. Tebi pa, dragi Franc, svetila večna luč!

Slovenci v Italiji

Realke v Idriji ne bo. Pred dobrim mesecem je fašistovski časopisje lanciralo vest iz Rima, da dobi Idrija zopet svojo realko. Vesti je sledil bombastičen komentar o dobrohotnosti fašistovske vlade napram slovenskemu prebivalstvu; nesrečnih slovenskih politikantov naj se ljudstvo otrese in zateče k fašizmu, pa bo vse dobilo. No, danes doznajamo, da z realko ne bo nič. Naznanjeno je že vpisovanje v dopolnilno (komplementarno) šolo, ki ni nič drugega kakor nekak nadaljevalni tečaj meščanske šole.

Smola slovenskega renegata. Med premeščeni učitelji, ki te dni odhajajo globoko v Italijo, se nahaja tudi slavni Josip Jerkič, dosedaj učitelj v Podkraj. Učitelj Jerkič je bil poleg učiteljev Bandlja, Vodopivca in drugih eden izmed prvih, ki so oblekli črno srjaco. Njegova junaška doba je povečini potekla v Sv. Križu na Vipavskem. Tu je razvil vse sile. Mirnemu prebivalstvu je neprestano grozil, razdiral slovenska društva; najplemenitejši sad njegovih možganskih sil je bila grožnja, da bo dal zapreti vse slovenske voditelje, grožnja, ki jo je izrekel v ekstazi fašistovskega navdušenja, ki jo je pričaral pristni Vipavec. Prav v gostilni je g. Jerkič zaključil svojo kariero. V gostilni v Podkraj, kamor je bil premeščen, je vinjen grozil fašistovski milici in bil naslednjega dne celo aretiran ter odveden v ajdovske zapore. Sedaj pripravljiva kovčuge, da odide v Italijo, ki jo je tako iskreno vzljubil. Goreča želja se mu je izpolnila. Mislimo pa, da bi g. Jerkič veliko rajše ostal pri kozarcu rujnega vipavca in komandiral slovenskim učiteljem, kar jih še ostane na Vipavskem. Ne smemo pozabiti tudi, da je g. Jerkič denunciral slovenske duhovnike. In kljub vsemu v resnici živahnemu delovanju iskrenega fašista mora g. Jerkič v tujino. Kako nevalečen je fašizem!

Orel

Orlovska podzveza v Ljubljani opozarja, da se vaditeljski tečaj ne začne dne 19. t. m. opoldan, ampak dne 22. septembra ob 8. jutraj. — OP.

Orlovska srenja pri Sv. Križu na Murskem polju priredi v nedeljo, dne 18. sept. 1927 svojo celodnevno prireditev v Veržeju ob priliki ustanovitve novega odseka istotam. — Izbran je lep spored, polovična vožnja je dovoljena (z odlokom G. D. K. O. Br. 54.985 od 25. VIII. 1927, veljavno od 16. do 20. septembra 1927), zatorej prijatelji orlovske mladine od daleč in blizu, na veselo svidenje in pozdravljeni 18. t. m. v našem lepem Veržeju. Bog živi!

Odsekom Vrhniskega orlovskega okrožja! — Redni letni občni zbor Vrhniskega orlovskega okrožja se vrši v nedeljo, dne 2. oktobra ob 9. uri v Rokodelskem domu na Vrhniki. Dolžnost odsekov je, da gotovo pošljejo zastopnike (predsednika in načelnika) na ta občni zbor. Članarino okrožja je gotovo poravnati čimprej, vsaj pa do občnega zbora.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

priporoča za praznik Sv. Terezije Deteta Jerusa:

Bernau M., Mit Dir zu Gott! Wie bete und lebe ich im Geist der kleinen hl. Theresia. 470 str., vez. Din 68.—.

Bernau M., Kleine hl. Theresia Dir nach! Herz Jesu-Betrachtungen für jeden Tag des Monats im Geiste der hl. Theresia vom K. J., 238 str., vez. Din 34.—.

Bierbaum P. A., Theresienbüchlein. Andachtsbüchlein für Verehrer der heiligen Theresia v. K. J., 191 str., vez. Din 15.50.

Bierbaum P. A., Die Ordensfrau auf den Pfaden der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 223 strani, vez. Din 31.—.

Gedanken und Aussprüche der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 390 str. vez. Din 34.—.

Der Geist der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. Nach ihren Schriften und den Aufzeichnungen aus ihrem Leben. 223 strani, nevez. Din 54.—.

Gerard P. A., Theresien-Gebetbuch. Erwägungen und Gebete zu Ehren der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 280 strani, vez. Din 89.—.

Laveille, Das Leben der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 500 strani, vez. Din 75.—.

Schmitt P. S., Novene zu Ehren der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 31 str., nevez. Din 5.—.

Die heilige Theresia vom Kinde Jesu. Geschichte einer Seele. Volksausgabe. 391 str., vez. Din 84.—.

Slika sv. Terezije od D. J., barvotisk, velikost 54x74 cm. Din 30.—.

Oficij sv. Terezije od D. J. za brevir Din 1.50. Mašni formular za misale Din 2.25.

Cerkveni vestnik

Blagoslovljenje rož na Selo. 1. in 2. oktobra t. l. se vrši v počenjenju Male Cvetke v Karmelski cerkvi na Selo lepa slovesnost blagoslovljenja rož. 1. oktobra bo ob 4. popoldne pridiga v čast mali sveti Tereziji, nato blagoslovljenje rož in litanije. V nedeljo 2. oktobra bo ob 6. tiha sveta maša, ob pol 8. pridiga. Ob 8. slovesna sveta maša, nato več tihih sv. maš. Popoldne ob 4. pridiga, blagoslovljenje rož in litanije. Rože bodo že preje na razpolago pri karmelski vratarji. Pridite 1. in 2. oktobra množično na Selo, da dostojno počastimo 30. letnico smrti Male Cvetke!

Naše dijaštvo

Slovenskim visokošolcem belgrajske univerze: Vpisovanje od 25. sept. do 5. okt. leto za prijave k izpitu. Študentovski dom Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki je dograjen, prevzame s 1. okt. upravni odbor, katerega predsednik je g. rektor. Prostora v tem domu bo za 500 študentov. Dom bo najmodernejši urejen in klor želi stanovati v njem, naj naslovi proročno s primernimi prilagami na: Odbor uprave študentskega doma Nj. Vel. kralja Aleksandra, univerza. Za eventualna pojasnila naj se zainteresirani obrne na Toneta Grahorja, asistenta v patološkem inštitutu, Sumadijska ul. 18, Belgrad. — Društvo slovenskih akademikov v Belgradu.

Naznanila

Trgovski nameščenci! Na obnem zboru Po-močniškega zbora določeni sestanki se vrši v torek, 20. septembra, ob 8. uri zvečer v mali dvorani Trgovske zbornice. — Odbor.

Ljubljansko gledališče

REPERTOAR NAR. GLEDALIŠČA V LJUBLJANI. Nedelja, 18. sept. Nedbal: POLJSKA KRI. Opereta. Ponedeljek, 19. sept. — Zaprio. Torek, 20. sept. Bernauer-Oesterreicher: RAJSKI VRT. Dramska premiera. Sreda, 21. sept. Kalmann: GROFICA MARICA. — Opereta. Četrtek, 22. sept. Shakespeare: MNOGO HRUPA ZA NIČ. Komédija. Petek, 23. sept. Verdi: TRAVIATA. Sobota, 24. sept. Bernauer-Oesterreicher: RAJSKI VRT. Nedelja, 25. sept. Granichsstedten: ORLOV. Opereta.

Vse predstave se vrše v opernem gledališču. Začetek točno ob 8. uri.

Opozorjamo na razpis gledališkega abonmaja za sezono 1927-28. Priglasila za premierski in za redne abonmaje se sprejemajo v veži dramskega gledališča od ponedeljka do sobote in sicer dnevno od 9—12 in od 3—5 popoldne. Cene za premierski in redni abonma so iste. Premierski abonma ima 28. redni pa 38 predstav. Stare abonente prosimo, da se čimprej oglašajo, kajti lanske se sedeže so vsled novega načina razpisa nikomur ne rezervirajo.

PROSLAVA FREUDENREICHOVE STOLETNICE.

V Narodnem gledališču v Zagrebu pripravljajo proslavo 100. letnice rojstva Josipa Freudenaicha, a tudi vsa ostala naša gledališča proslavljajo ta za naše gledališko življenje značilen dan.

Dasiravno so se od množičnih Freudenaichovih del ohranili žalilob le naslovi, se bosta vendar njegova klasična ljudska komada: »Črna kraljica« in posebno »Graničarje«, za vedno obdržala na naših odrih, ker sta s svojo splošno človeško vsebino publik vseh časov enako blizu.

Bilo bi želeli, da bi tudi naša diletantska društva porabila to slovesno priliko in v krajih, ki so oddaljeni od naših službenih gledališč, vpriporila »Graničarje«. Ljudstvo jim bo za ta kulturni čin gotovo hvaležno.

Pevska zveza

IX. pevski tečaj se je vršil v dneh 14. in 15. septembra v Cerkjah ob Krškem. Obisk in potek tečaja je bil izredno povojen: Udeležencev je bilo 36, med njimi 17 izmed okoliških učiteljsva dva duhovnika, ostali so bili pa zborovodje iz vseh delov obsežne Krške doline. Predavali so: Svetnik Premrl, šolski upravitelj Primožič in dr. Dolinar. Ustanovilo se je pri tej priliki tudi Krško okrožje. V odbor so bili izvoljeni: Albin Petelin, učitelj v Cerkjah, predsednik; Jaklič Alojz, drž. uradnik in org.; tajnik; Jovan Josip, obč. tajnik in org., okrožno pevovodja.

Pri odkritju Aljažvega spomenika danes v nedeljo dne 18. sept. sodeluje moški pevski zbor iz Radovljice.

Knjige in revije

ZVEZDE IN CVETICE.

Knjiga o hvaležnosti. Spisal profesor Anton Kržič. V Ljubljani 1927. Izdal Alojzij Stroj. Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Str. 304. Cena 25 Din. Knjiga je izšla v komisijski zalogi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani.

V lepi opremi je izšla te dni pomembna knjiga, ki je nismo niti v sanjah pričakovali — knjiga o hvaležnosti. »O hvaležnosti« se začuditi in znanje z glavo, ker meni, da bi se o vsem lažje pisalo ko o tem predmetu. In vendar! Pokojni Kržič, ki je napisal celo vrsto vzgojnih knjig in sestavkov, ki je vse svoje življenje posvetil vzgoji mladine in naroda (cf. Predgovor izdajatelj str. 3—6), se je lotil težavnega, a hvalevrednega dela, katero bo, upajmo, rodilo bogate sadove iz roda v rod v veselje, zadovoljnost in srečo našega človeka.

Legenda nam pripoveduje: Čednosti so se vrnile z zemlje k Bogu. Vse so prijazno kramljale med seboj, saj so si bile dobre znanke. Samo dve, pri katerih ži blovek pričakoval, da si morata biti še posebno znani, sta šli tiho kot nepoznani tujki druga poleg druge po nebeški cesti. Šele v nebesih ju dobri nebeški Oče predstavi drugo drugo: dobrota — hvaležnost! (Str. 42.)

Kar je napravil nebeški Oče v legendi, toisto je dosedel Kržič v »Zvezdah in cveticah«, govoreč o dobroti in hvaležnosti tako lepo po domače in nazorno, da mu z zanimanjem slediš po vseh poteh in stezah ob oživiljajočem vonju bajne cvetice, čudežne rože, ki ima moč, prevetvariti in osrečiti svet.

Ko spoznaš pravo podlago hvaležnosti in se zaveš, da je hvaležnost naša dolžnost in več, v čem se razodeva, zažari pred teboj v vsej lepoti in tedaj

se šele prav zgroziš nad ostudnostjo nehvaležnosti in njenimi vzrodi. Menda ne obupaš, ker tudi nehvaležnost lahko s hvaležnostjo preženeš, ako slediš vzornikom. (Str. 7—85.)

Tako nas seznanja pisatelj s cvetico hvaležnosti in nam potem kaže zvezde, ki nam svetijo in izžarevajo dobroto v ljubezni Boga Stvarnika, Boga Zveličarja in Boga Posvečevalca. Prvi del je zanimiv, a drugi še vse bolj, ker ko te pisatelj seznani z dobroto, te vodi z večjo roko učenega vodnika po vesoljstvu in ti s svojim znanjem, ki ga podpruje z obilnimi citati, opisuje z zemljo in solnce in zvezde, da se kar čudiš in strmiš in se sproti zavedaš svoje nevednosti in — nehvaležnosti, ki se pa umika kakor megla pred solncem. In še noč in dan prav spoznaš in štiri letne čase in potem izveš, kaj in kako je z zrakom in vetrom, meglo in oblaki, kaj sta luč in gorkota in še o vodi in padavinah te pouči, kakor bi te težko kaka druga knjiga. Tudi o kamenju, rastlinstvu in živalstvu bi želel kaj več vedeti? Ne odlagaj knjige in beri dalje in pred tabo se bo odpiral neslučen razgled v to trajno kraljestvo prirode. (Str. 85—192.)

Spoznal si vesoljstvo, pa bi spoznal rad še sebe samega človeka. Tudi tu te ueni vodnik zadovolji in ti razloži najpopolnejši umotvor Stvarnikov s tako lahkoto in spretnostjo, da mu brez težave slediš pa naj ti razlaga ustroj telesa ali te uvaža v tajne duše in njenega delovanja. (Str. 192—236.)

Veličastno panoramo, ki jo je pisatelj odgrnil pred teboj, držeč se čudovito lepe hvaleice treh mladeničev in ognjeni peči na Babilonskem (str. 90—91), zaključuje z Marijo in preide k delu odrešenja, ki je drugo ustvarjenje. Topla beseda, s katero riše avtor ljubezni Boga Zveličarja, te mora ogreti in vzbuditi v tebi hvaležnost, kot jo vzbude tudi zadnja poglavja, ko se zaveš in spoznaš dobroto, v katerih človek kar plava po ljubezni Boga Posvečevalca.

Pomembna knjiga, sem rekel, so Zvezde in cvetice. Pomembna in potrebna! Ne vem v naši vzgojni književnosti vrstnice, ki bi jo mogel bolj priporočati. Mladini in odraslim, otrokom in staršem, gojencu in vzgojitelju bo dobrodošla, pridiga in predavatelj bo rad segel po njej in zato bi ne smelo biti hiše, kjer bi se je ne omislili, si ehnma šola in sleherno društvo bi si jo moralo naročiti za svojo knjižnico, ker knjiga o hvaležnosti bo kakor solnce, kamor pride: vse požiivi in pre-roditi. Zato vzemi jo v roke in jo beri!

Bral jo boš lahko. Če meniš, da je Kržič pisatelj starega kova, se kaj kmalu prepričaš, da si se motil, ker izdajatelj je poskrbel, da je jezik brezhiben in da povsem odgovarja današnjim zahtevam Breznikovega pravopisa.

Tako sem povedal vse in sem prepričan, da bodo vsi, ki so poznali Kržiča in poznajo njegova prejšnja dela, z veseljem segli po njegovi postumni knjigi in da bodo njemu in izdajatelju zanj hvalni!

Dr. L.

* * *

Dijaški koledar za šol. leto 1927-28., ki ga izda Slovenska dijaška zveza, izide radi nepredvidnih zaprek šele danes. Opozorjamo na njegovo pestro in aktualno vsebino vse naše dijaštvo, pa tudi vsakogar, ki hoče spoznati delo in stremeljenje današnje naše dijaške mladine. Format mu je priročen, cena mu je 10 Din. Počeniš s prihodnjim tednom ga bo dobil v knjigarnah.

Sportni dogodki.

JESENSKO NOGOMETNO PRVENSTVO V LJUBLJANI.

Igrišče Ilirije danes ob 14.30 Ilirija: Slavija, ob 16. uri Slovan: Jadran.

S tekama med Ilirijo in Slavijo ter med Slovanom in Jadranom se danes odpre jesensko prvenstveno tekmovanje v Ljubljani, ki obeta postati mnogo bolj zanimivo kot so bile pomladanske tekme. Ljubljanski I. razred tvori letos Ilirija, Primorje, Jadran, Slovan, Hermes in Slavija.

Jesenska sezona zahteva v Ljubljani nič manj kot 40 prvenstvenih tekem: 15 v I. razredu, isto število v skupini rezerv I. razreda in 10 v II. razredu. Ta program pomeni za LNP težavno nalogo, ki jo je mogoče vsestransko zadovoljivo rešiti le z dobro organizacijo in točnim delom samega LNP, sodniške sekcije, predvsem pa klubov in moštvo samih.

Rezervna moštva tekmujejo danes ob 10. popoldne. Rezervi Ilirije in Slavije igrata na igrišču Ilirije, rezervi Slovana in Jadrana na igrišču Primorja.

Izmed' drugorazrednih klubov igrata danes Krakovo in Reka, dva enako močna nasprotnika, ki sta oba sposobna dobre igre. Igrata ob 16.15 na igrišču Primorja po tekmi Hašk: Primorje.

Kolesarske dirke za prvenstvo. Koturški savez kraljevine S. H. S. naznanja: Z ozirom na razpis dirk za kolesarsko gorsko prvenstvo Slovenije, ki jo priredita pododbor v Ljubljani dne 25. t. m. na progi Vrhnik—Logatec (6 m), se naznanja vsem kolesarskim društvom, da se vozi istočasno tudi za prvenstvo pododbor v Ljubljani.

Kolesarski tabor. V nedeljo, dne 25. t. m., se vrši na Vrhniku prvi kolesarski tabor s kolesarskimi in motociklističnimi dirkami in vinsko trgovijo. Opozorjamo na to ves slovenski kolesarski sport. Natančni spored objavimo dne 20. t. m.

Hašk—Primorje. Danes ob 14.45 se odigra na igrišču ASK Primorja na Dunajski cesti prva pomembnejša tekma z izvenljubljanskim klubom v jesenski sezoni. Hašk uživa v naši državi lep sloves, njegovo udeleževanje v vseh panogah sporta je odlično. Tudi njegovo nogometno moštvo se prištevja med najboljšje v državi. Zaradi svoje lepe fair-igre, discipliniranosti in simpatičnega nastopa je vedno zapustil pri ljubljanskim publiku ugoden vtis in zato je njegovo gostovanje v Ljubljani vsakokrat vzbujalo splošno zanimanje. — Tudi moštvo Primorja se je v zadnjih letih povzpelo na precejšnjo višino, doseglo je lepe rezultate v borbah z domačimi in izvenljubljanskimi klubi. Slovci kot dobro kombinatorno moštvo s precejšnjo tehnično izvežbanostjo in je že mnogokrat zaigralo v lepem stilu. Pričakovati je torej, da bo prireditel avdila dober sport in užitka polno borbo.

Japonska proti evropski modi

Japonska policija je vso današnjo mladino stavila na črno listino, ker misli, da gre oponašanje zapadnih običajev predaleč. Policijski uradniki so dobili navodila, da vse mlade ljudi, ki nosijo oxfordskim podobne hlače ali knicker-bockere, zapre kot zelo sumljive. Da pokaže mladini, kako resno jemlje to naredbu, je pred nekaj časom podvzela tokijska policija racijo in zaprla 150 sumljivih oseb. Ko so se aretiranci na policiji legitimirali, se je pokazalo na največje začudenje, da pripadajo okrivljenici vsi od prvega do zadnjega najuglednejšim tokijskim družinam. Med njimi so bili sinovi najstarejših japonskih rodbin, ugledni dijaki tokijskega vseučilišča in podobni »sumljivci«.

Neki visoki japonski policijski uradnik je izjavil o tem postopanju policije sledeče: »Mlad Japonec, ki s svojo obleko posnema zapadno modo, izgleda sumljiv pri vseh patriotsko mislečih ljudeh. Mi se nadejamo, da bodo naše mere dobra lekocija zanje, da bodo bolj vedeli, kako se morajo oblačiti in obnašati.«

Ta policijska mera ni nič drugega, kakor nadaljevanje prizadevanja policije, katere vidi v modernem dekletu s svojim modernim izgledom in svojimi modernimi pogledi pogin japonske družinske tradicije. Policija posebno pazi na taka dekleta, ki se v javnosti kažejo v družbi tujca. Iz takih zvez ne more po mnenju policije nastati ničesar dobrega. Zato je njena dolžnost, da takta poznanstva ovira oziroma prekine.

Toda kljub temu delajo izreden vtis vse one nove pameine in neumne ideje zapada, posebno pa one, ki prihajajo iz Amerike. One delujejo enako na ženske in moške. Nedavno sta se v Tokiu pokazali na ulicah dve gospodični od neke ameriške gledališke skupine, kateri sta izredno padli v oči radi tega, ker sta šli na ulico v kratkih oblekah in brez nogavic. To je na japonske lepote napravilo tak vtis, da so sklenile, da morajo tudi one biti tako oblačene, da »ostanejo na višini«. Ali one so napravile račun brez japonske policije, katere je takoj izdala naredbu, da morajo vse Japonke nositi v javnosti nogavice, samo ako ne nosijo japonsko narodno nošo kimono, katere sega do gležnjev.

Informacijski biro.

Seveda je takega treba po vseh večjih mestih, posebno pa še na kolodvorih, kjer je navadno promet največji. La Angleškem imajo take pisarne vsepovsod, a največja, ter tudi najbolj obiskovana je ona na postaji Euston v Londonu. Uradnik tega biroja opisuje v angleškem listu brezštevilna opravila, posebno pa raznovrstna vprašanja, katere mu stavijo potujoči ljudje v toku enega samega dneva. Pravi, da se mu zdi, da včasih vsako uro poda tisoč odgovorov. Seveda je treba takemu uradniku znati celo enciklopedijo na pamet, ako hoče, da bo vsestransko ustregel. Poleg znanosti pa mora biti tudi zelo potrpečljiv in predvsem pa taktičen, kar je pri občutljivih Angležih posebno važno. Popolnoma napačno bi bilo, ako bi se na razna, naravnost bedasta vprašanja smejal.

Mnogo je takih, ki glede voznega reda sploh ne vprašujejo, pač pa popolnoma druge stvari. Tako ga je neka dama vprašala, je li westminsterska katedrala ob nedeljah odprta. Vsak človek v najzadnejši gorski vasi ve, da je vedno odprta in da ni mogoče, da bi bila v nedeljo zaprta. Vendar uradnik ni tega rekel dami, pač pa samo, da je odprta, na kar se mu je zahvalila za informacijo. Neki kmet iz severne Škotske je stavil nekatera vprašanja glede Londona, zanimivosti in drugo. Ker je bilo vprašanj že preveč, mu je uradnik rekel: »Mogoče želite ilustriranega vodnika po Londonu?« »Ne,« je odvrnil mož v bojzmi, da bo gotovo drag. »Toda vodnika dajemo zastoj, ne stane nič,« je pripomnil uradnik. »No, potem mi pa dajte dva,« je dejal skopušni mož ter jih tudi v resnici dobil in vzel. Neki potnik je vprašal, kedaj pelje prvi vlak v neki kraj. Povedal mu je natančno in, ker je bilo do takrat še celo uro, je potnik še enkrat vprašal, ni li morda kateri vlak preje, ki pelje tja. In še enkrat mora ubogi in trpinčeni uradnik zatrtjati, da je prvi prihodnji vlak res prvi prihodnji. Navadno to potem zadostuje, a neka žena je še premalo zaupala informacijski ter dejala, da gre vprašat še vrtarja.

»Ženo sem izgubil,« je nekdo pomolil glavo v pisarno, »ali je niste morda videli,« kakor da bi cel svet moral poznati njegovo zakonsko polovico. »Misli sem, da bo tu sem prišla poizvedovat za menoj. Veste, saj ni nič posebnega, nitiar ne mislite da je lepa in ...« »Kaj, ni lepa,« se zdajci oglasi nejevoljna zglubljena žena med vratmi, »kar lepo z menoj boš šel, jaz ti bom že pokazala, kdo ni lep« in potegnila ga je iz pisarne. Nekega jutra je prišla v pisarno žena z otrokom v naročju ter hlastno vprašala, kje je velika lopa. Ko ji je uradnik pojasnil, kje se nahaja, mu je prostovoljno povedala, da je zvedela, da se bo tam njen mož sešel z neko drugo. Uradnik je bil radoveden, kaj bo iz tega sledilo, zato je šel za ženo in čakal. Ko je dotično opazila, je stopila k njej ter potisnila svoj rivalni otroka v naročje, na kar je v gnječi izginila.

Trideset let že obstoja ta informacijska pisarna in ponosni so na njeno plodonosno

To in ono

delovanje. Še nikdar ni bilo slišati, da bi kdo tu prejel napačne informacije. Le enkrat so se zmotili, ko so neko damo dirigirali v Hertford, namesto v Hartford, to je ravno v nasprotno smer. Toda dama je bila tudi v tem slučaju le sama kriva, ker ni imena povedala dosti razločno.

Ženske pustolovke.

Vsako povojno leto narašča število goljufov, zločincev itd., ki pripadajo ženskemu spolu. Lepe na zunaj, a umazane znotraj, preže na svojo žrtve. Tudi letošnjo kopališče seje so se pojavile v angleških kopališčih. Med pustolovkami je bila Alice Grev gotovo na prvem mestu. Delo ji je presedalo, doma ji ni bilo všeč, a ker denarja ni bilo, si je treba kaj izmisliti. Prišla je na neko železniško postajo v Londonu ter jokaje povedala službojočemu uradniku, da ji je bila ukradena ročna torbica, v kateri je imela denar in povratni vozni listek v Dublin. Uradniku se je zasmilila ter ji ni kupil le voznega listka, ampak ji je tudi posodil en funt denarja. V Dublinu je izvršila prvo goljufijo. Seznanila se je z enim ondnotnih bogatašev in kmalu ga tožila, da ji je obljubil zakon, a jo prevaril. Dasi ni imela nobenih dokazov, vendar je radi svoje lepote pri sodišču dosegla, da so ji sodniki verjeli ter tožbi pritrdili, naker je moral bogatin plačati nič manj kot 500 funtov (138.000 dinarjev). S tem denarjem se je vrnila v London ter živela razkošno, da je tedensko porabila sto funtov (28.000 Din). Nato je šla v kopališča, se izdajala za hčerko nekega znanega pastora, v enem se predstavljala kot preganjana katolikinja, v Birminghamu, Liverpoolu, Bristolu in drugje je bila »oropana« kovčkov in denarnic ter v vseh devetnajstih slučajih dosegla, da je dobila večje ali manjše zneske od ljudi, ki so njenim pripovedkam verjeli. Ko je neko premožno družino, katere jo je sprejela kot častnega gosta, oropala, je bilo konec njenih pustolovčin. Toda pred sodiščem je zopet vzbujala občudovanje in med opoldanskim odmorom so v porotni dvorani napravili zanj zbirko ter je bila pri popoldanskem razpravi za 50 funtov (13.000 Din) bogatejša. To simpatiziranje je tako vplivalo na porotnike, da so izrekli »nekrivac, naker je bila oproščena. Toda tri tedne pozneje je že stala pred drugimi sodniki, ki se pa niso dali preslepiti in obsojena je bila na štiri leta ječe.

Neka druga taka ptica se je izdajala za princezo S. Bila je hči nekega tesarja in prvotno strežnica v bogati hiši, kjer se je priučila ugajenim maniram ter to pozneje izrabljala v svojo korist. Znala je izvašiti blago od trgovcev in kot »Mica Kovačeva« najbrže še ni imela enake vrstnice. Nastanila se je namreč v nekem prvovrstnem hotelu velikega kopališča. Ko je bil račun že precej visok in je lastnik hotela zahteval plačila, je povedala, da pričakuje svojega zaročenca, ki se pripelje iz Malte. Naročila je sijajen ženitovanjski obed, godbo itd., vse prvovrstno in najdražje. Dan pred dohodom parnika iz Malte pa je izginila in nihče je ni več videl.

...

+ Samoumori v Romuniji. Službena statistika kaže, da je od leta 1919. do 1925. doseglo število samoumorov številko 2980. Od tega števila odpade na moške 1864, na ženske pa 1016. Od leta 1919. se število samoumorov stalno dviga. Večina samoumorilcev, posebno po vaseh, si končuje življenje z obešanjem. Z revolverjem se je usmrtilo 686 moških in 112 žen. Zenske so se večinoma zastrupljale. — Glavni vzrok samoumorov (52%) so socialne bolezni. 29% se jih je usmrtilo radi bede in nesreče. Med njimi je znatno število ruskih emigrantov, kateri v tako dragi deželi, kakor je danes Romunija, težko živijo. Vsled revščine si je vzelo življenje 19 oseb, starih preko 80 let, med njimi ena žena.

+ Nova važna odkritja v Pompejih. V Pompejih, v predelu novih izkopnin, in to prav v atriju neke hiše, katere se nahaja na začetku ulice »Abundancia«, so našli prošle dneve na dragoceno in važna odkritja. V nekem velikem lesenem zaboji, ki je naslonjen na zid atrija, se je našel zelo dobro ohranjen brončen Apolonov kip in lepo izdelan srebrn servis. Posebno pažno zasluži umetniško izdelan srebrn vrč s slikami Tritona in Nerejidi. Vrč je z umetniške strani tako važen, da nima podobnega v vseh starihskih srebrnih predmetih. Sedaj se raziskuje, čejava je bila dotična hiša, katere je bila tako bogato založena s srebrnino.

+ Gledališče za otroke. Mali Londončani imajo zopet novost, namreč gledališče, ki je izključno samo za otroke. V West Centru so neko veliko trgovino predelali v gledališče, v katerem se vsak večer igra, in sicer do sedaj z velikim uspehom in vsak večer polnim gledališčem. Ob pol šestih je že videti otroke, kako nestrpno čakajo, kdaj se bodo vrata odprla, ker ob šestih se prične predstava. Do starosti 12 let plačajo tri penije, nad 12 let pa šest penijev. Ako je kateri otrok v spremstvu odraslih, plača dva šilinga in pol, torej desetkrat toliko kot otrok pod 12 leti. Igrajo enodejanke, melodrame ter tudi pojejo, a le lahke stvari. Tako skrbijo Angleži za razvedrilo svojih najmlajših. Seveda so to otroci le bogatejših slojev, kajti že kraj pove, da tu ni siromakov.

Vera in kultura

Za edinjenje vseh kršanskih sekt.

Je nekatoške kršanske sekte vedno boljvidevajo, da nimajo posebno razveseljive gdnodnosti. Kakor se je poročalo pri konferenci zastopnikov vseh ameriških nekatoških kršanskih sekt, izgubljajo vse povprečno vko leto do pol milijona na svojem članstvu. Kaj čuda, da se je pojavilo med njimi hepkio gibanje za združitev vseh kršanskih sekt v eno cerkev. Vsi čutijo, da ta needinost, to cepljenje vodi samo v brezverstvo. Medtem ko se približuje katoliški cerkvi vse, kar pri njih išče prave vere, se drugi del rapidno bliža modernemu poganstvu. Zato so si ustanovili svetovno organizacijo »The World Conference on Faith and Order«, »svetovno konferenco za vero in red«. Ta organizacija je imela pred kratkim svoje letno zborovanje v Lausani, kjer so se zbrali zastopniki skoraj vseh večjih kršanskih ločink. Tudi katoliško cerkev so povabili, ki se pa te konference seveda ni mogla udeležiti. V tej organizaciji je tudi pravoslavna cerkev. Škof Nikolaj iz Ohride, Srbija, je bil član odbora, ki je imel nalogo pripraviti za konferenco referat, kako zblizati vse te sekte v nauku o svetih zakramentih. Škof Nikolaj je sestavil v imenu pravoslavne vzhodne cerkve referat, katerega je pri zborovanju prečital metropolit Germanos iz Londona, kakor poroča pariška izdaja New York Herald. Škof Nikolaj je namreč sedaj v Ameriki na važnem potovanju glede pravoslavni srbskih cerkva v Ameriki.

Poročilo škofa Nikolaja je jako zanimivo in da nam katoliškim Jugoslovanom veliko misliti. Krepko namreč poudarja predvsem dejstvo, da bo težko mogoče premostiti nasprotstvo nauka o svetih zakramentih vzhodne cerkve in nauka zapadnega protestantizma, ki je popolnoma racionalistično brezverno. Medtem ko pravoslavje uči in tudi trdno veruje, da so sveti zakramenti skrivnosti milosti božje, uči zapadni protestantizem, da so to samo »obredi«. »Kar se nas vzhodne cerkve tiče«, pravi v svojem poročilu, »se bomo bali omadeževati katerega izmed sedmerih čudovitih skrivnosti.« Krepko tudi sviri v imenu vzhodne cerkve proti vsakemu poskusu, uveljaviti moderno nekršansko razlaganje teh skrivnosti, ki se tako hitro širi med zapadnimi kršanskimi sektami. — »Nauki modernih učenjakov«, pravi, »glede tega predmeta so lahko zelo učeni in premeteni, pri tem pa vendar napačni, medtem ko so nauki svetih mož vsikdar resnični in pravilni.«

Nekatere anglikanske sekte, posebno episkopalna, se zelo trudijo, da bi privabile pravoslavno cerkev, da bi se jim pridružila. Posebno ameriški episkopalizem silno dela na to. Venomer vabijo razne voditelje pravoslavja v Ameriko, jim plačajo vse vožne in druge stroške in jim morda še kaj na vrh dajo, samo da bi si pridobili naklonjenost pravoslavja. Vendar so pa vsi ti poskusi ostali do sedaj brez uspeha. Odločne besede škofa Nikolaja na tej konferenci glede sv. zakramentov kažejo, da bodo ti poskusi ostali tudi v prihodnje brezuspešni. Jasnó je, da je prihodnost pravoslavne cerkve samo v zblizanju z rimsko cerkvijo. Papež to vidi in zato ni čudno, da se tako zavzema za vzhodno cerkev in ji skazuje toliko očetovske ljubezni pri

vsaki priliki in tako krepko podpira vsako gibanje, ki ima namen pospešiti to zblizanje. Glede pravoslavne cerkve v Jugoslaviji imajo gotovo predvsem Slovenci zelo veliko, pa tudi hvaležno nalogo. Dal Bog, da bi se je tudi zavedli in krepko lotili. Poimovanje velike ideje slovanstva in ljubezen do ločenih bratov bo gotovo našla pot do tega cilja. K.

V moskovskih cerkvah.

Bil sem v stolnici Vasilija Blaženega, najlepši moskovski cerkvi. Ivan Grozni, ki jo je zgradil, ni slutil, da bo zdaj postala muzej. Cerkev je skrivnostna in veličastna kakor poprej, toda stoji zanemarjena in prazna, odkar so ji vzeli dušo in prepovedali maševanje. Obiskovalci se delijo v delavce in izobražence, ki so skoro enako zastopani. Eni molčijo in se odkrivajo, drugi, posebno mladina, kažejo svoje boljšešvišto, obdržijo klobuke na glavi, se neumno režijo, če zaslišijo ime kakega svetnika. Muzej ima dva stalna varuha. Prvi je neka gospa. Ta peljala neke učitelje. Drugi varuh, neki gospod, je zbral nas. Pripovedoval je zgodovino stolnice, njen pomen za rusko umetnost in je končal z izjavo, da varuje sovjetska vlada starine za ljudstvo. Vstopnina znaša 30 kopečk (10 Din). Na to sem obiskal hram Hrista Spasitelja, ki je bil zgrajen po končani Napoleonski vojni. Ta stolnica je izročena župniji, ki jemlje 20 kopečk vstopnine. Tukaj se opravlja služba Božja in cerkev izgleda, ubrano ter snažno, popolnoma drugače kakor Vasilij Blaženi. Cerkevne dragocenosti so davno izgubile, toda žive barve svetih podob naredijo slejkoprej veliki vtis. Tiha velečastna stolnica, ki je tako skrbno pospravljena, govori, da še živi svoje čvrsto življenje verna Moskva. Dokaze tega sem večkrat videl na ulici. Vsako občinstvo in celo veliko mladih ljudi se je vedno odkrilo in prekrizalo pred cerkvijo. — (Poslednja Novosti.)

„Verska nevarnost“ v Rusiji.

Centralni komite ruske komunistične stranke je objavil po posebni seji sklep, v katerem obžaluje slabe uspehe protiverske propagande. — Nismo se razburjali — tako beremo — če so zabiti kmetje po svojih gnezdihi zidali nove cerkve, toda zdaj smo pred veliko nevarnostjo. Verski strup kuži množico delavcev in pristašev naše stranke. — Sklep zahteva, da se naloži dolžnost energičnih protiverskega boja razsežnemu združništvu in strokovnim delavskim zvezam. Dosedanje omrežje »brezbožnih zvez«, katero je ustvaril Jaroslavlski (Hubelman) je popolnoma odpovedalo. Po prejemu tega obvestila je osrednja uprava strokovnih zvez takoj razposlala okrožnico, v kateri zahteva neizprosno protiversko delovanje. Člani strokovnih zvez naj ne mislijo, da smejo hoditi k maši, žrtvovati za cerkve in se udeleževati tudi baptistarskega, v zadnjem času zelo razširjenega gibanja. To stanje je »izredno nevarno, kajti v slučaju vojne bodo verske struje širile med proletarci buržuazne in nacionalne nazorec.

Pripomniti je, da bo povzročila stroga izvedba te okrožnice neštivilne posledice. Zasebnih služb na Ruskem ni. Nečlani strokovnih zvez pa ne smejo biti državni nastavljenici. Sovjeti grozijo tedaj odvzeti kristjanom zaslužek.

napotili z zakladom proti Fermu. Doma je čakala nepregledna množica ljudstva iz mesta in dežele, da dostojno sprejme truplo mrtvega brata. Prvotno so shranili njegove telesne ostanke v tamkajšnji frančiškanski cerkvi. Pozneje so jih na željo odtodnega nadškofa prenesli v škofijsko cerkev in jih položili k relikvijam dveh drugih svetnikov. Poročilo pravi, da se je ob prenosu brata Jeronima in pozneje zgodilo več čudežev. A o tem ima sv. cerkev glavno besedo.

Za Valvazorjevega časa je bil br. Jeronim dobro znan ljubljancem. Gofili so željo, da bi ga Cerkv prišla med svetnike. Eden ljubljanskih akademikov je v dolgi latinski pesmi popisal njegovo življenje.

Pesem in ostale podatke sem zajel iz 1. frančiškanske provincialne kronike str. 130 sl. in 2. Valvazorja: Ehre itd., p. 2, lib. VIII., sect. 1. app.

Sport

Nekaj o konjskih dirkah.

Vendar enkrat! Težko smo jih že pogrešali. Tem več hvala smo dolžni poštvalovalnemu »Kolu jahačev in vozačev Prestolonaslednika Petra« v Ljubljani, da nam pripravlja za letošnji jesen — 24. in 25. septembra — tako prvovrstne, velikomestne dirke. Ze en sam pogled na spored nam pove, da se dela s polnim srcem in veliko ljubezniio do stvari. Okoli 30.000 dinarjev v nagradah! To je že prav čedna vsota, tudi za druga mesta, ne samo za Ljubljano.

Kakšen pomen imajo prav za prav konjske dirke, se bo vprašal eden ali drugi. Razen čisto športnega momenta, ki pride posebno pri jahalnih in skakalnih tekmah do polne veljave, so za prirejanje konjskih dirk merodajni še mnogi drugi činitelji. V prvi vrsti seveda konjereja. Kjer se veliko jaha in dirka, je veliko povpraševanje po dobrih, plemenitih, vztrajnih, lepih in pravilno razvitih konjih. Pri takih razmerah se konjereju ni bati, da bi bil njegov trud zastoj; kadar je povpraševanje veliko, se dobra roba tudi dobro prodaja. V drugi vrsti pa ne smemo pozabiti, da so konjske dirke bile povsod in v vseh časih izrazito družabnega značaja; tvorile so in tvorijo še danes mesto skupnega interesa in zanimanja za duševnega in ročnega delavca, kmeta in meščana, obrtnika in trgovca, moških, žensk in dorasčajočih, za vsak šport vnetih otrok.

Pri spakladnih dirkah v Longhampsu pri Parizu se vsakokrat pokažejo najnovejši modni vzorci; tam se za vse svet, ki hoče biti moderen, na ta dan tako rekoč objavijo modni predpisi za to leto! Isto velja za druga vlemesta in prestolice.

V svetovno znanih kopališčih se pametne in na višku sodobnih potreb stoječe uprave brigajo za to, da preskrbe svojim gostom raznolično zabavo, kamor spadajo v prvi vrsti veliko konjske dirke.

Kje leži torej vzrok, da se nedeljni interes vsega sveta simpatično obrača ravno h konjskim dirkam? Vzrokov je mnogo; iskati jih moramo na psihološkem in estetičnem polju; deloma pa izvirajo iz starodavne, mogoče podzavestne tradicije. Da rečem samo eno: kaj bi mogli pričarati večjo živčno napetost kakor pošteni viteški boji na iskrih in čilih konjih? Ze sam pogled na ta plemenita, estetično razvita bitja, vzbuja občutke moči, lepote, harmonije in duševnega zadovoljstva. In potem cel okvir prireditelje! Rdeči frak in bele hlače pri gospodih; črna obleka in nizki cilindri pri damah; žokejski dres pri jahačih in vozačih; vse to pod blaženo toplino spomladanskega solnca in probujajočega se, cvetočega ženskega sveta, ali pa v pisanih, živih barvah osivelega poletja, ki ga že pomolent prepredajo pajčevina in prozorne meglene tančice! Da! Rdeča je barva polna življenja in veselja; je tudi barva jesenska, najsnočnejša pred smrtjo. Rdeče in rumeno žari gozd; rdeč kožuh si je oblekel tudi lisjak, ki bežee pred psi daleč smer veseli, brzi hajki na konjih in rdeč frak nosi jahač, ki sledi na parforce-lovih lisjaku, jelenu ali merjascu.

To je slika, ki se za vedno vtisne v spomin in vsako leto znova oživi; ob njej se ogreva duša v toplih zimeških časih, kadar pravi športnik dan za dnevom s sistematično pedantnostjo trenira sebe in konje za nove boje v prihodnjem letu.

Kajti težko se doseže popolnost pri jahanju ali voženju. Neprimerno težje je od vsakega drugega športa, kajti tukaj sedelujeta dva činitelja: človek in žival. Tukaj pomaga do uspeha samo vztrajno delo, ki mora biti dobro premišljeno in sistematično izpeljano. Ne zadostuje, da se vsede mo par dni pred dirko na konja, ali pa se malo v rožicah popeljejo z vozom po najboljši cesti, za vihtimo bič in hajdi! — bo že šlo — kakor pravi staro slovensko geslo za vse nemarneže in slabe organizatorje. Teče samo tisto kar je dobro podmazano in vpeljano. Mišice konja, njegova pljuča in srce se morajo polagoma z razsednim stopnjevanjem pripravljati na tekmo.

Po drugih mestih, kjer se čez celo poletje vsak dan, ali pa vsaj vsako nedeljo vrše dirke, so razni postopaki in odrasli paglavci na cesti najbolj poznavalci in večkrat zelo vsiljivi svetovalci za razne tipe pri dirkah. Pri njih se človek, ki pride prvič na dirkališče, prav za prav na brz način konjsko strokovno izobraži. Pri nas seveda ni prilike, da bi si potrebno znanje pridobili po tej nazorni in praktični metodi. (Samo včasih precej velja, če smo po njegovem nasvetu stali pri t-talizatorju na napačnega konja!) Zato ne bo odveč, če na tem mestu spregovorimo par besed o dirkah v splošnem.

Galopne dirke se vrše ali samo na ravnem, ali pa tudi čez razne zapreke. Galopna dirka čez raznovrstne zapreke se imenuje Steeplechase (izg. stiplčez). Daljava pri teh dirkah je dokaj različna: 1200 do 6200 m. Dirka, ki jo priredi kolo jahačev 24. t. m., t. j. v soboto, ima na sporedu tudi eno galopno dirko čez šibke, torej neke vrste steeplechase, na daljavi 3000 m.

Kasačke (Trab) dirke — so eno- ali bolj redko dvoprežne. Enoprežni dirkalni voz, ki mora imeti kolesa na gumah, se imenuje sulki. Daljina znaša ob 1500—3200 m; če dirkajo 3letni konji se to dirka vrši pred 1. julijem, potem daljavo ne sme biti večja kot 2800 metrov.

Prodajna dirka, ali dirka za konje, ki so po dirki na prodaj, se imenuje tista dirka, po kateri je zmagovalni konj po dirki za določeno ceno naprodaj. Lahko se pa določi, da stoji po dirki vsi konji, ki so se je udeležili, naprodaj za pred dirko navedeno ceno plus prvo darilo minus stvarno dobljeno darilo. Takšne dirke so lahko galopne ali pa kasačke.

Heat (izg. hit) dirka se dirka na daljavi, ki ne sme biti večja od 1800 m in kjer mora en in isti konj najmanj dvakrat zmagati. Ta dirka obstoji torej iz najmanj dveh delov t. j. dveh dirk. Če prvi in drugi del (prvo in drugo dirko) dobi isti konj, potem je on definitivni zmagovalec in tretja dirka odpade. Ako pa pri prvem in drugem delu zmagata dva različna konja, potem se dirka še enkrat. Tisti konj, ki ima sedaj med treni dirkami dve zmagi, je zmagovalec. Če pa pri vsaki od treh dirk pride vedno kak drugi konj kot prvi na cilj, potem dirkajo samo zmagovalci iz 1., 2. in 3. dela še enkrat, ter pripade končna zmagata tistemu konju, ki pri tem odločilnem delu pride kot prvi čez cilj.

Pri heat dirkah je predpisan ali distančni kol (stoji $\frac{1}{10}$ razpisane daljave od cilja) ali pa se reče, da se sledečega dela (dirke) lahko udeleže še tisti konji, ki so predirkali kilometer v gotovem času. Drugi konji se izločijo.

Pri večprežnih kasačkih dirkah je dovoljen poljuben voz.

Interesantno je tudi vprašanje: ali sme kasački konj med dirko galopirati? Na to se mora odgovoriti, da se ne diskvalificira vsak konj, ki napravi nekaj galopnih skokov. Merodajna pri tem je ugotovitev: da-li je dotični konj z galopiranjem stvarno kaj pridobil na terenu ali ne? O tem odločajo sodniki na dirkališču in sodnik na cilju.

Kvaliteta kasačev se meri po času, ki ga konj rabi da predirka en kilometer. Dobri dirkači rabijo zato okroglo 1 minuto in 35 sekund, kar odgovarja hitrosti 10 metrov v eni sekundi. Zaradi boljšega razumevanja naj služi, da se pri vojaških konjih računa, da pod jezdecem prehodijo ali pretečejo:

v koraku: 1 km v 10 minutah.

v kasu: 1 km v 4 do 5 minutah.

v galopu: 1 km v 2 $\frac{1}{2}$ minute.

Najboljši dirkalni konji pretečejo v eni minuti v galopu ca. 1000 m, v kasu ca. 700 m.

Sportni teden

Francoški list »Journal« je nakazal domačemu olimpijskemu odboru 500.000 frankov kot prvi znesek prostovoljne zbirke. Država ni hotela dosti dati, pa zasebno nabirajo.

Par važnejših nogometnih tekem: Hašk: Grad-janski 3:2, Zvezničarji-Concordia 3:2, Derby-Croatia 1:0. — Slavija-Sparta 2:1. — Rapid-WAC 4:1, Admira-BAC 2:0, Sportklub-Hakoah 2:2, Hertha-Slovan 2:1. — Angleški Newcastle je premagal Manchester United v samem Manchesteru 7:1! — V Buenos Aires je pa proti tamošnji reprezentanci igral ob navzočnosti 80.000 gledalcev Real Madrid 2:2.

V posebnem članku smo poročali o izidu boja za Davisov pokal 3:2 v korist Francozom. 12.000 je bilo gledavcev. Kdaj iščejo Amerikanci vzrokov za poraz in so našli, da so njih igravci prestari; Tilden je star 34 let, Johnston 32, Hunter 33. Nasprotno pa Brugnon 25, Lacoste 22, Borotra v sredi med njima, Cochet je pa tudi še zelo mlad. Upanje Amerikancev so sedaj: 18letni Doeg, 20letni Lott in 22letni Hennessey. »Ko sta si po odločilnem zadnjem boju podala Cochet in Johnston roko, je pomenilo to obenem slovo Amerike od pokala, ki ga je toliko časa z uspehom branila. Občinstvo je zmagala Francozov zaprla sapo, z mrtvaškim molkom so se poslovili Amerikanci od največje trofeje teniškega sporta.« — Kariu Koželuhu se je Zagreb zelo zameril; ponujali so mu 20.000 dinarjev, zahteval je 40.000; ko mu jih niso hoteli dati, je na svojo roko igre priredil, pa ni imel sreče, v dveh dneh je zaslužil 10.000 dinarjev. Nevoljen je zapustil Zagreb in z njim tudi njegov brat Jan; pa je res čudno: če je profesional Koželuh razžaljen, je razžaljen tudi amater Koželuh. — Še nekaj: Francozi so ostali v Ameriki, da se borijo še za ameriško teniško prvenstvo, ki pa ni tako važno kot Davisov pokal. Lacoste in Tilden sta se borila doslej petkrat; trikrat je zmagal Francoz, dvakrat Amerikane.

Nemške dame iz Charlottenburga so tekle 10x100 m v 2:16,4, rekord. — V lahkoatletskem boju Francozinj in Italijank so zmagale Francozinja; 200 m Vellujava 27,8, diskosa ista 34,96, 1000 m Lolly 3:12, krogla Petit 9,21, skok v višino Bons 1,45, na daljavo Gagneux 5,06 m. — Italijan Rossini je pretekel 20 km v 1:10. Čehu Machanu se je prvič posrečil skok nad 7 m. Ogra Fekete in Somfai sta dosegla v troskoku 14,32 m, doslej neznan šved Midtlyng je skočil 1,91 m visoko, v Koenbenvnu so dosegli v maratonskem teku čas 2:40,20, v Antwerpnu 2:40,30. Najbolj se pa postavi Fince Wahlstedt, ki je sunil kroglo 15,51 m daleč; pa ne bo priznan, ker je za 1 cm prestopil. V njem in v Jarvinenu vidijo Finci olimpijskega zmagovalca. — Nurni ne bo prišel na Dunaj k napovedanemu startu; mu doma ne dovolijo. O Nurniju glej včerajšnjega »Slovenca«. Tam tudi o velikih lahkoatletskih borbi med Švedi in Finci, ki se je končala skoraj natančno tako, kakor so Švedi napovedovali, 98:96 za Švede. Da Nurni ni nastopil in da so s tem zgubili Finci najmanj tri točke, ze vemo. Rezultate smo navedli včeraj; najboljše je Skjöldov met klavira 53,85 m in Jansson krogla 15,08 m. — Pisali smo, da je začel Houben trenirati tudi že na 400 m.

V boju s Haymannom je dejal v odmoru med 8. in 9. rando orjaški Holandec Vander Veer, da se ne bo naprej boksal, in so prognali H. za zmagovalca. — 5000 pisem na dan dobí Dempsey in 500 brzojavk. Glej o tem poseben članek.

16. OKTOBER 1927 OLIMPIJSKI DAN.

Po sklepu Medsaveznega odbora za IX. olimpijado v Zagrebu se vrši dne 16. oktobra t. l. v celi državni olimpijski dan, ki naj bo mogočena propaganda za olimpijsko idejo in manifestacija napredka celokupnega sporta v Jugoslaviji.

Dogovorno z vsemi državnimi sportnimi savezi prirede se na ta dan v vseh krajih, kjer obstoje sportne organizacije, dopolne veliki manifestacijski sprevodi, katerih se morajo obvezno udeležiti vse sportne panoge, ostali dan pa je namenjen raznim sportnim tekmam, katerih čisti dohodki pripadajo izključno državnemu olimpijskemu fondu.

Za olimpijski dan bodo določili pristojni sportni savezi za posamezne sporte obvezne tekme in so vse ostale tekme, v kolikor niso prirejene izključno na korist Olimpijskega dne, za ta dan prepovedane.

Ker bo Slovenija brez dvoma morala zastopati jugoslovanski zimski sport že na zimsko-sportni Olimpijadi meseca februarja 1928 v St. Moritzu v Švici, je naša dolžnost, da v kar največji meri podpremo olimpijsko akcijo in ji damo z resno sportno manifestacijo in tekmami moralno in gmetno oporo.

Pozivljamo vse sportne organizacije in društva v Sloveniji, da v krogu svojega članstva intenzivno agitirajo za čim večji uspeh Olimpijskega dne.

Odbor za propagando IX. Olimpijade v Sloveniji.

Naše gore listi.

S. Montanus:

Še ena pomembna obletnica.

Msgr Steska nam je v »Slovencu« dne 16. septembra poklical v spomin več bolj ali manj znamenitih stoletnic in obletnic. Pri tem sem se tudi jaz spomnil na eno, ki bo zlasti ljubljancem zanimala.

Leta 1597, je bil v Ljubljani, nekje na Glavnem trgu, rojen Krištof Babner (če ne Bobnar). Frančiškanska provincialna kronika piše Babner in Waner, Valvazor Wahner. Bil je sin meščanske rodbine Melhiorja in Barbare Babner, roj. Satelberg. Bil je bogonarjen otrok, bistrega uma in aložijekega srca. Posebno otroško je častil Marijo. Da bi še druge vneval k njenemu čezčenju, se je iz lastnega nagiba začel učiti risanja in slikanja. Marijin slikar je hotel postati. Komaj 14 let star je v Ljubljani l. 1611. stopil v frančiškanski red kot samostanski brat, z imenom Jeronim.

Molitev in njegovo priljubljeno delo slikanje, sta bila posled njegovo glavno opravilo. Njegove podobe: Marije ob jasilcah, z Jezusčkom v naročju, na begu v Egipt, pod križem itd., v katere je izlil svojo nežno pobožnost do nebeške Matere, so bile med ljudstvom jako priljubljene. Koliko umetniške vrednosti so imele, nam danes ni več mogoče dognati, ker vsaj doslej ni nobena znana. Da pa ni bil čisto navadni »malare«, bi upravičeno sklepal iz tega, ker je svoje slike osebné poklonil papežu in so bile tudi v Italiji, koder je pozneje hodil in slikal, znane.

Od svojih redovnih predstojnikov je izprosil dovoljenje za romanje v sv. Deželo. Spotoma se je dalje časa zadrževal v Italiji, zlasti

v Ankoni in Fermu, kjer je zapustil spomin svetnika. Gotovo, da se je ob tej priliki v klasični deželi umetnosti tudi v svoji slikarski stroki izpopolnil. Vračajoč se iz sv. Dežele, je znova posetil Italijo, menda z namenom, da tam ostane. V mesecu maju 1623 ga vidimo klečati pred papežem Gregorijem XV. Glas o njegovi svetosti je prišel že do njega, ki ga je radi tega hotel videti. Ob tej priliki mu je poklonil svoje slike, ki jih je papež blagohotno sprejel, ga blagoslovil in se mu priporočil v molitev. Odtod je namerjal v Loreto. Spotoma je mislil obiskati svoje znance v Ankoni in Fermu ter rojake v Ljubljani. V pismu, v katerem nazaranja obisk domovine, omenja izmed najbližjih sorodnikov le sestro Marijo, poročeno z ljubljanskim mestnim sodnikom in trgovcem Martinom Burjakom. Iz tega bi sklepali, da sta mu med tem, če ne že prej, oče in mati pomrla in najbrž tudi brat Hans. Od drugih ljubljanskih znancev se spominja Pavla Robide, Mihaela Thalerja in Janeza Satelberga, sorodnika po materi.

A iz tega obiska domovine ni bilo nič. Glas o njegovi svetosti se je bil že tako razširil, da ga ljudstvo Ferma in Ankone ni pustilo naprej. Vrnil se je v Rim. Leto kasneje, 1624, ga zopet najdemo med znanci v Fermu, kjer ga je zgrabila težka bolezen. Ko je okreval, se je marca 1625 znova podal v Rim in nastanil v tamkajšnjem frančiškanskem samostanu Aracoeli. Ondi je še tri leta svetniško živel in kot tak 24. septembra 1628 umrl.

Ko so prebivalci mesta Fermo zvedeli o njegovi smrti, so takoj poslali k papežu Urbanu VIII. deputacijo, da ga v imenu mesta poprosi za telesne ostanke brata Jeronima. Papež je rad ustreget tej pobožni želji. Ob 2 ponoči so dvignili njegovo snežnobebo in prijetno dišeče truplo iz mokrotne grobnice in se

Zanimivosti

Razni dogodki na morju.

Pred več leti je neka Zidinja, ki je potovala na prekoceanskem parniku skupno s svojim možem v Evropo, povila dečka. Ker nista bila premožna, sta potovala v tretjem razredu. Rojstvo na parniku sredi morja je vedno »dogodek« in taka mati ima med sopotniki polno prijateljev in obiskovalcev. Star običaj je tudi, da navadno napravijo zanjo zbirko. Ko je parnik zavozil v pristanišče, ji je bilo vročenih nič manj kot 285 funtov (t. j. 78.375 Din). Seveda sta bila ob zakonska nepričakovana daru zelo vesela. Mornariški oficir, ki ta in sledeče dogodke opisuje v nekem londonskem listu, pravi, da je čez par let zopet videl na parniku isti zakonski par. Zvedel je, da jima je v tem času družina narasla, a da sta jo pustila doma. Tudi sta izgledala kot da jima sedaj gre na bolje, vendar pa sta tudi sedaj potovala v tretjem razredu. Komaj je bil parnik en dan na morju, se je ponovilo isto kot nekoč in mati je bila zopet ista Zidinja. Zopet se je nabrala lepa vsota z zbirko in zopet sta vesela zapustila parnik, ko je došel v pristan. Ker se je oficir zanimal za ta par, je zvedel, da sta na ta način z otroci napravila že celo premoženje. Vsakokrat, kadar je bilo pričakovati v njihovi družini veselega dogodka, kar se je skoro vedno dogodilo v seziji, ko je na parnikih največ in najbogatejših potnikov, sta se podala na morje ter tako z zbirko pridobila na premoženju.

Lov za možem je na oceanskem parniku nekaj vsakdanjega. Tu se je lažje seznaniti in mnogo je slučajev, da se popolnoma neznani pari med vožnjo seznanijo v toliko, da je pri izstopu na suho navadno tudi že poroka. Navadno pa taki hitro sklenjeni zakoni ne drže. Neka sopotnica, ki je bila bogata, blaga in visoko izobražena, se ni mogla v drugič omožiti, ker je bila prestara. Znano je bilo, da je njen prvi mož umrl več kot pred dvajsetimi leti. Mnogo truda jo je stalo, da je mogla z raznimi barvili in drugimi sredstvi vsaj nekoliko starost prikriti, tako da je izgledala kot bi jih imela le 45. Ker je bila bogata, se je pogosto vozila po morju ter prežala na priložnost. Nekoč se je vozil z istim parnikom dosti mlajši višji poslaniški uradnik, kateri se je vozil na svoje mesto. Ker ni bil preveč pri denarjih, se je kmalu pričel zanimati za bogato vdovo. Sicer je takoj uvidel, da je starejša od njega, vendar ni vedel, da je razlika med njima tolikšna. V vsakim dnu sta si postajala bližja in že si je vdova mela roke, češ, pa ga le zopet imam. Nekega večera jo je prosil, da bi se šla sprehajati po promenadnem krovu. Ker pa je bil močan veter, se je ona na vse pretege branila. Ker pa le ni odnehal in je hotela pokazati, da se malo vetra ne zboji, se je prošnji udala. Sedaj pa se je pričela tragedija. Nadela si je na glavo šal ter odšla z njim na krov, kjer je bilo vse polno mladega sveta. Veter je bil tako močan, da je morala šal držati z obema rokama, a parnik je nenadoma napravil močan sunek, tako da se je bilo treba oprijeti ograje. Kakor hitro pa je vdova to storila, ji je veter potegnil raz glavo šal in pa tudi — lase. Stala je pred njim z glavo, ki je bila gola kot biljardna krogla. A tega še ni bilo zadosti, kajti ves čas vožnje se ni mogla več prikazati med potniki, ker ni imela nobene lasulje v rezervi. Seveda je bilo »ljubeznivo« in upanjem pri kraju.

Dostikrat mora oficir vršiti vlogo mirov-

nega sodnika, kajti gostje se kaj radi sprejo, kadar so se preveč »nalezli« dobre kapljice, kakršno ima vsak parnik seboj. Treba pa je jako korektno postopati, kajti ni vseeno, ako se bogati Amerikanec napram parobrodni družbi pohvalno izjavi o posadki ali pa jo graja.

V enem dnevu okoli sveta.

Sir Alan Cobham je danes največji britanski aeronavt. V velikem angleškem listu opisuje možnost v enem dnevu preleteti svet. Treba je le najti motor, oziroma več motorjev na enem letalu, kateri bodo imeli možnost, letalo pomikati naprej z brzino en tisoč milj na uro. Ker ima zemlja 24.000 milj obsega, bi bilo torej v 24 urah mogoče obleteti zemeljsko oblo.

»Ako letimo proti rotaciji zemlje,« piše omenjeni Cobham, »ter startamo opoldne v Singaporu ob ravniku ter letimo proti zahodu, bo solnce vedno nad nami in vsak kraj, nad katerim letimo, bo imel poldan. S tem je tudi ovrženo staro pravilo, da človek ne more biti na dveh krajih ob istem času, kajti v našem slučaju čas sploh preneha. Južno Ceylona letimo zopet opoldne in dasi je treba celo uro, da prevozimo Kenya-kolonijo, vendar je v glavnem mestu Nairabi poldan. Nato preko Afrike nad južnim Atlantikom v Brazilijo. Vožnjo nadaljujemo okoli ravnika preko Pacifika in Bornea ter smo naslednji dan opoldne zopet v Singaporu.

Mnogo krajša pa je vožnja, ako se ne držimo ravnika, pač pa krožimo via Severna Amerika, Azija in Evropa. Tu imamo zopet nov fenomen. Ako letimo tisoč milj na uro, rabimo iz Londona v Newyork samo tri ure in prav lahko bo v Londonu zajtrkovati, a v Newyorku imeti predjužnik. Toda predjužnika niti ne bo mogoče dobiti, pač pa še enkrat zajtrk, kajti v Newyorku je šele sedem ura, torej manj kot pa je bila, ko smo v Londonu startali, z drugimi besedami, na cilju smo prej kot pa smo startali.

Danes, po manj kot dvajsetih letih praktične avijatike, moremo leteti že 300 milj na uro, zakaj bi torej v doglednem času ne bilo mogoče doseči tisoč milj na uro? Že dandanes imamo stroje, s katerimi bi bilo mogoče doseči to brzino, ako bi mogli do višine dvanajst milj (19.308 metrov). Vsem je še dobro v spominu, kako so Nemci presenetili Parižane, ko so streljali iz daljave 120 km. To so dosegli samo s tem, da so kroglo pognali visoko v razredčeni zrak, kjer je imela zelo malo upora. Ravno tako bo treba konstruirati letala, ki bodo zmožna leteti v taki višini. Mr. A. V. Roe, znani stvaritelj letal, pravi, da bo to mogoče doseči.

Toda treba bo še drugih učenjakov, preden se bo to doseglo, kajti kakšne so značilne razmere v višini 60.000 čevljev, je popolnoma neznano. Mogoče da so v taki višini vetrovi vedno enako močni in vlečejo v eno in isto smer, pa naj si bo pozimi ali poleti. Kadar bo mogoče leteti v tej višini, se ne bo potreba ozirati na vreme; dež, vihar, sneg in megla so tam gori neznani pojavi. Toda je druga ovira. Ob morju je, kakor znano, zračni pritisk 14 funtov na kvadratno colo, v višavi dvanajst milj pa samo tri četrtine funta na kvadratno colo. Zato bodo človeška bitja mogla v hermetično zaprtih kabinah, v katerih bo neprestano gorak zrak pod pritiskom 14 funtov na kvadratno colo. Ker od zunaj ne bo nobenega zračnega pritiska, bodo kabine iz

jako močnega blaga, da bodo vzdržale tolikšen pritisk od znotraj.

Cobham pravi, da je uverjen, da bodo sedanjí mladi ljudje vožnje v takih višinah še doživeli: iz Amerike v Avstralijo v enem dnevu in iz Londona v Newyork v treh urah! Z letalom bo mogoče raziskati kraje, kateri so dandanes še neznani.

Desetletni otrok zločinec.

10 letna zastrupljalka. V vasi Fauras pri Parizu je živila pri rodbini nekega državnega uradnika 10 letna sestra 18 letnega sluga, ki jo je rodbina vzela iz usmiljenja na prehrano. Zaporedoma sta obolela psa, ki so ju morali ustreliti, kar je postalo sumljivo šele zdaj, ko je obolel 18 letni brat male Rolande Valere. Zdravnik je ugotovil zastrupljenje z arsenikom. Preiskava je dognala, da je mala ukradla iz apoteke veliko dozo arsenika. Po strogem zaslišanju je priznala, da je primešala strup juhi svojega brata in da ga je zastrupila zato, da bi se prepričala, kako strup deluje. Dejala je, da je brata zastrupila zato, ker je dobival več jedi kakor ona. Hotela je zastrupiti celo družino. Prepeljana je bila v Pariz na psihiatrični oddelek na opazovanje. Njena mati je umrla od žalosti, ko je zvedela žalostno vest.

— * * * —
+ Misteriozni otrok džungle. Nenavadno povest vedo poročati angleški listi. Pred nekoliko 25 leti sta dva stražnika na južnem rtiču Afrike naletela na skupino pavijanov. Ko sta pričela nanje streljati, so vsi pobegnili razen enega, ki je bil ranjen, kakor se je stražnikom zdelo. Ko sta prijezdila v bližino, sta se zelo začudila, kajti mesto pavijana sta videla pred seboj odraslega dečka domačina, ki je skakal po vseh starih. Zelo je otepal okoli sebe, preden sta ga mogla prijeti. Oddala sta ga nato v neko uniobolnico, a vsa prizadevanja in poizvedovanja po njegovih starših so bila zaman. Ostal je v zavodu eno leto, kjer so mu dali ime Luka. Govoriti ni znal in tudi jesti ni hotel hrano kakor drugi ljudje. Bil ni preveč hud in kmalu se je privadil ter postajal vedno bolj prijazen. Težavno ga je bilo privaditi, da je hodil le z nogama. Sedaj mu je bilo treba poiskati koga, ki bi ga vzel k sebi in našel se je farmer, ki ga je adoptiral. Na tej farmi je že 24 let in privadil se je vsemu, tudi govorici. Ko je znal govoriti — zna seveda le angleško — je povedal marsikaj iz prejšnjega življenja. Spominja se tudi, da ga je nekoč noč vsekali na glavo, kjer ima še sedaj veliko brazgotino. Ako ga kmal pošljejo, leti tudi deset milj daleč brez prestanka in zelo močan je, tako da sto kilogramov težke vreče z lahkoto meče na voz.

+ Petletni pridigar. Indija je vsa razburjena. Tam se sedaj govori samo o nekem pridigarju, kateremu je šele pet let. Ta pridigar se imenuje Maci-Uaun-Kijeng, kar pomeni v prevodu »božanstveni duh«. Toda g. Božanstveni duh ni samo najmlajši govornik na svetu, ampak tudi tako božanstveno govori, da mase drve za njim kot nore. — Ljudstvo veruje, da je to dete naslednik slavnega budističnega pridigarja Junk-Jaung-Gojadova, ki je s svojimi govori tudi tako navdušil mase. Res ni mala stvar biti govornik s petimi leti! Ostali otroci v teh letih še jecljajo.

+ Zveza cunjarev. Pred kratkim so se v Parizu sestali cunjarji vsega sveta, da regulirajo cene cunjaj, katere razpošiljajo po svetu. V Hamburgu je tako rekoč cunjarska centrala vse Evrope, kjer to blago nakladajo na prekoceanske parnike ter pošiljajo v Ameriko. V osmih mesecih so jih natovorili 74.000 ton, od katerih je šlo 47 tisoč v Ameriko samo v svrhu fabrikacije papirja.

+ Čudna prošnja. Ko je umiral bogat farmer Alfred McGee v kraju Glenville v Alabami, je prosil, da bi ga pokopali ob glavni cesti, ter da bi vsak farmer, kadar bo nimo volil pridelani bombaž, glasno povedal, pa kateri ceni je. To zadnjo željo čudnega farmerja sosedje izpolnujejo že 45 let.

+ Žepni tat okradel detektiva. V sredo zvečer je poskušal neki mladenič v Berlinu, da vtika roke v tuje žepne na poti v Rittstrasse. Neki gospod ga je opazil in pozval detektiva, da ga aretirajo. Na policiji so ga spoznali za spretnega žepnega tatu Stanislava Prišenskega. Po končanem zaslišanju ga je neki detektiv odvedel v zapor. Ko se je vrnil, je hotel večerjati, pa mu je kruh z maslom zginitil iz žepa. Pohitel je nazaj k aretirancu, ki se je ravno pripravljaj, da poje njegove dobrote.

+ Strahote velemesta. Predvčerajšnjim so se v Berlinu pričele zbirati mase ljudstva pred neko hišo v Frankfurter Allee. Na strehi petnadstropne hiše sta se igral dva otroka. Nekateri so hitro vdrli v stanovanje, ki je bilo zaklenjeno, toda rešiti so mogli le eno dete, dočim je medtem padel 4 letni deček na tla, kjer se je ubil. V stanovanju stanuje neki delavec - vdovec, ki je moral z doma, pa si ni vedel drugače pomagati, kakor da je otroka zaklenil.

+ Umrl je slikar brez rok. Nedavno je umrl znani slikar Bertram Hiles, katerega življenje je bilo zelo interesantno. Kot 8 letni deček je povodom neke železniške nesreče zgubil obe roki. Nesreča je bila tem tragičnejša, ker je deček kazal veliko umetniško nadarjenost. Toda deček je pokazal, da je njegova volja še močnejša od usode. S čopičem med prsti noge je slikal slike, katere so mu že kot učencu dobro uspevale in je pri vseh tekmovanjih odnašal prve nagrade. Komitet, ki je ocenjeval slike, ni vedel, da jih je slikal mladenič brez rok. Hiles je končno dovršil studije na umetniški akademiji v Parizu. Mnoge njegove slike so nagajane od britanske kraljeve akademije. Radi svoje energije, da slika z nogami, je dosegel veliko slavo.

+ Dragocen zemljevid. Vojvoda Yorški (drugi sin angl. kralja) ter njegova soproga sta prejela v dar zemljevid otoka Mauritius, katerega sta obiskala na potovanju v Avstralijo. Zemljevid je iz srebra, sladkorne tovarne so označene z dijamanti, a svetilniki okoli obrežja pa z rubini.

+ Nov slučaj Grosavesca. V Hamburgu se je zgodil nov slučaj, ki spominja na znano Grosavescujevo tragedijo. Bankir Korff iz Altone je živel v večnih prepirih s svojo ženo, od katere se je hotel ločiti, čemur pa je ona nasprotovala. Te dni je hotel s silo izvesti svojo voljo in je prišel s spediterji v svoje stanovanje, da odpeljejo pohištvo. Žena je v obupu zagrabila revolver in oddala na svojega moža več streliv, da se je zgrižl mrtev na tla. Ženo so aretirali.

Najboljše šolske violine,



godala, potrebščine in strune dobite le pri muziku-strokovnjaku bivšem učitelju Glasbene Matice

Alfonz Breznik-u

Ljubljana, Mestni trg 3 (poleg magistrata).

Dr. Valerija Valjavec

MARIBOR — se je preselila v Aleksandrovo cesto št. 6 (Zadružna gospodarska banka) ter ordinira od 8—9 in od 14—16.

E. V. Lucas:

Smreka.

Nekoč je v nekem gozdu na Novi Fundlandiji rastle smreka. Imela je krasno življenje; dež je rosil nanjo ter ji oživil korenine, solnce jo je obsevalo ter ji grelo srce, od časa do časa pa je pripihal močan veter ter se poskušil z njeno močjo. Kmečki otroci so prihajali ter se pod njo igrali, prepevali svoje pesmice, in ptice so gnezdile v njenem vejevju ter iskale strehe ob slabem vremenu. Včasih pa so celo verice priskakljale ter skakale od veje do veje. Toda kljub vsemu temu ni bila zadovoljna, želela si je, da bi bila kaj drugega. Želela si je, da bi kaj pomenila v svetu.

»Saj boš postala važna,« se je oglašila druga smreka, ki je stala najbližje nje, »vse bomo še nekoč kaj pomenile. Najbolj pomemben in važen je jambor na ladji.« — »A, kaj jambor!« odvrne odgovorjena smreka. »Jaz hočem postati kaj bolj važnega kot pa je jambor.« Vsako leto so prihajali v gozd možje ter zaznamovali drevesa, za njimi pa drvarji, ki so jih podrli, obsekali veje ter jih odpravili do morja v ladjedelnice. Smreka je z zaničevanjem opazovala to početje ter gledala, kako so njene tovarišice odvažali. Nekega dne pa je prišla vrsta tudi nanjo in njena sosedica se ji je posmejevala: »Aha, sedaj je pa tudi za te prišel konec!« Toda smreka je bila zvihta ter se skrivaj smejala ter pregovarjala verice, da je vseeno znamenje zbrisala, tako da, ko so prišli drvarji, je tudi sedaj niso podrli. »Oho!« so dejale lastavke, ko so se vrnile od juga, »še vedno tu!« — »Seveda sem, hoteli so me podreti, toda jaz sem bolj prebrisana

od onih.« — »Kaj, ali ne maraš postati jambor?« so lastavke nadaljevale. »Nositi jadra na velikih ladjah ter pluti po vseh morjih sveta, pristajati v tujih pristaniščih ter čuti najrazličnejše govore?« — »Ne,« je odvrnila smreka, »za morje ne maram, ker je tako monotono. Jaz hočem postati pomembna, vplivati na svet.« — »Ne bodi neumna!« so ji pravile lastavke.

In prišel je dan, ko se ji je želja izpolnila. Drvarji so prišli ter nič zaznamovali, katero drevo naj pade, pač pa podirali vse od kraja, velike in male, vse, kar je bilo na poti. »Vidiš,« so čivkale lastavke, »sedaj je pa vrsta na tebi, pa če hočeš rada ali nerada.« — »Prav je tako,« je odvrnila smreka, »sedaj se prične moj vpliv.« — »Je že prav,« se je oglašil drvar ter zasadi sekuro vanjo, zamahnil še enkrat in še enkrat, dokler se ni zavalila na tla. »Nič se ne boj,« je sedaj nadaljeval drvar, »saj ne boš jambor, nisi za to, pač pa postaneš papir.« — »Kaj pa je to papir?« je vprašala lastovke, ki so frčale nad njenimi vejami. — »Me tega ne vemo, toda vprašale bomo vrabce.« — Vrabci, ki vse vedo, so prileteli ter pričeli pripovedovati, da je papir nekaj belega, s katerega ljudje čitajo. Včasih so ga izdelovali iz cunj, sedaj pa iz lesa, ker je tako ceneje. »Torej me bodo ljudje brali?« je vprašala smreka. — »Da, da,« so čivkali vrabci. Smreka je skoro omedlela od veselja. »Toda samo par minut,« so nadaljevali vrabci, »ti boš postala časopisni papir, ne knjižni.« — »Vseeno,« je odvrnila smreka, »gotovo bo kaj važnega stalo na meni, kaj lepega in grandioznega!« — »Že mogoče,« so dejali vrabci, »toda gotovo pa to ni.«

Sedaj so prišli možje ter smreko vlekli, da je bilo joj. Uboga smreka, kako slabe čase

je imela sedaj! Sežagali so jo na konce ter s tisoče drugimi vlekli v stroj, ki jo je zdrobil na drobne kosce, nato pa so jo zmetali v velikansko kad, kjer se je parila in kuhala, se sok cedil iz nje in po dolgem času je končno postala papir.

O, kako si je želela, da bi še stala na gričku, v solncu in dežju ter da bi se otroci igrali pod njo, ptice prepevale v njenih vejah ter verice skakale. »Nikoli nisem mislila, da je svet tak,« je rekla. Nato pa je zaspala in sanjala se ji je, da je jambor. Zopet so prišli drugi ter jo navili na valjar, pet milj na dolgo, naložili na parnik, kjer je tam spodaj ždela celih štirinajst dni. Zgoraj je divjal vihar, isti vihar, ki se je nekoč lovil v njeno vejevje ter preskušal njeno moč — in vsa drevesa v papirju so stokala, ko so mislila iste misli kot ona smreka. Najhušje pri tem je bilo to, da je naša smreka ždela ravno poleg jambora, kjer sta se spoznali kot nekdanji sosed. »Lepšega ni na svetu kot biti jambor,« je pričela ta pripovedovati, »solnce celi dan, zvezde ponoči, nosim jadra ter dvigam tovore, vidim ves svet in vsakovrstne ljudi. Krasno življenje imam.« Smreka je skoraj jokala, vendar se je premagovala ter dejala: »Pa menda vendar ne boš hotel reči, da si važnejši kot pa je papir?« Jambor se je smejal, da ga je pretreslo do dna. »Hm, papir, časopisni papir, ki živi samo en dan in vse, kar je v njem, je naslednji dan že preklicano. Jambor pa živi leta in leta, in pa včasih se name nasloni celo sam kapitan, pomislil, kapitan.« In žalostna je smreka čakala, kaj bo z njo.

V pristanišču so jo iztovorili ter jo odpeljali v klet neke velike tiskarne v Londonu. Kakšna razlika med tu in Novo Fundlandijo! Tam čist zrak in solnce, tu pa zaduhel zrak

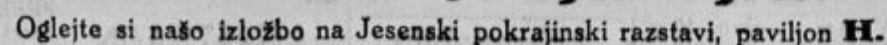
in tema in vsi valjarji so se v solzah pogovarjali o nekdanjih lepih časih.

Nekega večera pa so prišli po valjar, v katerem je bila naša uboga smreka, ter ga potegnili z dvigalom v tiskarno, kjer so jo potisnili v stroj. In pritisnilo jo je ter jo pomazalo s črnilom, da jo je kar dušilo. Ko se je zavedla, je bila vsa pokrita s črkami in besedami. Toda, vrabci so imeli res prav, kajti tu ni bilo lepih ali velikih besedi, pač pa le: »Ločitev zakona v visoki družbi,« »Dvojni samoumor v Margetec,« »Ali bo jutri lepota,« »Varalica ženske,« »Komična pisma,« »Nadaljevanje štrajka,« »Grozna nesreča pri Parizu,« »Strašno razkritje pri Leedsu,« »Vlom v Potter banko,« »Bančni krah,« »Vladne laži,« »Tajinstveni morilec deklete« itd.

»Joj meni,« je javkala smreka, ko se je zavedela, kaj stoji na nji, »o, zakaj nisem šla na morje, kakor mi je bilo namenjeno? Če bom še kdaj rešena tega strašnega življenja, ne bom več tako svojeglava. Toda, oh —!«

Ko je bila potem zravnana na kupu z drugimi tisoči vred, so jo prišli ter nesli ven v mrzlo in megleno jutro, ter prepeljali na kolodvor, kjer jo je neki mož kupil za en peni in jo prebral. Ko je to dovršil, je dejal, da ni nič posebnega v časopisu, in položil jo je na sedež ter se vsedel nanjo. Pozneje jo je našel nek drugi mož ter jo tudi prebral, pri tem kadil slab tobak ter pihal vanjo, da ji je slabo prihajalo, končno pa zavil vanjo konec ribe ter odnesel domov. Celo noč je potem ležala v kotu zaduhle kuhinje ter premišljevala rajsko življenje na Novi Fundlandiji, o solncu in dežju, otrocih in pticah.

Drugo jutro pa jo je pograbila umazana ženska ter podkurila z njo, da je skuhala sebi in družini zajtrk.



MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo.

Službe iščejo

Kot hišnica
išče mesto vdova. - Dopisi na naslov: Terezija Čak - Ljubljana, Stari trg št. 15. 7211

Dekle
z dveletno deklico - išče službe; gre brezplačno, tudi na delo. Naslov v upravi pod št. 7287.

GOSPODIČNA
z enim otrokom, želi službo kot gospodarka pri boljši družini ali gospodu. Cenj. ponudbe na upravo lista pod št. 7155.

Obč. tajnik, organist in kapelnik
išče službo. Nastop lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. »Kapelnik« št. 7258.

UČENKA
išče mesto v trgovino z mešanin blagom, učna doba 3-4 leta, močna, zdrava, pošteni staršev z dežele, z 8 razr. šolo. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7277.

KNJIGOVODJA
samostojna bilancist, perfektno slov. nemški in ital. korrespondent, verziran v sestavi proračunov, z daljšo prakso, želi primerne službe v večjem trgovskem ali industrijskem podjetju v Ljubljani, Mariboru ali Celju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. »KNJIGOVODJA 48-7299«.

Trgovski pomočnik
mešane stroke, išče mesto tudi na deželi. Nastop lahko takoj. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Vesten 123«. 7303

HLAPEC išče službe
k paru konj. Oženj. brez otrok. Naslov v upr. 7292.

Šofer
svojim strojem, ključavničar, zmožen samostojnega popravila, išče mesto. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Zanesljiv«. 7326

Proste službe

KUHARICA
ki bi opravljala tudi druga hišna dela, se išče za v Maribor. - Ponudbe na Mima Pogačnik - Podbrezje, Podnart. 7200

Išče se starejša, resna

Inteligent. bona
za boljšo hišo k deklici 4 let s perfektnim nemškega jezika. Prednost imajo one, ki so že nekaj let služile v eni hiši. Plača dobra, pogoj zelo ugodni. Ponudbe s sliko in referencami na: Ga. SOFIJA PETROVIČ, Beograd, Studenička 23.

ZASTOPNIKE in ZASTOPNICE
za razprodajo srečk na obroke, išče Bančana poslovavnica BEZJAK v Mariboru. 5512

UČENKO
(za šteparico), in čevljarstva vajenca za fina dela - sprejme »VOIKA« - LJUBLJANA

Zanesljivo, snažno, boljše

DEKLE
staro 25-35 let, sprejem. Znati mora dobro kuhati ter razumeti delo in postrežbo za boljšo hišo. Vpoštevam le resne, delazmožne. Naslov v upravi pod št. 7188.

Sijajno bodočnost
nudimo uradniku ali uradnici, ki vložil v dobro idejo podjetje v Ljubljani 50.000 Din ali več. Zadoštuje tudi jamstvo. Ponudbe prosimo upravljalca lista pod »Resnost« 6472

Zastopnice
za prodajo higijeničnih predmetov iščem proti veliki proviziji za celo Slovenijo. - Ponudbe pod št. »AGILNA 68-7316

Sprejem več ČEVLJARSKIH POMOČNIKOV

za zbito delo. Nastop takoj. Anton Ješe, Tržišče 33

Večje trgov. podjetje rabi:
1) perfektno KNJIGOVODKINJO - 1 KO-RESPONDENTINJO (slov. - nem.), verzirano na pisal. stroju, ter večji MATEMATIKI.
- Ponudbe s sliko, zahtevami plače in referencami na upravo »Slovenca« pod št. »Volja do dela«. 7337

Učenec
priden, se sprejme pri kotlarju ČUTIČ, Maribor, Slovenska ulica 18. 7304

Kdor je priden
lahko zasluži letno 35.000 Din. Samostojno, lepo delo. - Pišite na upravo »Slovenca« v MARIBOR pod št. »Novo« in priložite 20 Din za navodila in vzorce. 7301

Mehanična pletilnica M. Schwabenitz
Sisek
išče strokov. MOJSTRA, ki je samostojen v izdelovanju receptov. Znanje na Jaguar-strojih pogoj. Nastop takoj. Žele se ponudbe z zahtevki plače.

Šteparico
prvovrstno - z večletnimi spričevali - sprejme VOIKA - Ljubljana, Krekov trg 10.

UČENKA
za orglarstvo sprejme Fr. Jenko, izdelov. orgel in harmonijev. - Šent Vid nad Ljubljano. 7331

Kuharica in sobarica
srednjih let, pridni, poštene, z dobrimi spričevali, se sprejmeta v stalno in dobro službo. Oglasiti se je osebno ali pisмено v ponedeljek dop. od pol 9. do pol 10. ure. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7341.

Večje elektroteh. podjetje sprejme URADNIKA
absolventa sred. tehnične šole. - Ponudbe s prepisi spričeval pod: »Tehnik« na upravo »Slovenca«.

Išče se
za veliko tovarno v Ljubljani po enega strojnega ČEVLJARJA (Maschinenzwicker), ŠIVAČA za podplate (Sohlendurchnäher), OBREROVALCA (Schnittfräser), OSTRGAČA za pete (Absatzglaser) kakor tudi spretni čevljarji za izdelavo finih čevljev z lesenimi petami, Komtess. - Poizve se v upravi lista pod »Čevljar št. 7318«.

VZGOJITELJICO
sprejemam k 9letni deklici z znanjem poleg slovenske tudi francoske in nemške ter glasovirja. - Nastop takoj ali 15. novembra. Ponudbe na upravo lista pod št. »Vzgojiteljica« št. 7348.

Ženitbe
V svrhu ženitve

želi poznanstva 29letni samski, stalno nastavljeni avstrijski, železničar z malim posevkom, z značilnim dekletom, ki ima nekaj premoženja. Kranjci imajo prednost. - Ponudbe na upravo pod: »Dobro srce« št. 7285.

Mladenč
mirnega in treznega značaja, 29 let star, v stalni službi, z lepo eksistenco, se želi v svrhu ženitve spoznati z mladenko iz dobre krščanske družine, primerne starosti in s smislom za gospodinjstvo. - Ponudbe, če mogoče, s sliko, katere se pa vrne, na upravo lista pod št. »SREČA V ZAKONU«. 7325

Pouk

POSTANETE TEHNIK

risar, mojster itd., s pomočjo tehn. študij na domu (Fernstudien) - vse smeri. Obširni prospekt 10 Din. Lycée Industriel, Rue Enseignement, 37, Liège, Belgija.

VIŠJEŠOLEC IŠČE
instrukcije pri nižješolcih. Morebitne ponudbe poslati na upravo lista pod: »Višješolec« 7248.

POZOR! KROJAČI, šivilje in čevljarji,
ako Vam Vaši stroji nagajajo, obrnite se na specialno mehanično delavnico Justin GUSTINCIČ, Maribor, Tattenbachova ul. 14, ker ima ista spec. oddelke za popravila strojev vseh vrst.

INŠTRUKTOR!
Višješolec želi poučevati nižješolca. - Ponudbe na upravo pod: »Humanista«.

REDNI POUK
v krojnem risanju in prirobovanju damskih oblek daje edino strokovno izprašano učiteljsko

ROZA MEDVED
v Ljubljani, Mestni trg 24
Vsakovrstni kroji se izdelujejo po meri. 7347

Stanovanje

STANOVANJE
2 ali 3 sob in kuhinje v Ptuj u išče oženjen uradnik z 1 otrokom. - Ponudbe v Zg. Jerjavec 88, p. Sv. Lenart, Slov. gor.

Gospodična
mirna, išče SOBICO. Gre tudi kot sostanovalka k boljši rodbini. - Cenj. ponudbe pod »Mirna«.

SOBICA
takoj za solidno, čez dan odtodno osebo. Miklošičeva cesta 28, pritličje.

SOBO
separirano - v sredini mesta, išče gospod. Ponudbe na upravo lista pod št. »Soliden« 7256

Posoja

KDOR POSODI
35.000 Din, dobi stanovanje, Naslov v upravi lista pod številko 7260.

V najem

DELAVNICO
pripravno za mehanika ali ključavničarja - z orodjem opremljeno, na prometu prostoru v mestu Slov. Bistrica, kjer se ni mehanika. Ivan Polanec, Slov. Bistrica. 6936

Pisarniško sobo
v visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

Lep trg. lokal

sposoben tudi za pisarno, tik Glavnega trga v Mariboru, s skladiščem ali brez njega, je takoj za oddati. Cenj. ponudbe na F. KOLAR, MARIBOR, Stolna ul. 5.

Oddamo
v najem: gostilniške ozir. restavracijske prostore, veliko klet, hlev, več posameznih lokalov etc., vse na ugodn. prostoru v Ljubljani. Vprašanja na: Poštni predal št. 169, Ljubljana. 7349

Poravnajte naročnino!

Posestva

Napredaj lepo kmečko POSESTVO
20 minut od farne cerkve in šole in 1 uro od žel. postaje, okrog 36 orolov gozda, njiv, travnikov in sad. vrt, prehrani se lahko 10 glav živine; obstoji iz šestih gospodar. poslopj, vse v dobrem stanju, ter 1200 komad. nasajenega hmelja, se prodaja za ceno 135.000 D. - Več pove Franc Kmet, Trbovlje II. 7166

PARCELO prodam
blizu frančiškanske cerkve v Spod. Šiški, meri 557 m². - Ponudbe pod: »K. A.« 7289 na upravo.

Vila
s 4-7 večjimi sobami in pritlikami, s priključkom na mestni kanal, vodovod, električni vod in plinovod, se kupi ali vzame v najem v Ljubljani. Ponudbe z vsemi podatki in ceno naj se pošljejo na upravo lista pod št. »Vila« št. 16.

POSESTVO
KUPIM - z 10 do 30 orolov zemljišča, dobrim stanovanjskim in gospodarskim poslopjem v bližini železniške proge. - Ponudbe na upravnštvo »Slovenca« pod št. »RESEN KUPEC« 7246.

POSESTVO.
Pol ure od mesta Šostanj, se prodaja lepo kmečko posestvo z idilnim in izvrstnim in dobro ohranjenim poslopjem. Zemljišče meri 26 orolov, vinoma njive in travniki, drugo pa gozdi. Nasajenega je 3000 nasadov hmelja, pri gospodarstvu je tudi hmeljska sušilnica. Cena znaša približno 300.000 Din. - Plačati pogoj ugodni. - Interesenti se naj obrnejo na občinski urad v Šostanju. 7298

Kmetije
hiše, trgovske hiše, gostilne, vile, žego, mlin, vilo s posestvom v Mariboru, proda Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19. 7293

Kupim HIŠO
ali VILO, eno- ali dvodružinsko - ne daleč od centra. - Ponudbe z navedbo cene upravi lista pod: »Lepa lega« 7110.

Malo posestvo
napredaj pri glavni cesti Štore-Celje. - Naslov v upravi lista pod št. 7321.

PRODAM MALO ZEMLJIŠČE
blizu trga na Spodnjem Štajerskem. Mesto je zelo ugodno za izvrševanje gostilniške obrti - zlasti ker je bila tukaj gostilna že preko 30 let. Vprašati pri upravi »Slovenca« v MARIBORU pod št. »Štajerska«.

»POSEST«
Realitetna pisarna, družba z o. z. - LJUBLJANA. Miklošičeva cesta 4

PRODA:
HIŠO z vrtom in blevom, Krakovo, 110.000 Din.
HIŠO s takoj prostim trisobnim stanovanjem, trgov. lokalom in vrtom. Poljsko predmestje, 110.000 Din.
HIŠO, 1400 m² vrt, Trnovo, 100.000 Din.
HIŠO, enodruž., Trnovo, vrt, 65.000 Din.
HIŠO, novozidano, 600 m² vrt, Udat, 110.000 Din.
HIŠO, dvonadst., pri Tobačnici, velik vrt, 210.000 D.
HIŠO, dvonadst., 600 m² trg., prostorov, veliko stanovanje, strogi center, 1.600.000 Din.
Dve pritlični STAVBI, vplejan vinotok, trgov. lokal, sredina mesta, 100.000 Din.
HIŠO, enonadst., pri Sv. Jakubu, 4 stanovanja, trgov. točka, 95.000 Din.
HIŠO, enonadst., dve stanovanja, trgovina, vrt, Rožna dolina, 110.000 Din.
HIŠO, pritličje, štiri stanovanja, vrt, Sp. Šiška, 95.000 D.
HIŠO, 2 in pol orala posestva, pri Mokronogu, 16.500 Din.
Krasna stavbna ob Dunajski cesti po 600 m², za visokopritlične stavbe od 22 do 35 Din.

Kdo kupi?

Napredaj je 150 hrastovih DROGOV
za napeljava elektrike. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6898.

Angora-mačke
napredaj, 2 mladi in ena 2 leti stara. - Dunajska cesta 71. 7286

VINSKI SODI
močni, okusni, 3 po 17 l in 1 po 6 l, napredaj. Rnpar, Tržaška cesta 11.

Letošnje BRINJE
lepo, zrelo, nudim po zmernih cenah. - IVAN MIHELIC, trgovec, Stari trg ob Kolpi. 7189

čebelnjak
prostoren, z dobrimi plemenjaki in čebelar. orodjem, se takoj po nizki ceni prodaja v Poljčah pri Begunjah št. 39. 7217

Prodaj elegantno, črno hrastovo

JEDILNICO
kompletno s steklom in tapiranimi stoli za 8000 Din - franko kolodvor Ljubljana ali pa na dom. Jost Štola, mizarstvo, Kraljina, p. Lukovica pri Domžalah. 7276

PLETILNI STROJI
se prodajo po nizki ceni, prav dobro ohranjeni, št. 8 ter št. 5 in 12. Plošča se preminja. - Naslov v upravi lista pod št. 7323.

Stroje

rabljene in stavljene izven obrata, transmisije in kotače za pogon (Riemenscheiben), parne cevi itd., kupuje v vsaki količini »CALIN« k. d., Zagreb, Mandalina 1. 6568

TESAN LES!
Potrebujem prvovrstne, suhe, raven in dobro obtesan les:

5/6" 8 m .. okrog 10 m³
7/8" 9 ali 5 m okrog 18 m³
8/9" 7 m .. okrog 17 m³
9/11" 6 in 7 m okrog 80 m³

Dobava takoj. Ponudbe za celotno ali delno partijo z navedbo cene franko vagon nakladalna postaja na IVAN HARTL, skl. tehn. drva, ZAGREB, Martičeva ulica 15.

EGALIZIR-STRUŽNICO

za železo, 120-150 cm dolgo, 25-30 cm visoko, kupi Uprava zdravilišča Dobrna.

Divji kostani, suhe jedilne gobe

I. t. d. kupuje vsako količino

V. H. Rohrmann, Ljubljana.

Jajčarice
ki zamorejo stalno dobavljati jajca, naj pošljejo svoj naslov upravi lista pod »Jajčarice«. 7334

Kupimo
par KONJ

lepe, mlade, temne - srednje težke - za uporabo kočije in lahko gospodarstvo. Konji morajo biti brezhibni, krotki, dobro vplejani in figurantni. - Ponudbe na Bombažovo predmestje in tkalnico v Trzinu. 7236

Kupim v večjih množinah bukove hlode

prima, od 30 cm srednjega premera naprej, od 4 m dolžine naprej, frco, vagon nakladal. postaja ali italijanska meja. Cenj. ponudbe na: Ljubljana, poštni predal št. 85.

Razpisujemo
dobavo raznega želez. materiala

- Ponudbe je vložiti do 29. sept. t. l. - Več se izve pri Direkciji držav. rudnika Zabukovca, pošta Griže. 7300

Kdo kupi?

Napredaj je 150 hrastovih DROGOV
za napeljava elektrike. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6898.

Angora-mačke
napredaj, 2 mladi in ena 2 leti stara. - Dunajska cesta 71. 7286

VINSKI SODI
močni, okusni, 3 po 17 l in 1 po 6 l, napredaj. Rnpar, Tržaška cesta 11.

Letošnje BRINJE
lepo, zrelo, nudim po zmernih cenah. - IVAN MIHELIC, trgovec, Stari trg ob Kolpi. 7189

čebelnjak
prostoren, z dobrimi plemenjaki in čebelar. orodjem, se takoj po nizki ceni prodaja v Poljčah pri Begunjah št. 39. 7217

Prodaj elegantno, črno hrastovo

JEDILNICO
kompletno s steklom in tapiranimi stoli za 8000 Din - franko kolodvor Ljubljana ali pa na dom. Jost Štola, mizarstvo, Kraljina, p. Lukovica pri Domžalah. 7276

PLETILNI STROJI
se prodajo po nizki ceni, prav dobro ohranjeni, št. 8 ter št. 5 in 12. Plošča se preminja. - Naslov v upravi lista pod št. 7323.

Foto - aparat

6X9, dobro ohranjen, special. aparat, prodam za 250 Din. - Ponudbe na Joško Filipič - Lednica št. 3, p. Ziri. 7346

Ročno brizgalno
prodam, na dveh kolesih, z cevmi, je skoraj popolnoma nova. - Pojasnila daje Mihael Kavčič, Zg. Šiška 125. 7294

Lokomobila
sistem Lanz, 50/65/83 KS, z dimnikom in kurščem (Treppenrost), v najboljšem stanju, sedaj še v obratu, se ugodno prodaja. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7319.

Vojvod. koruzo
v vagonih pošiljkah, v storžih in oruženo - in debele prašiče

v zimskih mesecih tudi poedine zaklane, dobavlja najceneje

IVAN PUPPIS
trgovec - izvoznik

BELI MANASTER - Baranja, SHS. 7335

Poceni se prodaja
FLAVTA z etujem in novi gorski ČEVLI št. 40. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7329.

Prodamo: brek, košice, čipo, več pohištva, pisarniške opreme, in 2 pisalna stroja, vse v dobrem stanju. - Vprašanja na Poštni predal št. 169 - Ljubljana.

RAZPRODAJA
velikih, rumenih, angleških »Orpington«

KOKOŠI.
Poljska cesta št. 17 vsak dan od 13.-15. ure.

Nemška DETELJA
stoječa, napredaj. Več: Zelena jama št. 110.

Nepremočljive VOZNE in KONJSKE POKRIVALKE
pri FR. STUPICA v Ljubljani.

Pekarija
z inventarjem, prodajnim lokalom in stanovanjem, v sredini Zagreba, mesečni promet okoli 3 vagonov, napredaj radi boljši. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7312.

Poizvedbe

Kanarček
je ušel. - Najditelj se prosi, da ga odda na Poljski cesti 20/8. 7327

Piljuča! - Zdravniški zavod (Anstalt) dr. Pečnika za pljučne bolezni, na gori Janina, obč. Sečovo, p. R. Slatina. Prospekt 3 D.

Pozor društva!
O prilikah 25- in 50-letnic i. dr. slavnost. prireditvah se najtopleje priporoča za fotografiranje skupin Foto-atelje D. ROVŠEK, Ljubljana, Kolodv. ul. 34. - Za prvovrstno delo se jamči. Cene solidne.

Razpošiljalnica sukna!
Cenjene gg. krojačke mojstre si dovoljujem vljudno opozoriti, da sem otvoril v MARIBORU, Aleksandrova cesta 28, specialno razpošiljalnico sukna. - V zalogi bom imel samo prvovrstna angleška in češka sukna, kakor tudi razne hlače in v prvovrstnih čeških tovarnih - Nadalje razne podloge, kakor: klate, serže, krojze, jadrovin, rokavino, parhete za sukne, zimo, kanafase ter raznovrstne gumbe. - Cene nizke, postrežba solidna! - Vzorci cenjenim gospodom krojačem na razpolago!

Franc Bedič, razpošiljaln. sukna, Maribor,
Aleksandrova cesta št. 28.

Zahvala.

Ob priliki prerane smrti naše ljubljene soproge, mame, sestre itd., gospe

Mete Zemljak

čutimo se dolžne zahvaliti se tem potom vsem, ki so nam v težkih urah s tolažilnimi besedami lajšali našo težko bol.

Posebno se zahvaljujemo darovalcem vencev in šopkov, gg. pevcem »Sloga« za gniljive žalostinke, osobno Mestne elektrarne ter vsem prijateljem in znancem za številno čaščice spremstva na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat: tisočkrat hvala!

V Ljubljani, dne 18. septembra 1927.

Globoko žalujoči ostali.

Nasa obrt

Še vedno
dobite moške štofe, klobuke, dežnike, perilo ter vse drugo manufakturno blago najceneje pri Ivanu KROSELJ - (Martinova) Kette-Murnova cesta 15. - Izdelujejo se tudi moške obleke po meri po izredno nizkih cenah. 7330

Volna - bombaž
za strojno pletenje ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Židovska 4

V Mariboru
kupite galanterijo, dro

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.
Brzotjavne: Kredit Ljubljana
Tel. 2040, 2457, 2548; interurban 2706, 2806



Pozor!
Velika izbira dvokoles, motorjev, vsakovrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pnevmatik po zelo znižani ceni. Posebni oddelki za popolno popravo, emajliranje, poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franco.



„TRIBUNA“ F. D. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska 4.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru r. z. z o. z.
Stolna ulica 6
Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6% na trimesečno odpoved 8%

Restavracija hotel Gloyd v Ljubljani.

Priporočam se cenj. občinstvu v poset kakor tudi posetnikom jesenske razstave. Sprejemam abonente. Točim pristna štajerska in dolenska vina, domača kuhinja, solidne cene in točna postrežba. Društvom in organizacijam na razpolago renoviran salon. Dvorana za razne sestanke, zborovanja in prireditve.
Franc Bučar, restavrater.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da nama je umrla predobra mama, gospa

Neža Jazbar

dne 15. septembra 1927 ob 8 zvečer. — Pogreb bo v soboto dne 17. septembra na farno pokopališče v Bohinjski Bistrici.
Stara Fužina, dne 16. septembra 1927.

Žalujoči hčerki ŠTEFKA in POLDKA.

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster
Ljubljana, Dunajska cesta 46. Tel. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor moderne lesene stavbe, ostrejša hiš, vile, tovarne, cerkve in zvoniki, stropi, razna tla, stopnjice, ledenice, paviljoni verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov
PARNA ZAGA TOVARNA FURNIRJA

Inserirajte v „Slovenču“!

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.
Iz angleščine prevlel: Jos. Poljanec.

Osmo poglavje.

Veliki državni pečat.

Okoli petih se je kralj Henrik VIII. prebudil iz lahkega spanja, ki ga ni okrepčalo, in zamrmral je sam pri sebi: »Nemirne sanje, hude sanje! Moj konec je blizu, tako mi pravi jo ta svarila in pojenjajoča moja žila to potrjuje.« Zda se pa mu je vzplamtela zločesta svetloba v očeh in zamrmral je: »Vseeno pa ne umrjem, preden ne pojde on pred menoj!«

Ko so njegovi strežniki opazili, da je bil zbujen, ga je eden njih vprašal, kaj želi glede velikega kancelarja, ki je zunaj čakal.

»Pustite ga, naj vstopi! Naj vstopi!« je vzkliknil kralj vneto.

Veliki kancelar je stopil v sobano, pokleknil poleg kraljeve postelje in rekel:

»Dal sem ono povelje in gospodje kraljestva so sedaj v zbornici, kjer so na povelje kralja potrdili obsodbo vojvode Norfolk, in ponižno čakajo nadaljnjih navodil njegovega veličanstva.«

Kralju je od silnega veselja vzzareel obraz in je rekel:

»Dvignite me! Osebo hočem stopiti pred svoj državni zbor in s svojo lastno roko hočem pritisniti pečat na listino, s katero se iznebidim...«

Glas mu je zastal; smrtna bledeost mu je pregnala rdečico z lic in strežniki so ga zopet položili nazaj na blazine ter mu hiteli pomagat s krepcalnimi sredstvi. Kralj pa je žalostno rekel:

»Oj, kako sem hrepenel po tej sladki uri! A glej-

te, prepozno prihaja in priložnost, po kateri sem tolikanj kopnel, mi je sedaj odvzeta. Ampak požurite se! Naj drugi izvršijo to srečno delo, kar je meni onemogočeno. Veliki pečat sem spravil; sedaj pa ti izberi grofe, ki bodo sestavili listino, in potem na delo. Zuri se, človek! Preden solnce izide in zopet zaide, mi prinesi njegovo glavo, da jo vidim.«

»Kakor kralj zapoveduje, tako bodi. Ali blagovoli tvoje veličanstvo ukazati, da se mi izroči pečat, tako da morem oditi po svojem opravku?«

»Pečat? Kdo drugi pa hrani pečat kot ti?«

»Tvoje veličanstvo naj oprost, ko pripominjam, da si ga pred dvema dnevnoma meni vzel rekoč, da se ne sme z njim nič pečati, dokler ga tvoja kraljeva roka ne bo uporabila na listini, ki izreka smrtno obsodbo nad vojvodo Norfolkom.«

»Ej, res je tako, se spominjam... Kaj pa sem storil z njim? Zelo sem slab... Te zadnje dni me spomin tolikokrat zapišča... Čudno to, čudno —«

Kralj je začel nekaj nerazumljivega mrmrati; tupatam je slabotno stresel glavo in razmišljal, da bi se spomnil, kaj je bil storil z državnim pečatom. Naposled se je grof Hertford drznil poklekni in mu stvar pojasniti rekoč:

»Veličanstvo, odpusti, ker sem tako drzen in se oglašam. Tukaj je več gospodov, ki se spominjajo z menoj vred, da si izroči veliki državni pečat njegovi visokosti kraljeviču in prestolonasledniku, da ga shrani do tistega dne, ko —«

»Resnica, resnica!« mu je kralj prestrigel besedo. »Pohiti ponj! Hiti; čas beži!«

Grof Hertford je odhitel k Tomažku, a se je kmalu povrnil h kralju ves v skrbeh in prazni rok. Sporočil pa je kralju:

»Žal mi je, moj gospod in kralj, da moram prinašati tako resno, važno in neprijetno vest. Ampak božja volja je, da je kraljevič še vedno bolan in si ne more poklicati v spomin, da je državni pečat sploh

Izkoristite svoj prosti čas.

Brez posebnega strokovnega znanja si zagotovite sijajen zaslužek s prodajo državnih vrednostnih papirjev na obroke. Vpoštevajo se samo inteligentni in resni ljudje.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo na **Jugoslov. Rudolf Mosse d. d., Beograd** pod šifro „**Sigurna zarada**“.

Prvovrstne glasbene instrumente

kakor gosli, citre, kitare in tamburice ima vedno v zalogi specialna delavnica za godala v Celju **VACLAV SCHRAMM**.

Velika zaloga pihal v prvovrstni izdelavi. Najfinije strune in nadomestni deli za vsa godala. Garantirano strokovnjska in promptna popravila vseh instrumentov. — Največja delavnica te vrste v Sloveniji. — Najnižje cene.



„**Juniper**“ zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se povsod. Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavna zaloga: Vitomir Dolinšek, agentura „Juniper“, Celje, Gosposka ulica 26.
Za časa Velesejma v Ljubljani od 17.—27. septembra paviljon H 442.

Glavni dobitnik

drž. razr. loterije zadel kupec srečke 12.950 pri »Komerčajalni banki« d. d., Ljubljana.
Dunajska cesta.

SREČKE ZA 4. RAZRED 14. KOLA NA RAZPOLAGO!

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D., LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/1.

LJUBSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek. A. Shestun, Nodine. Povest iz življenja dekleta 24 Din, vez. 32 Din — 24 zvezek. A. Marby, Hanka, Ljubsko-orška povest 22 Din, vez. 30 Din — 25. zvezek. H. Riggard, Hri cesarja Monierme (v listu). — 26. zvezek. C. Lorenzini, Stotnik in njegova burkasto življenje 14 Din, vez. 22 Din — 27. zvezek. Pregelj, Otrok solnce (v listu).

Ogljeni papir (karbon papir) indigo papir, barvne trakove
barvo za štampiljke, dobite vedno in najceneje pri

Lud. Baraga, Ljubljana

Šelenburgova ul. 6/1.
Telefon št. 980



Felix Toman

kamnoseški mojster
v Ljubljani, Resljeva c. 30

priporoča

bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah.

Dr. Fr. Derganc

ne ordinira
do konca septembra.



Najboljše

ogljje

za likanje

prodaja
Josip Šerc

v Mariboru

Samo-
prodaja
za S. H. S.

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnja: ZAGREB.
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala.



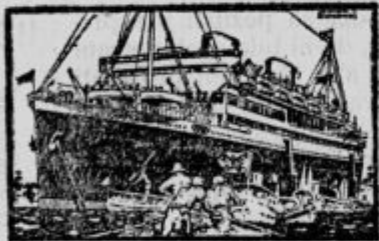
15 letno jamstvo

Svetovno znani najboljši šivalni stroj je edino le **Stoewer** za rodbinsko in obrtno rabo.

ZALOGA

L. BARAGA, Ljubljana

ŠELENBURGOVA ULICA 6/1
Telefon št. 2980.



Kralj. angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo - Uruguaj - Argentino in
KUBO - CHILE - PERU.

Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku:
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 26

Pozor!

Važno!

Ustanovljeno 1845.

Tovarna Jos. Reich
Ljubljana

Poljanski nasip 4-6.

Podružnica: Šelenburgova ulica 3.

priporoča cenjenemu občinstvu svoje moderno urejeno podjetje, obstoječe iz

parne barvarne, kemične čistilnice, oddelka za plisiranje, pralnice in svetlolikalnice.

Obenem vljudno naznanja, da

barva vsakovrstno blago, obledele obleke, cele in razparane itd. itd. v črni, modri, rujavi in vseh drugih barvah,

kemično čisti damsko in moško garderobo, baržunaste plašče, kožuhovino, zavese itd.

Obleka dobi pri kemičnem snaženju svojo prvotno svežost in izgleda kakor nova. Tudi je dognano, da blago celo pri 50 kratnem kemičnem snaženju na kakovosti in zunanosti popolnoma nič ne izgubi, ker se isto kemičnim potom očisti prahu in madežev ter obenem desinficira.

Vsaka pri nas barvana ali kemično čiščena obleka se tudi zlika, tako, da se lahko takoj rabi.

Kemično čistimo tudi vse plisirane obleke ter jih dobi stranka zopet lepo plisirane nazaj.

Priporočamo, da pustite obleke kemično čistiti, tudi predno jih shranite za prihodnji letni čas.

Obleka se sprejme tudi samo v likanje.

Plisira se v vseh modernih vzorcih.

Sprejema v pranje, likanje in svetlolikanje vsakovrstno perilo, posteljno, namizno in telesno, mehko in škrobljeno. Na željo se perilo tudi samo opere in posuši.

Vsa prevzeta dela se izvrše najskrbnejše in z največjo natančnostjo najkasneje v 3 dneh, na željo v 24 urah, v posebno nujnih slučajih tudi prej.

Poštna naročila se izvrše z isto skrbnostjo in natančnostjo, ter se poštne pošiljke v najkrajšem času zopet vrnejo.

Vsakovrstna pojasnila tičoča se našega dela daje radevolje in vsak čas tovarna ali podružnica.

Zagotavljajoč cenjeno občinstvo najboljše postrežbe in najvestnejše izvršbe vseh naročil se vljudno priporoča

Tovarna Jos. Reich.



IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE, ENOBARVNE, VEČBARVNE AUTOTIPIJE, KOMBINIRANE KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFINEJSI PAPIR KLIŠEJE PO PERORISIH, SLIKAH IN RISBAM, ROKOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA RAZGLEDNICE, REKLAM. SLIKE, VINJETE



Najboljši šivalni stroj je edino le **GRITZNER IN ADLER** za dom, obrt in industrijo ter šivalni stroj „DUBIED“ Istotam v zalogi pisalni stroji „URANIA“

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo
Najlepše opreme. Nizke cene.
Tudi na mesečna odplačila.

POZORI!

Kdor izmed interesentov želi kupiti

spalno opravo

naj si pred nakupom ogleda mojo solidno izdelano zalogo pohištva po ugodni ceni.

AUGUST ČERNE

splošno mizarstvo — Zgornja Šiška št. 122.

PUH - PERJE
R. MIKLAUČ LJUBLJANA

ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrsten suh les in odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo. **FRAN ŠUSTAR**, lesna industrija in trgovina, darna žaga, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 12.



Oglas o prodaji vina

Okrog 60 hl belega vina, 17 hl rdečega vina letnika 1926, dalje okrog 130 hl belega vina letn. 1925, izvrstne kakovosti, zajamčeno naravno, 10—11 stopinj Maliganda, proda prvostolni Kaptol zagrebški. Vprašanja na: Kaptolska kancelarija ZAGREB, Kaptol 27 (dvorišče, I. nadstropje). 7235

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II
priporoča

svojo stalno veliko zalogo mnogo vrstnih salda-konti, štrac, journalov i. t. d. lastnega izdelka.

Vstopnice za razne prireditve, blagajniške bloke i. t. d.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoiav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji. Obveznica vojne odškodnine nominale Din 1.000.—

n. pr. stane pri sedanjem tečaju skupno samo Din 385.—, plačljivo v 11 mesečnih obrokih po Din 35.—.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.